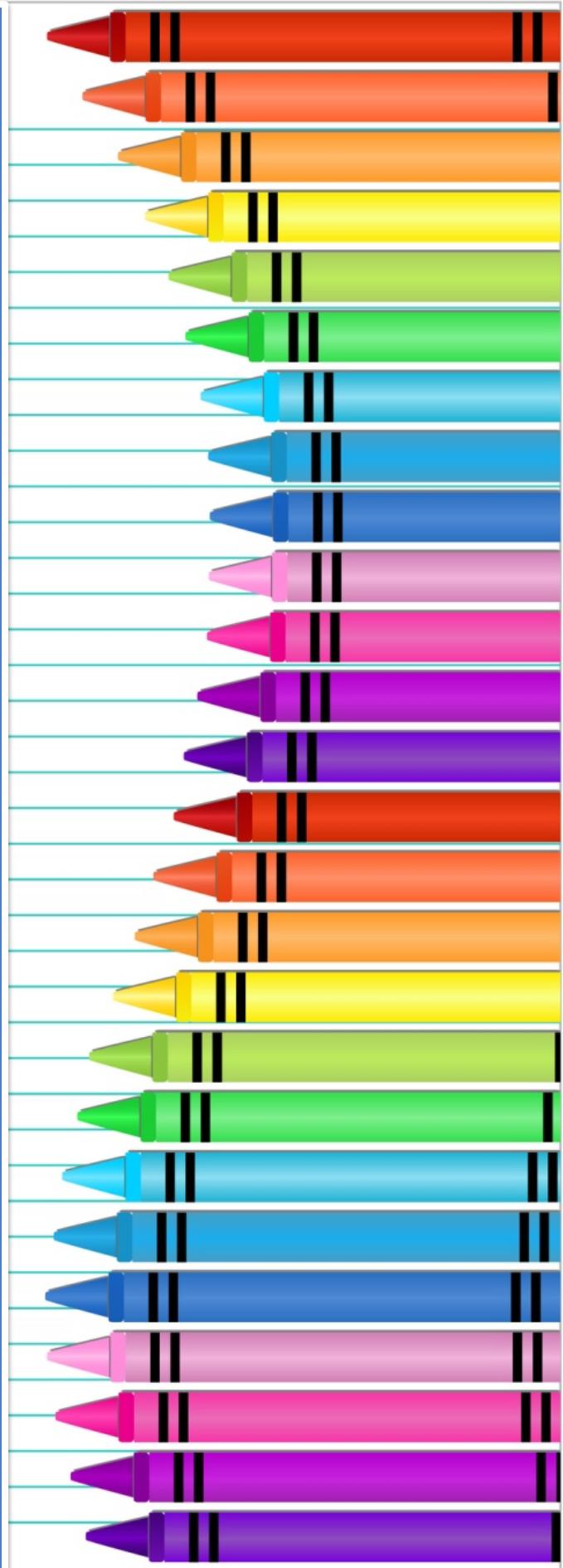

Tranzisyon pou Jadendanfan

You Gid pou Paran

2015-2016

Lekòl Leta Miami-Dade County
Biwo Pwogram Timoun Anbazaj

Lekòl Leta Miami-Dade County

Komisyon Konsèy Lekòl Miami-Dade County, Florid

Madan Perla Tabares Hantman, Chèmann

Dtè. Lawrence S. Feldman, Vis Chèmann

Dtè. Dorothy Bendross-Mindingall

Madan Susie V. Castillo

Dtè. Wilbert “Tee” Holloway

Dtè. Martin S. Karp

Madan Lubby Navarro

Dtè. Marta Pérez

Madan Raquel A. Regalado

Madmwazèl Krisna Maddy
Konseye Elèv

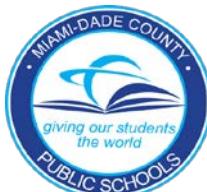
Msye. Alberto M. Carvalho
Sipèentandan Lekòl yo

Madan Marie Izquierdo
Ofisyè Anchèf Akademik
Biwo Akademik ak Transfòmasyon

Dtè. Magaly C. Abrahante
Asistan Sipèentandan

Administrasyon “Title I”, Pwogram Timoun Anbazaj ak Sèvis Ete

Dtè. Marisel Elías-Miranda
Direktris Administratif
Biwo Pwogram pou Timoun Anbazaj

Tab Matyè

Bon Akèy nan Jadandanfan	5
Yon Mesaj pou Paran Timoun ki nan Jadandanfan	6
Laj pou Antre nan Jadandanfan	7
Demann pou Enskripsyon	7
Asirans	12
Asirans Sante pou “Kidcare” pou Timoun-Florid.....	12
“Help Me Grow” (Ede M Grandi)	13
Kisa “Pare” Vle Di?	15
Poukisa e Kijan yo Evalye Timoun nan Jadandanfan?	15
“Florida Kindergarten Readiness Screener (FLKRS)” (Egzamen Florid sou Preparasyon pou Jadandanfan)	15
Karakteristik Devlòpman Timoun Senkan an.....	16
Kijan Jèn Timoun Aprann?	17
Kisa Pitit Mwen an Pral Aprann nan Jadandanfan?	18
Atant pou Nivo Jadandanfan nan Estanda Debaz Komen Florid	20
Atant pou Nivo Jadandanfan nan Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine” la	29
Kijan Salklas Jadandanfan an Ta Dwe Ye?	47
Kòd Devlòpman Kanè Elèv Jadandanfan	48
Konduit	49
Rapò Pwovizwa sou Pwogrè	49
Travay Devwa/Ratrapaj.....	49
Règ sou Prezans.....	50
Annui ak Arasman.....	56
Règ sou Transfè Elèv ki Soti nan Lòt Zòn.....	57
Pwomnad ak Aktivite Espesyal	57
Fèt nan Lekòl	57

Enfòmasyon Konfidansyèl	57
Enfòmasyon sou Kontak Ijans	58
Manje ak Nitrisyon	58
Kijan Pwogram Jadendanfan an Ede Timoun ki Gen Bezwen Espesyal?	60
Edikasyon Espesyal	60
“Parent Portal” (Pòtal Paran)	62
“Parent Teacher Association/Parent Teacher Student Association (PTA/PTSA)” (Asosyasyon Paran Pwofesè/Asosyasyon Paran Pwofesè Elèv)	63
Akademi Paran An.....	63
Ale Nan Kolèj	63
Pwogram Volontè Lekòl	64
Pwogram Paran Administrasyon “Title I”	64
Paran kòm Premye Pwofesè	66
Paran kòm Pwofesè Anvan Antre Lekòl	66
Paran kòm Moun k ap Ede nan Lekòl	67
Paran kòm Moun k ap Ede Lakay	68
Apre Lekòl/Lè Pitit Ou Rive Lakay	69
Pwogram Swen Anvan e Apre Lekòl nan Lekòl Elementè	70
Kesyon pou Pwofesè a	70
Elijibilite pou Transpòtasyon	71
Prekosyon ak Sekirite	71
Pwosedi pou Adrese Sousi	73
Sant Enfòmasyon Sitwayen	73
Aktivite Tranzisyonèl Paran-Pitit Pandan Ete, Tan Amizman	74
Fè Lekti Lakay	76
Liv nou Sijere pou Timoun Laj Klas Matènèl ak Jadendanfan	76
Liv Lekti sou Fòm Dyalòg.....	78
Sit Entènèt pou Paran	80

Apèndis	81
A: Kat Sondaj sou Lang yo Pale Lakay	82
B: Kat Enfòmasyon Elèv	83
C: Echantyon Kanè Elèv nan Jadandanfan	84
D: Kalandriye Aktivite Tranzisyon pou Jadandanfan (Me- Septanm)	85
E: Kalandriye Lekòl 2015-2016 Lekòl Leta Miami-Dade County	90
F: Aprann Konnen Pitit Mwen an: Yon Gid pou Pwofesè Jadandanfan pitit mwen an	91

Bon Akèy nan Jadendantfan

Antre nan jadendantfan se yon moman enteresan pou timoun ak paran yo. Soti nan yon salklas matènèl, lakay oubyen nan yon gadri pou ale nan jadendantfan oubyen anviwònman yon nouvo lekòl, ka yon eksperyans ki enkonfòtab pou yon timoun. Paran, pwofesè, administratè lekòl ak patnè kominotè yo vle tranzisyon sa a fèt nan fason ki pi plezan posib.

Pwofesè yo ap akeyi timoun yo nan salklas yo e y ap entwodui yo avèk souplès nan anbyans jadendantfan an. Oryantasyon pou paran ap fè adilt yo santi yo pi alèz. Yo ap bay timoun yo tan pou abitye avèk nouvo materyèl, nouvo aktivite e pou yo fè zanmi. Gradyèlman, timoun yo ap vin alèz e y ap santi yo lakay yo paske yo konnen woutin yo, fason lekòl la òganize ak moun yo rankontre chak jou.

Genyen anpil nouvo figi adilt nan jadendantfan. Timoun yo ap rankontre e pale avèk direktè a, netwayè yo, sekretè yo, espesyalis medya a, asistan pwofesè yo, moun k ap travay nan kafeterya yo, pwofesè nan lòt nivo ane eskolè yo, volontè kominotè e paran kondisip yo. Echanj ant adilt e timoun nan lekòl la pwomouvwa devlòpman sosyal.

Nan tout lekòl nou yo, sekirite chak timoun se premye priyorite. Paske timoun nan jadendantfan yo pi souvan nouvo nan anviwònman lekòl la, yo pran swen espesyal pou asire sekirite yo. Chak direktè lekòl enfòme paran yo sou pwosedi pou vini e pou soti lekòl la. Paran yo dwe enfòme lekòl la si gen sikostans espesyal ki ka mete byennèt yon timoun an danje tankou maladi, andikap, oubyen pwoblèm familyal.

Rechèch aprann nou, yon bon tranzisyon soti lakay pou ale lekòl oubyen nan gadri pou ale nan jadendantfan ka kontribye nan siksè lekòl alalong. Yon adaptasyon nan jadendantfan ki byen fèt, souvan ap enflyanse pèsepsyón, atitid, ak pèfòmans timoun nan nan ane lekòl k ap vin apre yo. Timoun ki fè yon premye eksperyans agreyab nan lekòl gen plis chans pou yo patisipe nan aktivite salklas yo, konfòme yo ak règlèman lekòl la, e aksepte responsablité ak konpòtman nan lekòl la ki kontribye a siksè nan ane eskolè k ap vini pita yo. Kòm santiman timoun pou lekòl – renmen ou pa – souvan devlope nan eksperyans yo fè bonè lekòl e parèt plizoumwen estab apre kèk tan, li enpòtan pou tranzisyon nan jadendantfan reyisi pou timoun yo e pou paran yo.

Kòmansman anfans se yon peryòd ki trèzenpòtan nan devlòpman moun. Se yon moman timoun kòmanse devlope inisyativ, endependans, abilité pou pran desizyon, kreyativité, abilité pou fè lekti e ekri, ladrès pou konte, anvi aprann, abilité pou konekte ak lòt moun, ladrès komunikasyon oral e santiman amou-pwòp. Sa jèn timoun aprann pandan senkan ap fè yon gwo efè sou siksè yo ap genyen nan eksperyans aprantisaj yo nan lekòl, sou devlòpman pèsonèl yo, e sou siksè yo ap genyen alavni ak patisipasyon yo nan lavi ak sosyete a.

Yon Mesaj pou Paran Timoun ki nan Jadandanfan

K	“Kindle excitement about kindergarten. Visit your school and meet your child’s teacher.” (Ensite kontantman pou jadandanfan. Vizite lekòl la e fè konesans ak pwofesè pitit ou a.)
I	“Invite new school friends home to play and help your child build strong friendships.” (Envite nouvo zanmi lekòl vin lakay ou pou jwe e ede pitit ou a devlope zanmitay ki solid.)
N	“Never forget safety. Teach your child safety rules.” (Pa janm blyie sekirite. Anseye pitit ou a règleman sou sekirite.)
D	“Discuss what your child will be learning in school.” (Diskite sou sa pitit ou a pral aprann lekòl.)
E	“Explore your neighborhood together. Talk about the world you live in.” (Eksplore katye nou an ansanm. Pale de mond n ap viv ladan an.)
R	“Review the good behavior expected of your child, such as following rules and taking turns.” (Revize bon konpòtman yo atann de pitit ou a, tankou suiv règleman e tann tou pa li.)
G	“Get involved at your child’s school. Join the Parent Teacher Student Association (PTSA). Become a volunteer.” (Patisipe nan lekòl pitit ou a. Antre nan Asosyasyon Paran Pwofesè Elèv la. Vin yon volontè.)
A	“Answer your child’s questions about school. Reassure your child that school is fun!” (Reponn kesyon pitit ou a poze w sou lekòl. Bay pitit ou a asirans lekòl la amizan!)
R	“Read to your child daily. Visit the library together.” (Li pou pitit ou a chak jou. Vizite bibliyotèk la ansanm.)
T	“Turn every day into a learning experience. Let your child help with everyday chores.” (Fè chak jou tounen yon eksperyans aprantisaj. Kite pitit ou a ede avèk travay ou fè chak jou nan kay la.)
E	“Encourage your child to eat well, get enough sleep, bathe daily, and brush his/her teeth twice a day.” Ankouraje pitit ou a manje byen, dòmi byen, benyen chak jou, e bwose dan li de fwa pa jou.
N	“Notice new things your child is learning to do. Reinforce your child’s progress with praise.” (Note nouvo bagay pitit ou a ap aprann fè. Ranfòse pwogrè pitit ou a avèk konpliman.)

Laj pou Antre nan Jadandanfan

Laj timoun k ap antre pou premye fwa nan “Miami-Dade County Public Schools (M-DCPS)” (Lekòl Leta Miami-Dade County) dwe an konfòmite avèk “Florida Statute F.S.” (Lwa Florid) 1003.21: Timoun k ap gen senkan 1ye septanm oubyen anvan sa nan ane lekòl la elijib pou admision nan jadandanfan leta pandan ane lekòl sa a anba règleman komisyon konsèy distri lekòl la adopte. Yo ap konsidere yon timoun ki poko gen sizan (6) ki enskri nan jadandanfan kòm yon timoun ki nan laj obligatwa pou ale lekòl. Nan Miami-Dade County, tout elèv ki ale nan yon lekòl leta dwe fini jadandanfan anvan li antre nan premye ane eskolè.

Yon elèv jadandanfan k ap transfere sot nan yon lòt eta elijib pou l enskri nan (M-DCPS) si li satisfè demann laj pou antre nan eta kote elèv la te abite andeyò Florid la e si timoun nan te enskri nan jadandanfan e li te ale nan klas regilyèman.

Yo defini fen jadandanfan kòm fen satisfezan nan yon lekòl leta, yon lekòl ki pa lekòl leta oubyen pwogram edikasyon lakay kote M-DCPS aksepte transfè kredi. Nan lè enskripsyon an, yo dwe remèt, yon kanè, relve nòt, oubyen lòt dosye ekri ki soti nan lekòl ki pa pou lekòl leta a oubyen pwogram edikasyon lakay ki pa leta a ki montre elèv la te pase pou premye (1ye) ane eskolè oubyen li te fini jadandanfan yon fason ki satisfezan.

Demann pou Enskripsiyan

Verifikasyon Laj:

Anvan admision yon timoun nan jadandanfan, direktè (tris) la ap mande evidans timoun nan atenn laj kote yo dwe aksepte li daprè Lwa Florid F.S. 1003.21.

Chak elèv k ap antre pou premye fwa nan yon lekòl Distri a nan jadandanfan jiska douzyèm ane eskolè dwe pwouve laj li nan montre yon dokiman oriijinal ki soti nan yon ajans leta. Lekòl la dwe eseye verifye laj la nan lè enskripsiyan prentan an. Lwa Eta (F.S. 1003.21) espesifye ki prèv yo ka itilize pou verifikasyon an e li endike tou si premye prèv yo mande yo pa disponib, pou yo aksepte pwochen evidans yo ka jwenn nan, nan lòd li ye anba a:

- Yon atestasyon batistè legal timoun nan yo ranpli daprè lalwa devan yon ofisyè eta sivil ki otorize pou l anrejistre nesans;
- Yon atestasyon sètifikasi batèm legal ki montre dat nesans la ak kote timoun nan te batize, akonpaye ak yon afidavi paran an sètifye;
- Yon kontra asirans sou lavi timoun nan ki an vigè pou omwen de (2) ane;
- Yon dosye Bib kontanporen “bona fide” sou nesans timoun nan, akonpaye ak yon afidavi paran an sètifye;
- Yon paspò oubyen yon sètifikasi antre Ozetazini ki montre laj timoun nan;

- Yon relve sou dosye laj yo montre nan dosye lekòl timoun nan pou omwen kat (4) ane anvan aplikasyon an, ki bay laj; oubyen
- Si paran an pa ka bay youn nan evidans sa yo, li dwe sètifye yon affidavi laj akonpaye avèk yon sètifikasi laj yon ofisyé sante piblik oubyen yon doktè nan lekòl leta siyen, oubyen, si youn nan moun sa yo pa disponib nan konte a, yon doktè pratikan lisansye Komisyon Konsèy la deziyen, kote sètifikasi sa a ap deklare ofisyé sante a oubyen doktè a egzamine timoun nan e li kwè laj yo bay nan afidavi a sifizamman kòrèk.

Si yon paran **pa** prezante prèv laj ki akseptab lè li premye enskri pitit li nan jadandanfan, direktè (tris) la ap enskri elèv la tanporèman e 1 ap bay paran an trant (30) jou kalandriye pou 1 pote prèv ki konvenab la.

Sètifikasi Nesans:

Divizyon Sèvis Prezans la ap bay fòm ki apwopriye pou aplike pou yon sètifikasi nesans. Kèk paran ka bezwen èd anplwaye lekòl la pou ranpli aplikasyon sa yo. Ofri asistans sa a ka ede lekòl la asire yo suiv pwosedi yo byen. Kopi orijinal sètifikasi nesans yo abityèlman gen yon so dekore ki enprime sou yo. Yo ta dwe evalye avèk atansyon tout kopi ki pa gen so sa a pou detèmine si yo bon.

Si gen kesyon lekòl la pa ka reponn konsènan sètifikasi nesans, direktè (tris) la dwe rele direktè (tris) rejon apwopriye a.

Verifikasyon Rezidans:

Paran/gadyen an ap prezante verifikasyon rezidans yon paran nan lè enskripsyon an. Yo ka mande verifikasyon rezidans la tou nenpòt lè daprè diskresyon Sipèèntandan an.

Verifikasyon yo mande yo gen ladan de (2) nan atik k ap suiv yo:

- Dokiman Koutye oubyen Avoka ki pwouve paran yo achte kay kote yo rete a, oubyen kontra fèm ki fèt kòrèkteman;
- Kat “Homestead Exemption” (Rediksyon Taks sou Kay Rezidans); ak
- Resi depo elektrisite oubyen fakti elektrisite (pòsyon anba a) ki montre non ak adrès kote yo bay sèvis la.

Si w pa bay verifikasyon an oubyen si li pa akseptab, Sipèèntandan an ka verifye rezidans elèv la.

Si w pa sèvi ak yon resi peman depo pou elektrisite kòm verifikasyon, ou dwe soumèt bay lekòl la tou fakti elektrisite (pòsyon anba a) nan espas karant (40) jou kalandriye apre enskripsyon an. Si paran an pa ka founi lekòl la resi peman depo elektrisite yo mande a, y ap pèmèt elèv la enskri nan nouvo lekòl la, men li dwe bay lekòl la fakti elektrisite (pòsyon anba a) nan espas karant (40) jou kalandriye.

Lè yon chanjman fèt nan rezidans yon fanmi apre katrevendis (90) jou lekòl kote yon elèv enskri nan yon lekòl ki te ka mete elèv la nan yon zòn prezans ki diferan, elèv la, sou demann paran an, ka fini ane a nan lekòl li ye a. Yo pap bay transpòtasyon.

Demann Sante ak Vaksen:

Selon lalwa, Plan Florid pou Sèvis Sante Lekòl mande pou tout paran/gadyen elèv klas matènèl jiska 12yèm ane eskolè ki ap antre nan yon lekòl leta, ki déjà ladan, oubyen ki ap transfere ale ladan, soumèt dokimantasyon ki verifye egzamen sante yon elèv ki te fèt nan espas peryòd 12 mwa anvan li premye antre nan yon lekòl Florid.

Paran dwe bay fòm sa yo:

- “Student Health Examination – DH 3040” (Egzamen Sante Elèv) (fòm jòn) ki fèt nan espas yon ane anvan enskripsiyan an.
- “Florida Certificate of Immunization–DH 680” (Sètifikasi Vaksen Florid) (papye blan, ble oubyen nenpòt koulè) ki soti nan men yon doktè prive oubyen yon founisè sante lokal. “Pati A, B oubyen C” oubyen yon “religious exemption form DH681” (fòm dispans relije).

Tout elèv dwe resevwa vaksen kont varisèl, polyo, lawoujòl, difteri, “rubella” (woubewòl), tous “pertussis”, tetanòs, malmouton, epatit B, ak grip “haemophilus” ann akò avèk lwa Eta a, amwenske yo dispanse yo espesifikman pou rezon medikal oubyen relije.

Kòmanse nan ane lekòl 2014-2015 la, yo ap mande elèv jadandanfan pou yo pran:

- de dòz varisèl (chicken pox). Vaksen varisèl la pa nesesè si elèv la gen yon istwa dokimante ki konfime li te fè enfeksyon avèk varisèl deja. Règ sa a aplike pou elèv ki nan lekòl Distri a kounye a ak elèv ki elijib pou ale nan lekòl Distri a;
- dènye dòz vaksen “IPV (polio)” a, elèv la dwe pran li jou li gen katran oubyen apre, pou li ka antre nan jadandanfan. Yo mande yon 5yèm doz si yo te bay 4yèm nan avan 4yèm anivèsè timoun nan;
- yo mande “Pneumococcal Conjugate” pou timoun laj de (2) mwa jiska 59 mwa;
- yo mande vaksen “Haemmophilus influenza” tip b (Hib) pou timoun klas matènèl, kòmanse nan laj 2 mwa jiska 59 mwa. Kantite dòz yo mande pou vaksinasyon Hib a varye, sa depann de laj timoun nan ak tip vaksen li te resevwa.

- Yo mande de (2) dòz vaksinasyon lawoujòl (MMR) pou elèv ki enskri nan/ki deja nan jadandanfan jiska 12yèm ane eskolè.
- Ann akò avèk Plan Florid pou Sèvis Sante nan Lekòl, tout elèv klas matènèl jiska 12yèm ane eskolè dwe soumèt dokimantasyon ki verifye yo te resevwa yon egzamen sante elèv nan espas peryòd 12 mwa avan yo te premye antre nan yon lekòl Florid. Yon Fòm konplè Egzamen Sante Elèv (DH3040), ki gen ladan prèv Depistaj Klinik Tibèkiloz ak suivi apwopriye nesesè, yon founisè swen sante lisansye e pratikan dwe ranpli e siyen li e elèv la dwe prezante avèk li nan lekòl la pandan enskripsyon inisyal la.

Sipèntandan an ka bay yon elèv dispans vaksinasyon si:

- yon founisè medikal sètifye sou yon Sètifikasi Vaksen Florid ki ofisyèl, Pati C, vaksen pou yon maladi an patikilye se yon danje medikal; e
- yo bay yon Sètifikasi Vaksen Florid Fòm 681 ofisyèl pou rezon relijye. Distri a ap bay timoun sanzabri yon dispans tanporè pou trant (30) jou lekòl pou yo prezante sètifikasi vaksen.

Lekòl la ka pa aksepte yon elèv ki pa fin pran vaksen li, eksepte si lalwa pèmèt sa. Yo ankouraje paran pou yo kontakte founisè swen sante yo pou yo pran yon randevou pou timoun ki gen demann vaksen lekòl yo afekte. Pifò kontra asirans sante kouvri demann vaksen yo.

Depatman Sante Miami-Dade County ofri “The Special Immunization Program (SIP)” (Pwogram Vaksen Espesyal La) ki ofri sèvis vaksen pediyatrik ak edikasyon/enfòmasyon ki vize elimine pwopagasyon maladi vaksen ka anpeche. Lis ki anba a se klinik ki gen sèvis pediyatrik:

Jefferson Reaves

1009 NW 5th Avenue, Miami, FL 33136

Lendi, madi, jedi ak vandredi 8è dimaten pou 4è nan aprèmidi
Mèkredi 10è dimaten pou 5è nan aprèmidi

Little Haiti Health Center

300 NE 80th Terrace, Miami, FL 33138

Lendi, mèkredi, ak vandredi 8è dimaten pou 4è nan aprèmidi

West Perrine Center

18255 Homestead Avenue, Miami, FL 33157

Lendi rive vandredi 8è dimaten pou 3:30 nan aprèmidi

- Timoun paran yo pa gen mwayen pou peye vaksen yo ka resevwa vaksen gratis nan tout sant depatman sante ki nan konte a.

- Pou pran yon randevou oubyen pou plis enfòmasyon, kontakte Biwo “Special Immunization Program (SIP)” Depatman Sante nan 786-845-0550.
- Yo pap aksepte okenn elèv lekòl san prezantasyon dokimantasyon reyèl ki montre yo satisfè demann vaksen ak sante yo.

Timoun k ap antre nan M-DCPS pou premye fwa dwe an konfòmite avèk F.S. 1003.21 e avèk “Student Progression Plan (Policy 5410)” (Plan Pwogresyon Elèv). Elèv dwe genyen papye vaksen nan dosye lekòl yo. Yo ap ranvwaye tanporèman nenpòt elèv ki pa gen vaksen konvnab jiskaske yo bay papye ki montre yo konfòm.

Lè yon timoun premye antre nan M-DCPS, direktè (tris) la ap mande prèv yon egzamen medikal ki te fèt nan espas en (1) an anvan dat li antre a. Yo ka aksepte yon randevou pou egzamen fizik yon ofisyé sante ki nan konte a, doktè lisansye, oubyen kiwopraktè amwenske yo bay direktè (tris) la prèv egzamen fizik la te fèt nan espas yon (1) semèn yon tèl egzamen. Elèv ki ap transfere nan M-DCPS soti nan yon lekòl Eta Florid ki te ranpli fòm egzamen fizik la kòm yon pati nan dosye lekòl yo pa bezwen fè yon lòt egzamen. Yo ap pran egzamen ki fèt andeyò eta a si 1 te fèt nan espas en (1) an de lè li antre e li gen ladan dokimantasyon e yo rapòte li nan fòm ofisyèl doktè a.

Yo ka dispanse yon timoun de egzamen fizik e/oubyen vaksinasyon yo mande a lè paran/gadyen an fè yon demann ekri yon otorite medikal konpetan sètifye ki di akoz rezon relije oubyen pou rezon medikal timoun sa a pa ka sibi yon egzamen e/oubyen vaksinasyon.

Sondaj sou Lang yo Pale Lakay (Wè Apendis A):

Nan moman premye enskripsyon an yo mande paran pou yo ranpli yon Sondaj sou Lang yo Pale Lakay yo. Yo evalye chak elèv si paran yo reponn “Wi” pou nenpòt nan kesyon yo pou detèmine si elèv la gen “Limited English Proficient (LEP)” (Kapasite Limite nan Anglè). Lwa a mande pou elèv yo klasifye kòm LEP yo resevwa sèvis apwopriye pou yo ka vin gen konpetans nan Anglè.

Kat Enfòmasyon sou Elèv (Wè Apendis B):

Li enpòtan anpil pou yon lekòl kenbe enfòmasyon ajou sou kontak pou chak elèv. Paran dwe ranpli avèk atansyon e retounen Kat Enfòmasyon Elèv yo bay lekòl la. Anka yon ijans, lekòl la bezwen kontakte paran pi vit posib. Konsa, lè w ap ranpli yon Kat Enfòmasyon Elèv, silvouplè sonje:

- Nimewo telefòn lakay paran/gadyen an, nimewo travay ak selilè l dwe rete ajou.
- Yo mande yon kontak ijans obligatwa anka lekòl la pa ka kontakte paran yo. Bay lekòl la nimewo telefòn kontak ijans ki diferan ak sa ki devan kat la.

- Enfòmasyon sou moun ki otorize ak sa ki pa otorize pou vin chèche ptit ou lekòl dwe nan kat la.
- An ka paran yo divòse oubyen separe, paran ki enskri elèv la se li ki responsab pou ranpli kat enfòmasyon an.

Asirans

Plan Pwoteksyon Elèv la fèt pou kouvri domaj elèv pran, pandan yo prale e soti lekòl oubyen lè yo fè aksidan pandan y ap patisipe nan aktivite lekòl la sipèvize sou pwopriyete lekòl la. Patisipasyon nan pwogram sa a volontè. Lekòl la ap voye aplikasyon anwolman an pou ane lekòl aktyèl la ak enfòmasyon adisyonèl bay paran yo.

Asirans Sante pou Timoun – “Florida KidCare”

Lekòl Leta Miami-Dade County ofri asistans aplikasyon pou ede timoun aplike pou Florida KidCare – yon pwogram ki ofri asirans sante nan pri abòdab, bon kalite pou timoun ki pa gen asirans, kòmanse nan nesans jiska 18 ane. Anpil timoun kapab elijib pou asirans sante atravè Florida KidCare, menmsi youn nan paran yo oubyen toude ap travay.

Avèk asirans Florida KidCare, timoun yo gen aksè a toude, swen preventif ak swen ijans. Benefis yo gen ladan vizit doktè, depistaj pwoblèm zòrèy ak je, konsiltasyon dantè, vaksen, operasyon, e ale nan sal ijans.

Fanmi yo resevwa benefis sa yo anba youn nan kat konpozan pwogram nan: “MediKids,” “Children’s Medical Services Network” (Rezo Sèvis Medikal pou Timoun) “Healthy Kids” ak “Medicaid”. Majorite fanmi ki anwole nan Florida KidCare peye yon frè \$15 - \$20 chak mwa, men pifò moun pa peye anyen ditou. Gen yon opsyon peman konplè pou fanmi ki gen timoun laj yon (1) ane jiska 18 ane ki pa kalifye pou sibvansyon asirans la. Yo baze elijibilite a sou revni fanmi an ak kantite moun ki gen nan fanmi an; anpil moun ki pa sitwayen Ameriken elijib.

Pou aplike pou asirans atravè pwogram Florida KidCare, silvouplè mande Lyezon Florida KidCare nan lekòl ptit ou a asistans pou aplikasyon an.

Ou kapab tou:

- Ranpli yon aplikasyon sou Entènèt ann Anglè, Espayòl oubyen Kreyòl e chache enfòmasyon pi detaye toujou sou sit Entènèt Florida Healthy Kids nan
- <https://www.healthykids.org>
- Adrès Elektwonik kidcare@dadeschools.net oubyen
- Rele liy telefon KidCare Lekòl Leta Miami-Dade County nan 305-995-1207 pou pran yon randevou endivididyèl.

Men sa k ap asire sante fanmi w!

Ede M Grandi

“Help Me Grow” (Ede M Grandi) fè pati yon inisyativ nasyonal ki fèt pou idantifye timoun ki riske gen andikap nan devlopman oubyen nan konpòtman yo, e konekte yo avèk pwogram ki baze nan kominote a pou sèvis sante ak devlopman. Pwogram nan fèt pou sipòte kesyon ak enkyetid fanmi, pandan yo ap ofri aksè nan resous ki ta ka ofri deteksyon bonè pou pwoblèm sante oubyen devlopman. Ou ka jwenn aksè nan pwogram nan atravè Liy Èd 2-1-1 a.

Kesyon Moun Poze Souvan

Mwen panse pitit mwen ka gen reta nan devlopman oubyen pou aprann. Kijan mwen ka kòmanse avèk Ede M Grandi?

Pou fè yon timoun ou konnen jwenn resous Ede M Grandi, annik rele 2-1-1 e di konseye a ou enterese nan pwogram nan. Yon konseye ap poze w yon seri kesyon pou ede l konprann bezwen fanmi w e pou jwenn sèvis ki pi apwopriye pou sipòte sante ak byennèt pitit ou a. Tout repons ou yo rete konfidansyèl.

Kiyès ki elijib pou Ede M Grandi?

Paran ak moun k ap pran swen jèn timoun ant laj 0-8 ane e ki rete nan Miami-Dade County elijib pou Ede M Grandi atravè Switchboard of Miami.

Konbyen pwogram nan koute?

Tout depistaj, enfòmasyon, resous, ak lòt zouti yo pataje atravè Ede M Grandi gratis. Sepandan, gen plizyè patnè ki gen pwogram gratis, bon mache oubyen diferan pri.

Premye Etap-University of Miami

Timoun grandi ak yon rapidite endividyle, men rechèch montre premye twa ane yon timoun se tan ki pi enpòtan pou aprann. Lè yon timoun jwenn èd bonè sa mete l sou bon chemen pou l aprann e devlope tout potansyèl li. Premye Etap se sistèm entèvansyon bonè Florid ki ofri sèvis pou tibebe e timoun piti (fèk fèt rive trant-sis mwa) yo santi ki riske gen reta nan devlopman.

Egzanz yo gen ladan:

- Reta nan akonpli etap ki enpòtan nan devlopman
- Reta nan grandi
- Prematirite ekstrèm
- Kondisyon newolojik yo etabli
- Kondisyon konpòtman grav
- Aprè yon premye evalyasyon, ekip Premye Etap la monte yon plan sipò familyal, ki gen ladan referal pou espesyalis si l nesesè.

Pou konnen si pitit ou kalifye pou pwogram Premye Etap-University of Miami, silvouplè rele 305-243-6660.

Premye Etap nan Dènye Pwent Sid-Miami Children's Hospital

Jwenn sèvis ki nesesè lè w bezwen ka reyèlman fè yon diferans pou timoun ki gen bezwen espesyal. Pwogram Premye Etap nan Miami Children's Hospital (yo rele "Early Steps Southernmost Coast" (Premye Etap nan Dènye Pwent Sid) asire sèvis entèvansyon bonè e sipòte resous ki disponib pou jèn timoun ki gen bezwen espesyal, kòmanse nan nesans rive nan laj twa ane. Si yon timoun gen yon reta nan devlopman (egzanp li pran tan pou 1 kòmanse rale, mache oubyen pale), li pa wè byen, tandemal, gen difikilte pou manje, oubyen li gen yon kondisyon yo etabli ki mete 1 an danje pou reta nan devlopman, fanmi an ka elijib pou sèvis atravè Premye Etap nan Dènye Pwent Sid. Fanmi an dwe abite nan mwatye sid Miami Dade County atravè Florida Keys Monroe County. Si fammi an abite andeyò zòn nan, anplwaye yo ka asiste 1 nan jwenn bon lokasyon pwogram Premye Etap la.

Kiyès Ki Ka Resevwa Sèvis?

Fanmi, doktè, pwofesyonèl, oubyen lòt manm kominate a ka refere yon tibebe oubyen yon timoun piti (anba laj twa ane) ki gen pwoblèm devlopman nan pwogram nan. Timoun ka elijib si yo gen yon kondisyon yo etabli ki gen yon gwo chans pou abouti nan yon andikap oubyen reta nan devlopman (egzanp "Down Syndrome") oubyen si yo gen yon reta nan devlopman (egzanp, genyen pwoblèm pou kominike, pwosès enfòmasyon, mache, eks.).

Timoun ki elijib resevwa yon evalyasyon ak etid plizyè disiplin yon ekip espesyalis, ki gen ladan yon kowòdinatè sèvis ak de (2) oubyen plis kilinisyen k ap suiv yo pou detèmine elijibilite li: terapis fizik, terapis okipasyonèl, terapis pawòl/langaj, sikològ, oubyen espesyalis nan devlopman. Yo enskri timoun yo jwenn ki elijib daprè machasuiv Premye Etap yo avèk ajans kominotè yo soutrete pou bay sèvis ekip Plan Sipò Familyal Endividylèl la rekòmande, ki toujou gen paran yo ladan.

Yo baze sèvis Premye Etap yo sou evalyasyon ak enkyetid, resous e bi fanmi. Premye Etap sèvi ak yon apwòch Founisè Sèvis Preliminè ki Baze sou Ekip, ki gen objektif pou responsabilize chak fanmi elijib nan ofri yon ekip konpreyansif pwofesyonèl depi nan kòmansman sèvis yo atravè tranzisyon an. Bi a se pou fanmi an resevwa sipò solid nan men yon moun, ofri yon ekip konpreyansif pwofesyonèl depi kòmansman rive nan fen, e pou fanmi an pa gen anpil randevou e plis tan pou yo vin yon "fanmi." Yo bay fanmi ak timoun nan sèvis kote yo rete, aprann e jwe ("Anviwònman Natirèl"), pou pèmèt fanmi an emplante opòtinite ki apwopriye pou devlopman pandan aktivite ak woutin chak jou. Pou konnen si pitit ou a kalifye pou pwogram Premye Etap nan Dènye Pwent Sid-Miami Children's Hospital, silvouplè rele Janet Dagnesses nan 786-624-3617.

Kisa “Pare” Vle Di?

“Pare” pou lekòl vle di pitit ou a kapab aprann sa yo pral anseye nan klas jadandanfan li prale a, e li ka fonksyone san pwoblèm avèk pwofesè yo e lòt timoun nan anviwònman sa a. Lè paran panse sou preparasyon pou lekòl, pafwa yo konsantre twòp sou aspè akademik. Sepandan, ladrès ki defini preparasyon an ale pi lwen pase konnen lèt, chif, ak kòman pou konte. Pou yon timoun pare pou lekòl, li bezwen genyen yon atitud pozitif pa rapò ak kòmanse lekòl, li bezwen yon ide sou rezon ki fè li la a, e li dwe reseptif pou aprann nouvo bagay e fè nouvo zanmi. Meyè fason pou konnen sa y ap atann de pitit ou se kontakte lekòl pitit ou a prale e pale avèk pwofesè nan lekòl la.

Poukisa e Kijan yo Evalye Elèv Jadandanfan?

Seksyon 1002.69, Lwa Florid, dekri responsabilite Depatman Edikasyon yo an rapò ak evalyasyon jadandanfan atravè eta a ak kalkil Nivo Preparasyon Founisè VPK pou Jadandanfan. Lwa a mande pou yo administre evalyasyon jadandanfan yo bay atravè eta bay tout elèv jadandanfan nan distri lekòl la pandan 30 premye jou chak ane lekòl. Timoun ki te patisipe nan VPK e ki nan klas jadandanfan nan yon lekòl ki pa lekòl leta, gen opòtinite tou pou yo patisipe nan evalyasyon an.

“Florida Kindergarten Readiness Screener (FLKRS)” (Evalyasyon Florid sou Preparasyon pou Jadandanfan)

Bi FLKRS se:

- Pou enfòme enstriksyon.
- Pou kolekte enfòmasyon sou devlòpman jeneral yon timoun.
- Pou adrese espesifikman preparasyon chak elèv pou jadandanfan baze sou Estanda Edikasyon “Voluntary Prekindergarten (VPK)” (Klas Matènèl Volontè).
- Pou kalkile Nivo Preparasyon Founisè VPK pou Jadandanfan an ki mezire kòman VPK yo prepare timoun katran yo pou jadandanfan baze sou Estanda Edikasyon VPK Florid.

Yo administre eleman FLKRS yo an de pati pou evalye preparasyon chak elèv pou jadandanfan.

Sistèm Modèl Travay

Nan ane lekòl 2015-2016 la “Florida Kindergarten Readiness Screener” (Egzamen Preparasyon pou Klas Jadandanfan Florid) la gen ladan enstriman egzamen “Work Sampling System (WSS)” (Sistèm Modèl Travay). WSS la se yon evalyasyon sou devlopman pèfòmans otantik yo fè pou ede pwofesè itilize pi byen eksperyans ak aktivite jounalye nan salklas pou dokimante e evalye ladrès, konesans ak konpòtman timoun. Li bay estrikti ki pèmèt pwofesè konprann sa elèv yo

konnen e ka fè. Domèn WSS yo gen ladan: Developman Pèsonèl e Sosyal; Lang, Lekti ak Ekri; Panse Matematik; Panse Syantifik; ak Developman Fizik.

Kijan Pwofesè Pral Sèvi ak Enfòmasyon FLKRS?

Pwofesè yo pral sèvi ak enfòmasyon FLKRS:

- Pou detèmine preparasyon chak timoun pou jadandanfan.
- Pou idantifye bezwen enstriksyon endividyèl, etabli objektif enstriksyonèl, e obsève pwogrè enstriksyonèl.
- Pou enfòme paran yo sou preparasyon pitit yo pou jadandanfan e pwogrè yo fè nan kritè fen ane yo.

Karakteristik Devlopman Timoun Senkan an

Jèn timoun devlope sosyalman, fizikman, entelektyèlman, kreyativman, e emosyonèlman. Tout karakteristik sa yo konekte e youn depann de lòt. Kòmansman anfans se yon tan kwasans ak devlopman entelektyèl rapid, e devlopman sa a sibi gwo enfliyans lakay, lekòl, zanmi, ak divès òganizasyon. Pwogram jadandanfan an ofri eksperyans sou enstriksyon ki satisfè bezwen tout timoun k ap travèse menm etap devlopman nan diferan vitès. Nan yon salklas jadandanfan ka genyen jiska yon ane diferans ant timoun ki pi gran an e sa ki pi piti a.

Devlopman Sosyal:

Timoun senkan vin pi sosyab e yo fè zanmi ak timoun ki gen menm laj ak yo. Yo aprann pataje, kowopere, e jwe an gwoup. Yo pratike konpòtman sosyal tankou zanmitay, tan tou pa w, onètete ak konfli. Sipò, espesyalman apwobasyon adilt, espesyalman manm fanmi yo, toujou trèzenpòtan pou timoun sa yo pandan y ap adapte yo ak sitiyasyon yo pa abitye.

Devlopman Fizik:

Timoun nan laj jadandanfan nan yon peryòd kote devlopman fizik yo fèt lantman. Sepandan, yo gen plis kontwòl pase anvan sou gwo mis yo e yo kontinye devlope kapasite pou kouri, sote, e vole. Ti mis yo devlope mwen vit e yo gen difikilte avèk ti materyèl tankou enstriman pou ekri, sizo, bouton ak lasèt soulye. Abilite pou yo kowòdone mouvman tankou, lanse, choute, e atrape yon boul ap ogmante. Timoun senkan ap aprann sèvi ak sans yo pi plis e yo gen anpil enèji. Yo fatige fasil e yo reprann fòs yo vit. Yo bezwen yon ekilib ant tan yo fè aktivite e tan pou yo rete trankil; chita anplas pou lontan difisil pou yo.

Devlopman Entelektyèl:

Timoun jadandanfan vin konnen objè, relasyon, ak evènman nan aji, obsève, imite e eksplor. Yo devlope ladrès pou panse an rapò ak eksperyans yo fè dirèkteman. Sepandan, ladrès yo nan

rezònman, memwa, ak rezolisyon pwoblèm poko fin devlope. Malgre yo kòmanse ap planifye e panse pou lavni, pi souvan yo aji sanzatann. Yo pèsevwa pifò sitiyasyon daprè jan yo wè li; sepandan, y ap devlope kapasite pou yo konprann sa lòt moun panse. Peryòd konsantrasyon yo ak ladrès pou yo memorize ap ogmante.

Vokabilè timoun ogmante rapidman nan koute ak pale, paske yo renmen fè konvèrsasyon. Timoun nan laj sa a poze anpil kesyon, yo fè eksperyans avèk son nan lang, yo kòmanse eksprime ide yo nan foto e yo kòmanse ekri.

Devlopman Kreyatif:

Timoun jadandanfan renmen eksprime ide ak santiman yo, yo bezwen moun koute e reponn yo. Yo sèvi ak materyèl pou eksploré, eksperimente e kreye. Pwosesis kreye a souvan pi enpòtan pou yo pase fini pwodui a. Pi souvan timoun senkan an patisipe nan mizik, dans ak mouvman e li renmen fè jwèt teyat. Yo renmen eksperimente diferan wòl e anmenmtan, dekouvri nouvo solisyon pou pwoblèm yo.

Devlopman Emosyonèl:

Devlopman emosyonèl gen ladan fè eksperyans e eksprime santiman, devlope endepandans, ladrès pou pran desizyon ak inisyativ. Timoun nan klas jadandanfan montre emosyon yo avèk fasilitè, entansite, e yon fason ki vizib. Yo ap eksperimente kijan pou yo eksprime tèt yo yon fason ki sosyalman apwopriye. Yo ensiste pou yo fè afè yo poukонт yo, pratike endepandans, e devlope yon sans pèsonèl. Yo vin enkyè lè yo separe ak moun, andwa ak bagay ki familye.

Kijan Jèn Timoun Aprann?

Jèn timoun wè mond lan yon fason ki diferan ak jan elèv ki pi gran e adilt yo wè li, e yo aprann pi byen atravè eksperyans sansoryèl dirèk. Timoun senkan bezwen manipile, eksploré e eksperimente objè ki reyèl. Yo aprann nan aji, deplase, e pale.

Elèv jadandanfan se elèv ki aprann aktivman atravè jwèt ki gen sans. Anpil edikatè refere a jwèt kòm travay serye timoun. Pandan timoun ap jwe, yo trè motive e yo konsantre avèk entansite. Yo ap klarifye enfòmasyon nan entegre ide ki soti nan eksperyans yo fè anvan, e nan eksploré e fè eksperyans ak anviwònman yo. Jwe ofri timoun opòtinite pou yo ogmante konesans yo, aprann nouvo ladrès, e pratike ladrès yo gen déjà. Yo devlope imajinasyon, kreyativite, ak abilite yo pou yo rezoud pwoblèm.

Kisa Pitit Mwen an Pral Aprann nan Klas Jadandanfan?

Lekti/Redaksyon:

Lang se baz tout komunikasyon. Aprann lang se yon pwosesis aktif ki kòmanse apre nesans e kontinye pandan tout lavi. Timoun aprann lang atravè pratik. Nan jadandanfan elèv patisipe kolektivman nan koute, fè lekti, ak eksperyans vizyèl nan sèvi ak liv ki gen foto, fab, istwa, foto, ilistrasyon ak pwogram video. Yo pataje istwa nan sèvi ak chan ki rime, rit, senbòl, foto, ak teyat pou selebre akonplisman. Elèv desine, anrejistre, e pale de ide ak eksperyans yo e yo patisipe nan aktivite lang an gwoup. Yo fè prediksyon, poze kesyon, reprezante foto e pataje ide ak enfòmasyon sou sijè ki enterese yo. Yo fòme lèt yo rekonèt, enprime pwòp non yo, ak eksplor e eksperimente nouvo mo ak tèm.

Matematik:

Matematik se yon domèn akademik k ap vin pi enpòtan nan sosyete teknologik nou an ki ap avanse. Konesans debaz sou matematik esansyèl pou rezoud pwoblèm. Timoun jadandanfan eksplor chif, modèl, fòm ak espas, e analiz enfòmasyon nan travay ak enstriman e materyèl ki apwopriye. Yo konte e konpare objè, e yo demonstre konesans sou adisyon ak soustraksyon atravè similasyon e itilizasyon objè yo ka manipile. Yo idantifye e kreye modèl e yo aprann sou mezi, klasifikasyon, asòtiman, deskripsyon ak konparezon. Elèv jadandanfan dekri, separe, e konstwi objè reyèl, e aprann kolekte e òganize enfòmasyon.

Etid Sosyal ak Konesans sou Anviwònman:

Elèv eksplor, envestige, e dekri anviwònman yo ak kominate a nan poze kesyon, rezoud pwoblèm, e sèvi ak sans yo. Yo idantifye fòm, senbòl, ak son ki familye, e yo rekonèt resanblans ak diferans nan bagay k ap viv, objè, ak materyèl. Elèv jandandanfan eksplor fòm, fonksyon, ak karakteristik yon varyete materyèl natirèl e fabrike. Yo eksplor konsèp syantifik nan sèvi ak sab, dlo, blòk, ajil, ak lòt materyèl, e yo kòmanse sèvi ak teknoloji yon fason ki apwopriye. Elèv vin konnen divèsite ak patikilarite pwòp tèt yo ak lòt moun. Yo kòmanse pale de santiman ak emosyon.

Yo aprann sou kay, fanmi, kote ki familye, ak moun ki ap travay e ede nan kominate a. Elèv aprann rekonèt chanjman sezón yo, koulè ak fòm nan anviwònman an, ak bêt ki familye nan anviwònman y ap viv la.

Timoun bezwen aprann fason pou yo eksprime santiman yo nan fason ki akseptab e montre respè ak sansiblite anvè lòt moun. Elèv jadandanfan aprann bagay sa yo nan tan tou pa yo nan aktivite ak diskisyon, nan travay kolektivman, bay ak resevwa èd, e patisipe nan aktivite nan ti gwoup e nan gwo gwoup.

Ladrès Fizik:

Aktivite fizik enpòtan pou kwasans ak devlòpman nòmal. Timoun senkan bezwen asistans nan devlope konesans, ladrès ak atitud k ap abouti nan aktivite fizik regilye. Ladrès sante ak lavi gen

ladan aprann sou abitid ak konpòtman ki abouti nan viv ansante chak jou ak byennèt. Nan jadandanfan, elèv yo kòmanse devlope responsablité pèsonèl pou sante e yo aprann prekosyon pèsonèl ak fason pou yo evite e redui risk. Atravè mouvman, jwèt, ak aktivite nan sèvi ak ekipman tankou boul, “beanbags” (sak ti wòch), kòd pou sote, yon “balance beam” (aparèy egzèsis), ak woulawoup timoun devlope kowòdinasyon mouvman ak ekilib.

Aktivite sa yo pa sèlman amelyore “Gross motor skills” (ladrès gwo mouvman) men yo ranfòse “fine motor skills” (ladrès ti deplasman). Elèv aprann kenbe yon enstriman pou ekri e kontwole mouvman li. Kowòdinasyon zye ak men ogmante pandan elèv yo ap travay avèk ti materyèl, tankou bouton, kib, blòk ak gress. Nan patisipe nan aktivite fizik, nan vin konnen chwa manje ki bon pou lasanate e nan aprann obsèvè règleman sou sekirite, elèv devlope atitud e egzèse konpòtman ki pwomouvwa yon fason pou viv ki aktif, ki bay lasante.

Ekspresyon Kreyatif:

Timoun jadandanfan eksplor e eksprime panse yo ak santiman yo atravè ar vizyèl, mizik, teyat, ak mouvman. Nan wè ak reponn a objè e travay ar chak jou, timoun aprann sou fason nou wè e entèprete imaj vizyèl. Timoun eksprime tèt yo atravè mouvman ak aktivite mizikal an gwoup e endividylèl, chan, ak jwèt. Yo koute e kòmanse apresye yon varyete enstriman mizikal ak diferan kalite mizik. Atravè jwèt teyat ak mouvman, timoun vin aprann konn tèt yo e yo vin fè tèt yo konfyans e devlope panse envantif e kreyatif. Ar yo ede elèv konekte pwòp eksperyans yo avèk fòm ekspresyon atistik nan mond ki antoure yo a. Finalman, elèv kòmanse rekonèt divès tradisyon familyal e kiltirèl ak kontribisyon ar yo fè nan tradisyon sa yo.

Jadandanfan

“Language Arts Florida Standards (LAFS)” (Estanda Florid pou Lekti/Redaksyon) Atant pou Nivo Ane Eskolè

Konpozan: Estanda Lekti pou Literati

Gwoup 1: Ide Enpòtan ak Detay

- Avèk siyal e sipò, poze e reponn kesyon sou detay enpòtan nan yon tèks.
- Avèk siyal e sipò, rebay istwa familye, ki gen ladan detay enpòtan.
- Avèk siyal e sipò, idantifye karaktè, kontèks, ak evènman prensipal nan yon istwa.

Gwoup 2: Aktivite ak Estrikti

- Avèk siyal e sipò, poze e reponn kesyon sou mo ki enkoni nan yon tèks.
- Rekonèt kalite tèks ki komen yo (egzant, liv istwa, powèm).
- Avèk siyal e sipò, nonmen otè ak ilistratè yon istwa e defini wòl chak jwe nan bay istwa a.

Gwoup 3: Entegrasyon Konesans ak Ide

- Avèk siyal e sipò, dekri relasyon ant ilistrasyon e istwa kote yo parèt la (egzant, Ki moman nan yon istwa yon ilistrasyon reprezante?).
- Avèk siyal e sipò, konpare e distenge avanti ak eksperyans karaktè nan istwa familye.

Gwoup 4: Domèn Lekti ak Nivo Konpleksite Tèks

- Patisipe aktivman nan aktivite lekti an gwoup avèk bi e konpreyansyon.

Konpozan: Estanda Lekti pou Ladrès Fondamantal

Gwoup 1: Konsèp Lèt Enprime

- Demontre konpreyansyon òganizasyon ak karakteristik debaz lèt enprime.
  - a. Suiv mo ki soti agoch rive adwat, soti anwo rive anba, e paj pa paj.
  - b. Rekonèt yo sèvi avèk sekans espesifik lèt nan langaj ekri pou reprezante mo ki sot nan bouch.
  - c. Konprann mo yo separe ak espas lè yo enprime lèt yo.
  - d. Rekonèt e site tout lèt majiskil ak miniskil nan alfabet a.

Gwoup 2: Konesans sou Fonoloji

- Demontre konpreyansyon nan mo yo pale, silab, ak son (fonèm).
  - a. Rekonèt e pwodui mo ki rime.
  - b. Konte, pwononse, melanje e separe silab nan mo ki sot nan bouch.
  - c. Melanje e separe kòmansman ak rim mo ki sot nan bouch ki gen yon sèl silab.
  - d. Izole e pwononse vwayèl inisyal, entèmedyè ak son final (fonèm) nan mo ki gen twa fonèm “consonant-vowel-consonant (CVC)” (konsòn-vwayèl-konsòn). (Sa pa gen ladan CVC ki fini ak /l/, /r/, oubyen /x/.)
  - e. Ajoute oubyen ranplase mo endividyl (fonèm) nan mo senp, mo ki gen yon silab pou fè nouvo mo.

Gwoup 2: Rekonèt Son ak Mo

- Konnen e aplike metòd ansèyman son nan nivo ane eskolè ak ladrès analiz e dekodaj mo.
  - a. Demontre konesans debaz sou korespondans lèt-son nan pwodui son prensipal oubyen son ki pi komen pou chak konsòn.
  - b. Asosye son ki long ak kout avèk ôtograf komen (grafèm) pou senk vwayèl prensipal yo.
  - c. Li mo ki pi kouran (ann Anglè) lè yo wè yo delwen (egzanp, “the, of, to, you, she, my, is, are, do, does”).
  - d. Fè distenksyon ant mo ki ekri menm jan nan idantifye son lèt ki diferan.

Gwoup 4: Li avèk Ezans

- Li tèks ki fèt pou lektè ki fèk ap kòmanse li avèk bi e konpreyansyon.

Konpozan: Estanda Lekti pou Tèks Enfòmasyonèl:

Gwoup 1: Ide enpòtan ak detay

- Avèk siyal e sipò, poze e reponn kesyon sou detay kle nan yon tèks.
- Avèk siyal e sipò, idantifye sijè prensipal la e rebay detay kle nan yon tèks.
- Avèk siyal e sipò, dekri koneksyon ant de (2) endividji, evènman, ide, oubyen kèk enfòmasyon nan yon tèks.

Gwoup 2: Aktivite ak Estrikti

- Avèk siyal e sipò, poze e reponn kesyon sou mo ki enkoni nan yon tèks.
- Idantifye kouvèti devan, kouvèti dèyè, ak paj tit yon liv.

- Avèk siyal e sipò, idantifye otè ak ilistratè yon tèks e dekri wòl yo chak jwe nan prezante ide oubyen enfòmasyon nan yon tèks.

Gwooup 3: Entegrasyon Konesans ak Ide

- Avèk siyal e sipò, dekri relasyon ant ilistrasyon ak tèks kote yo parèt (egzanp, Ki moun, ki kote, ki bagay, oubyen ki ide yon ilistrasyon reprezante nan yon tèks?).
- Avèk siyal e sipò, idantifye rezon yon otè bay pou sipòte pwen nan yon tèks.
- Avèk siyal e sipò, idantifye resanblans ak diferans debaz ant de (2) tèks sou menm sijè a (egzanp, ilistrasyon, deskripsiyon, oubyen pwosedi).

Gwooup 4: Domèn Lekti ak Nivo Konpleksite Tèks

- Patisipe aktivman nan aktivite lekti an gwooup avèk bi e konpreyansyon.

Konpozan: Estanda Redaksyon

Gwooup 1: Kalite Tèks ak Objektif

- Sèvi ak yon kombinezon desen, dikte, ak redaksyon pou konpoze kèk ekstrè opinyon kote yo bay yon lektè sijè a oubyen non liv y ap ekri a e bay yon opinyon oubyen preferans sou sijè a oubyen liv la (egzanp, Liv mwen pi renmen se _____ paske _____).
- Sèvi avèk yon kombinezon desen, dikte, ak redaksyon pou konpoze tèks enfòmatif/eksplikatif kote yo idantifye sa y ap ekri a e bay kèk enfòmasyon sou sijè a.
- Sèvi ak yon kombinezon desen, dikte, ak redaksyon pou rakonte yon sèl evènman oubyen plizyè evènman ki konekte vagman, rakonte evènman yo nan lòd yo fèt la, e bay yon reyakson sou sa k te pase a.

Gwooup 2: Pwodiksyon ak Distribisyon Redaksyon

- Avèk gidans e sipò ou jwenn nan men adilt, reponn kesyon ak sijesyon ou jwenn nan men kamarad e ajoute detay pou ranfòse redaksyon an lè li nesesè.
- Avèk gidans e sipò adilt ou jwenn nan men adilt, eksplorse yon varyete zouti dijital pou pwodui e pibliye redaksyon, ki gen ladan sa ki fèt an kolaborasyon avèk kamarad.

Gwooup 3: Fè Rechèch pou Devlope e Prezante Konesans

- Patisipe nan rechèch kolektif ak pwojè redaksyon (egzanp, eksplorse plizyè liv yon otè ou pi renmen e bay opinyon sou yo).

- Avèk gidans e sipò adilt ou jwenn nan men adilt, sonje enfòmasyon ki soti nan eksperyans ou fè oubyen rasanble enfòmasyon sous yo bay pou reponn yon kesyon.

Konpozan: Estanda pou Pale ak Koute

Gwooup 1: Konpreyansyon ak Kolaborasyon

- Patisipe nan konvèsasyon kolaboratif avèk diferan patnè sou sijè ak tèks jadandanfan avèk kamarad e adilt nan ti gwoup ak gwo gwoup.
  - a. Suiv règleman ki etabli pou diskisyon (egzant, koute lòt moun e tann tou pa yo pou pale sou sijè ak tèks ki an diskisyon yo).
  - b. Kontinye yon konvèsasyon atravè echanj miltip.
- Konfime konpreyansyon sou lekti yon tèks awotvwa oubyen enfòmasyon yo prezante oralman oubyen atravè lòt medya nan poze ak reponn kesyon sou detay kle e mande klarifikasyon si gen yon bagay ki enkonpreyansib.
- Poze ak reponn kesyon nan bi pou mande èd, pran enfòmasyon, oubyen klarifye yon bagay ki pa konpreyansib.

Gwooup 2: Prezantasyon Konesans ak Ide

- Dekri moun, andwa, bagay, ak evènman ki familye avèk siyal e sipò, bay plis detay.
- Ajoute desen oubyen lòt atik vizyèl nan yon deskripsyon si w vle pou bay plis detay.
- Pale awotvwa pou eksprime panse, santiman ak ide klèman.

Estanda sou Lang

Gwooup 1: Konvansyon Estanda Anglè

- Demontre metriz sou konvansyon estanda gramè Anglè ak itilizasyon nan ekri oubyen pale.
  - a. Enprime plizyè lèt majiskil e miniskil.
  - b. Sèvi avèk non e vèb yo itilize souvan.
  - c. Fòme non pliryèl regilye oralman (ann Anglè) nan ajoute /s/ oubuyen /es/ (egzant “dog, dogs, wish, wishes”).
  - d. Konprann e sèvi avèk mo (ann Anglè) pou poze kesyon (entewogatif) (egzant, “who, what, where, when, why, how”).

- e. Sèvi avèk pwopozisyon (ann Anglè) ki parèt pi souvan (egzant, “to, from, in, out, on, off, for, of, by, with”).
- f. Pwodui e elaji fraz konplè nan aktivite kote tout moun pale menm lang.
- Demontre metriz sou konvansyon estanda lang Anglè nan sèvi ak lèt majiskil, ponkyasyon ak ôtograf nan ekri Anglè.
  - a. Sèvi ak lèt majiskil nan premye mo nan yon fraz ak pwonon “I” (*Mwen*).
  - b. Rekonèt e idantifye ponkyasyon ki nan fen yo.
  - c. Ekri youn oubyen plizyè lèt pou pifò konsòn ak son vwayèl kout (fonèm).
  - d. Eple mo senp fonetikman, baze sou konesans relasyon son-lèt.

Gwoup 3: Akizisyon ak Itilizasyon Vokabilè

- Detèmine oubyen klarifye sans mo enkoni ak sa ki gen plizyè sans e fraz baze sou lekti ak kontni jadandanfan.
  - a. Idantifye nouvo sans pou mo ki familye e aplike yo kòrèkteman (egzant, konnen “duck” (kana) se yon zwazo e aprann vèb “to duck” (bese, eskive).
  - b. Sèvi avèk enfleksyon e sifiks (ann Anglè) yo sèvi pi souvan (egzant, “-ed, -s, re-, un-, pre-, -ful, -less”) kòm pou raple sans yon mo ki enkoni.
- Avèk gidans e sipò adilt, eksplor relasyon ant mo ak nyans nan sans mo.
  - a. Klase objè komen nan kategori (egzant, fòm, manje) pou ka konprann konsèp kategori yo reprezante.
  - b. Demontre konpreyansyon vèb ak adjektif yo itilize souvan nan konekte yo ak mo ki opoze ak yo (antonim)
  - c. Idantifye koneksyon reyèl ant mo ak fason yo sèvi avèk yo (egzant, note andwa nan lekòl ki gen anpil koulè).
  - d. Distenge nyans nan sans vèb ki dekri menm aksyon jeneral la (egzant, mache, fè parad, pawaze, vòltije) nan egzibe sans la.
- Sèvi avèk mo e fraz ki soti nan konvèsasyon, lekti ak sa yo tande lè y ap fè lekti pou yo, e nan reponn mesaj tèks.

Komisyon Edikasyon Florid te apwouve “*Language Arts Florida Standards (LAFS)*” (Estanda Florid pou Lekti ak Redaksyon) nan dat 18 fevriye 2014. Yo dwe enplemanter *LAFS* konplètman atravè ane eskolè yo nan ane lekòl 2014-2015 la.

Pou plis enfòmasyon konsènan Estands Florid, vizite sit Entènèt la nan <http://wwwfldoe.org>

Jadendanfan

“Mathematics Florida Standards (MAFS)” (Estanda Matematik Florid) Atant pou Nivo Ane Eskolè

Domèn: Konte ak Kadinalite

Gwoup 1: Konnen non chif yo ak sekans pou konte.

- Konte jiska 100 pa inite e pa dizèn.
- Konte annavan kòmanse sou yon chif yo bay anndan yon sekans koni (olyede kòmanse ak en $\{1\}$).
- Li e ekri chif soti 0 a 20. Reprezante yon kantite objè avèk yon chif nimeral ekri soti 0-20 (avèk 0 ki reprezante yon chif ki pa gen objè).

Gwoup 2: Konte pou di kantite objè yo.

- Konprann relasyon ki genyen ant chif ak kantite; konekte konte ak kadinalite.
  - a. Lè w ap konte objè, di non chif yo nan lòd estanda, asosye chak objè yo avèk youn e sèlman yon sèl non chif e chak non chif avèk youn e sèlman yon objè.
  - b. Konprann dènye non chif yo di a reprezante kantite objè yo konte. Kantite objè yo se menm bagay kèlkeswa aranjman yo oubyen lòd yo konte yo.
  - c. Konprann chak non chif k ap suiv refere a yon kantite ki pi gwo.
- Konte pou reponn kesyon “konbyen?” sou jiska 20 bagay yo ranje sou yon liy, yon aranjman rektangilè, oubyen yon sèk, oubyen jiska 10 bagay yo epapiye; selon yon chif soti 1 a 20, konte kantite objè ki genyen pou chif sa a.

Gwoup 3: Konpare Chif.

- Identife si kantite objè nan yon gwoup pi gwo, pi piti, oubyen egal a kantite objè nan yon lòt gwoup, pa egzanp, nan sèvi avèk estrateji matche e konte.
- Konpare de chif ant 1 ak 10 yo prezante kòm chif nimeral ekri.

Domèn: Operasyon ak Panse Aljebrik

Gwoup 1: Konprann adisyon kòm operasyon mete ansanm e ajoute, e konprann soustraksyon kòm operasyon demonte e retire.

- Reprezante adisyon ak soustraksyon avèk objè, dwèt, imaj mantal, desen, son (egzanp, bat men), fè similasyon, eksplikasyon vèbal, ekspresyon, oubyen ekwasyon.
- Rezoud pwoblèm mo adisyon ak soustraksyon, e adisyone ak soustrè ant 0 ak 10, egzanp, nan sèvi ak objè oubyen desen pou reprezante pwoblèm nan. (Yo pa mande pou elèv yo li pwoblèm mo yo endepandamman.)
- Pou nенpòt chif de 1 a 9, jwenn chif ki fè 10 lè yo ajoute li sou chif yo bay la, egzanp, nan itilize objè oubyen desen, e anrejjistre repons la avèk yon desen oubyen yon ekwasyon.
- Adisyone e soustrè abilman ant 0 a 5.
- Sèvi avèk adisyon e soustraksyon ant 0 a 10 pou rezoud pwoblèm mo ki enlike toude, chif pou ajoute ki enkoni, pa agzanp, nan itilize objè, desen, ak ekwasyon avèk senbòl pou chif ki enkoni yo pou reprezante pwoblèm nan. (Yo pa mande pou elèv yo li pwoblèm mo yo endepandamman.)

Domèn: Chif ak Operasyon nan Baz Dis

Gwoup 1: Travay avèk chif 11-19 pou jwenn fondasyon pou valè plas.

- Konpoze e dekonpoze chif soti 11-19 an 10 inite ak plis inite toujou, pa egzanp nan sèvi avèk objè oubyen desen, e anrejjistre chak konpozisyon oubyen dekonpozisyon avek yon desen oubyen yon ekwasyon (egzanp, $18 = 10 + 8$); konprann chif sa yo konpoze avèk dis inite e youn, de, twa, kat, senk, sis, sèt, uit, oubyen nèf inite.

Domèn: Mezi ak Enfòmasyon

Gwoup 1: Dekri e konpare kalite ki mezirab.

- Dekri kalite objè ki mezirab, tankou longè ak pwa. Dekri diferan kalite ki mezirab nan yon sèl objè.
- Konpare dirèkteman de (2) objè ki gen menm kalite mezirab, pou wè ki objè ki gen “plis” oubyen “mwens” kalite a, e dekri diferans la. Pa egzanp, konpare dirèkteman wotè de (2) timoun e dekri ki timoun ki pi wo/pi kout.
- Eksprime longè yon objè kòm yon chif antye nan inite longè, nan etale plizyè kopi yon objè ki pi kout (inite longè) soti nan yon pwent rive nan yon lòt pwent; konprann mezi longè yon objè se kantite longè inite mezi menm-gwosè ki travèse li san espas vid oubyen monte youn sou lòt.

Gwoup 2: Klasifye objè e konte kantite objè nan chak kategori.

- Klasifye objè pa kategori yo bay; konte kantite objè nan chak kategori e klase kategori yo pa kantite.

Domèn: Jewometri

Gwoup 1: Idantifye e dekri fòm (kare, sèk, triyang, rektang, egzagòn, kib, kòn, silenn, ak glòb):

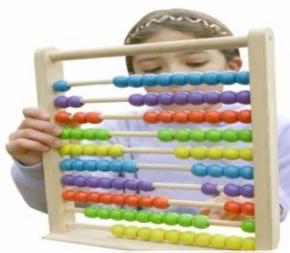
- Dekri objè nan anviwònman an nan sèvi ak non fòm yo, e dekri pozisyon chak objè sa yo nan sèvi ak tèm tankou anwo, anba, akote, devan, dèyè, ak bò kote.
- Nonmen fòm yo korèkteman kèlkeswa oryantasyon oubyen gwo sè yo an jeneral.
- Idantifye fòm tankou sa ki nan de dimansyon (kouche “plat”) oubyen nan twa dimansyon (“solid”).

Gwoup 2: Analize, konpare, kreye, e konpoze fòm.

- Analize e konpare de (2) ak twa fòm dimansyonèl, nan diferan gwo sè ak oryantasyon, nan sèvi ak langaj enfòmèl pou dekri similarite, diferans, pati yo (egzanp, kantite kote ak “vertices”/ “kwen”) ak lòt kalite (egzanp, genyen kote ki gen menm longè).
- Modle fòm nan mond lan nan konstwi eleman ki gen fòm (egzanp, baton ak boul ajil) e desine fòm.
- Konpoze fòm ki senp pou fòme pi gwo fòm. Pa egzanp, “Èske w ka fè de bò ki pi long nan triyang sa yo touche pou yo vin yon rektang?”

Komisyon Edikasyon Florid te apwouve “*Mathematics Florida Standards (MAFS)*” (Estanda Florid pou Matematik) nan dat 18 fevriye 2014. Yo dwe enpleamente *MAFS* konplètman atravè ane eskolè yo nan ane lekòl 2014-2015 la.

Pou plis enfòmasyon konsènan Estanda Florid, vizite sit Entènèt la nan <http://wwwfldoe.org>

Jadendanfan

“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Syans

Gwo Ide 1

Estanda 1:

- A. Ankèt syantifik se yon aktivite ki gen plizyè fasèt; pwosesis syans yo gen ladan fòmilasyon kesyon pou envestige syantifikman, konstriksyon envestigasyon nan kesyon sa yo, koleksyon enfòmasyon ki apwopriye, evalyasyon sans enfòmasyon sa yo, ak komunikasyon evalyasyon sa a.**
- B. Pwosesis syans souvan pa koresponn ak entèpretasyon tradisyonal “metòd syantifik la.”**
- C. Agimantasyon syantifik se yon eleman nesesè nan ankèt syantifik e li jwe yon wòl enpòtan nan pwodiksyon ak validasyon konesans syantifik.**
- D. Konesans syantifik baze sou obsèvasyon ak dediksyon; li enpòtan pou rekonèt bagay sa yo trè diferan. Nonsèlman syans mande kreyativite nan metòd ak pwosesis li, men li mande sa nan kesyon ak eksplikasyon li yo tou.**
  - Kolabore avèk yon patnè pou kolekte enfòmasyon.
  - Fè obsèvasyon mond natirèl la e konnen yo se enfòmasyon moun kolekte nan sèvi ak senk sans yo.
  - Kenbe dosye yo yon fason ki apwopriye -- tankou dosye foto -- envestigasyon yo fè.
  - Obsève e kreye reprezantasyon vizyèl yon objè ki gen ladan kalite prensipal li yo.
  - Rekonèt aprantisaj ka soti nan obsèvasyon ki fèt avèk atansyon.

Gwo Ide 5

Estanda 2:

Moun kontinye eksploré plas Latè nan lespas. Gravite ak enèji enfliyanse fòmasyon galaksi, tankou pwòp "Milky Way Galaxy" (Galaksi Vwa Lakte) nou an, etwal, Sistèm Solè a, ak Latè. Limanite bezwen kontinye mennen nan devlopman konesans ak konpreyansyon Sistèm Solè nou an.

- Eksploré Lwa Gravite a nan envestige kòman tè a atire objè tonbe atè amwenske yon bagay kenbe yo anlè.
- Rekonèt modèl ki ap repete jou ak nuit.
- Rekonèt Solèy la parèt sèlman lajounen.
- Obsève pafwa Lalin nan parèt aswè e pafwa pandan lajounen.
- Obsève bagay yo kapab gwo e yo kapab piti jan moun wè yo pandan yo sou Tè a.
- Obsève gen objè ki trè lwen e genyen ki toupre jan moun wè yo pandan yo sou Tè a.

Gwo Ide 8

Estanda 3:

- A. Tout objè ak sibstans nan mond la fèt ak matyè. Matyè gen de pwopriyete fondamantal: Matyè pran plas e matyè gen mas.
- B. Yo ka klasifye objè ak sibstans selon pwopriyete fizik ak chimik yo.
- C. Mas se kantite matyè (oubyen "sisbstans") nan yon objè. Pwa, okontrè, se mezi fòs atraksyon (fòs gravitasyonèl) ant objè a ak Tè a.
- D. Konsèp mas ak pwa konplike e yo gen potansyèl pou bay elèv elemantè konfizyon. Konsa, yo rekòmande sèvi ak tèm ki pi familye "pwa" a pou toude, mas ak pwa nan klas jadendanfan-5yèm ane eskolè. Rive nan 6yèm-8yèm ane eskolè konsa, yo atann pou elèv konprann distensyon ant mas ak pwa, e sèvi avèk yo nan fason ki apwopriye.
  - Klase objè yo daprè pwopriyete ki obsèvab, tankou gwosè, fòm, koulè, tanperati (cho oubyen frèt), pwa (lou oubyen lejè) ak tisi yo.

Gwo Ide 9

Estanda 4:

- A. Matyè ka sibi yon varyete chanjman.**
- B. Matyè ka chanje fizikman oubyen chimikman.**

- Rekonèt fòm materyèl tankou papye ak ajil ka chanje lè yo koupe, chire, chifonnen, kraze, oubyen woule.

Gwo Ide 10

Estanda 5:

- A. Enèji prezan nan tout pwosesis fizik e se yon konsèp komen nan anpil domèn syans.**
  - B. Enèji egziste sou plizyè fòm e li gen abilité pou travay oubyen pwovoke chanjman.**
- Obsève bagay sa yo ki fè son vibre.

Gwo Ide 12

Estanda 6:

- A. Mouvman se yon karakteristik kle tout matyè moun ka obsève, dekri, e mezire.**
  - B. Fòs ka chanje mouvman objè.**
- Envestige objè deplase nan diferan fason, tankou vit, dousman, eks.

Gwo Ide 13

Estanda 7:

- A. Sa mande enèji pou chanje mouvman objè.**
  - B. Moun konprann chanjman enèji an tèm fòs--pouse oubyen rale.**
  - C. Kèk fòs aji atravè kontak fizik, pandan lòt yo aji a distans.**
- Obsève pouse oubyen rale ka chanje fason yon objè ap deplase.

Gwo Ide 14

Estanda 8:

- A. Tout plant ak bêt, ki gen ladan moun, sanble nan kèk domèn e yo diferan nan lòt.**
- B. Tout plant ak bêt, ki gen ladan moun, gen pati entèn ak estrikti ekstèn ki fonksyone pou kenbe yo vivan e ede yo grandi e repwodui.**
- C. Moun ka konprann mond natirèl la pi byen atravè obsèvasyon atantif.**
  - Rekonèt senk sans yo ak pati nan kò a ki gen rapò ak yo.
  - Rekonèt kèk liv ak lòt medya montre bêt ak plant avèk karakteristik e konpòtman yo pa genyen nan lavi reyèl.
  - Obsève plant ak bêt, dekri kòman yo sanble e kòman yo diferan nan aparans yo e nan sa yo fè.

Jadandanfan

“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Edikasyon sou Sante

Konesans Debaz sou Sante: Konsèp

Estanda 1: Konprann konsèp ki gen rapò ak pwomosyon sante ak prevansyon maladi pou amelyore sante.

1. Rekonèt konpòtman ki favorize lasante.
2. Rekonèt dimansyon fizik lasante genyen.
3. Rekonèt fason pou evite maladi kontajye ki komen yo.
4. Rekonèt blesi ki rive lakay timoun.
5. Rekonèt kò a gen pati anndan e deyò li.

Estanda 2: Analize enflyians fanmi, kamarad, kilti, teknoloji, ak lòt faktè genyen sou konpòtman moun nan kesyon sante.

1. Nonmen bon konpòtman pou sante manm fanmi yo ta dwe pratike.
2. Idantifye manm nan lekòl la ak kominate a ki sipòte pratik ak konpòtman sante pèsònèl.
3. Eksplike enpòtans règ pou rete an sante.
4. Nonmen divès kalite medya ak teknoloji ki enflyianse sante.

Konesans Debaz sou Sante: Konpòtman Responsab

Estanda 1: Demontre abilite pou gen aksè a enfòmasyon sou sante ki valid, pwodui ak sèvis pou amelyore sante.

1. Rekonèt moun ki ap ede lekòl ak kominate a nan kesyon sante.
2. Rekonèt etikèt ak siy ki bay avètisman sou pwodui e andwa ki danje.
3. Rekonèt reklam pou pwodui sante.

Estanda 2: Demontre abilite pou itilize ladrès komunikasyon entèpèsònèl pou amelyore sante e evite oubyen redui risk sante.

1. Rekonèt bonjan fason pou eksprime bezwen, dezi, ak santiman.
2. Demontre ladrès koute pou amelyore sante.

3. Idantifye repons apwopriye pou sitiyasyon ki endezirab e menasan.
4. Di fason pou enfòme yon adilt ou fè konfyans si yo fè w menas oubyen yo atake w.

Estanda 3: Demontre abilite pou itilize ladrès pou pran desizyon pou amelyore sante.

1. Nonmen sitiyasyon kote moun ka pran yon desizyon ki gen rapò ak sante endividyleman oubyen lè li bezwen asistans.
2. Rekonèt bonjan opsyon pou sitiyasyon oubyen pwoblèm ki gen rapò ak sante.
3. Rekonèt konsekans lè moun pa suiv règ/pratik lè yo ap pran bonjan desizyon pou sekirite yo.

Konesans Debaz sou Sante: Pwomosyon

Estanda 1: Demontre abilite pou pratike defans, konpòtman ki amelyore sante, e evite oubyen redui risk sante pou oumenm.

1. Idantifye bonjan pratik ak konpòtman pou prezève e amelyore sante pèsonèl.

Estanda 2: Demontre abilite pou defann endividyi, kamarad, lekòl, fanmi, ak kominote sante a.

1. Ede lòt moun fè chwa pozitif pou sante yo.

Jadendanfan

**“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Syans Sosyal**

Istwa Ameriken

Ankèt Istorik e Analiz:

- Devlope yon konpreyansyon sou kòman pou itilize e kreye yon kalandriye.
- Devlope yon konesans sou yon sous prensipal.

Konesans Istorik:

- Konpare timoun ak fanmi jodi a ak sa nan tan pase yo.
- Rekonèt enpòtans selebrasyon ak jou fêt nasyonal kòm yon fason pou sonje e onore moun, evènman ak eritaj etnik peyi nou an.
- Konpare jou fêt peyi nou an avèk jou fêt lòt kilti yo.
- Koute e rebay istwa sou moun nan tan pase yo ki te montre karaktè ideyal ak prensip tankou onètete, kouraj, ak responsabilite.
- Rekonèt enpòtans senbòl Etazini yo.

Panse Kwonologik

- Itilize mo ak fraz ki gen rapò ak kwonoloji e tan pou eksplike kòman bagay chanje e pou ranje evènman ki pase nan lekòl la pa sekans.
- Eksplike kalandriye reprezante jou nan semèn nan e mwa nan ane a.

Jewografi

Mond lan an Tèm Lespas:

- Dekri kote relativ moun, andwa, ak bagay ye nan sèvi ak mo ki gen rapò ak pozisyon.
- Eksplike kat ak glòb ede lokalize diferan kote e glòb se yon modèl Tè a.
- Idantifye direksyon kadinal yo (nò, sid, ès, ak lwès).

- Konpare karakteristik tè ak dlo sou kat jewografik senp ak glòb.

Andwa ak Rejyon:

- Lokalize e dekri andwa nan lekòl la ak kominote a.
- Konnen pwòp nimewo telefòn, adrès ri, vil oubyen vilaj li e Florid se eta kote elèv la abite.

Sistèm Fizik:

- Idantifye fòm debaz tè a.
- Idantifye mas debaz dlo.
- Dekri e bay egzanp chanjman tan nan sezon yo, e montre kòman tan an afekte moun ak anviwònman an.

Ekonomi

Ekonomi Debaz:

- Dekri differan kalite travay moun fè e zouti ak ekipman yo itilize.
- Rekonèt lajan Etazini vini nan differan fòm.
- Rekonèt moun travay pou yo fè lajan pou yo achte bagay yo bezwen oubyen yo vle.
- Idantifye differans debaz ant sa moun bezwen ak sa yo vle.

Enstriksyon Sivik ak Gouvènman

Fondasyon Gouvènman, Lwa, ak Sistèm Politik Ameriken an:

- Dekri e bay egzanp sou règ ak lwa, e poukisa yo enpòtan.
- Eksplike bi ak nesesite règ ak lwa lakay, lekòl, ak nan kominote a.

Patisipasyon Sivik ak Politik:

- Demontre karakteristik yon bon sitwayen.
- Demontre konfli pami zanmi ka rezoud nan fason ki konpatib ak fason yon bon sitwayen viv.
- Dekri fason ki rezonab pou gwooup pran desizyon.

Jadandanfan

“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Ar: Ar Vizyèl

Gwo Ide: Panse Kritik ak Refleksyon

Konpreyansyon Dirab 1:

Konpreyansyon ak refleksyon nesesè pou apresye, entèprete, ak kreye avèk entansyon atistik.

- Kreye e pataje travay ar pèsonèl ak lòt moun.

Konpreyansyon Dirab 2:

Evalye pwòp travay atistik nou ak pa lòt moun, sèvi ak panse kritik, rezolisyón pwoblèm, ak ladrès pou pran desizyon, fondamantal pou devlòpman atistik.

- Dekri chwa pèsonèl ki fèt nan kreyasyon travay ar.
- Idantifye medya oumenm oubyen kamarad ou itilize.

Gwo Ide: Ladrès, Teknik, ak Pwosesis

Konpreyansyon Dirab 1:

Ar yo fondamantalman eksperimental e yo angaje moun k ap aprann aktivman nan pwosesis kreye, entèprete, e reyaji devan ar.

1. Eksploré pwosesis ar ak medya pou pwodui travay ar.
2. Pwodui travay ar sou enfiliyans desizyon ak ide pèsonèl.

Konpreyansyon Dirab 2:

Atravè pratik ki baze sou objektif, atis aprann jere, metrize, e rafine ladrès ak teknik ki senp, ak sa ki konplèks.

- Devlope ladrès atistik kontinyèlman atravè itilizasyon zouti, pwosesis, ak medya.
- Pratike ladrès pou devlope kreyasyon atistik.
- Travay avèk enstriman ar ak medya avèk prekosyon nan sal ar la.

Gwo Ide: Estrikti Òganizasyonèl

Konpreyansyon Dirab 1:

Konprann estrikti òganizasyonèl yon fòm ar bay yon fondasyon pou apresye travay atistik ak respè pou pwoesis kreyatif la.

- Eksploré plasman eleman estriktirèl ar nan travay pèsonèl ak travay ar.

Konpreyansyon Dirab 2:

Règ ak konvansyon estriktirèl yon fòm ar sèvi kòm toude, pwen fondasyon ak pwen depa pou kreyativite.

- Jenere ide ak imaj pou travay ar ki baze sou memwa, imajinasyon, ak eksperyans.

Konpreyansyon Dirab 3:

Chak fòm ar sèvi ak pwòp langaj li, vèbal ak non-vèbal, pou dokimante e kominike avèk mond la.

- Kreye travay ar pou dokimante eksperyans pèsonèl ak kominotè.

Gwo Ide: Koneksyon Istorik e Global

Konpreyansyon Dirab 1:

A travè etid ar, nou aprann konnen e onore lòt moun, nan mond kote y ap viv oubyen yo te viv la.

- Dekri ar nan kilti ak andwa yo chwazi.
- Suiv direksyon pou konpòtman apwopriye nan yon odyans ar.
- Eksplike kijan travay ar ka ede moun eksprime ide ak santiman yo.

Konpreyansyon Dirab 2:

Ar yo reflete e dokimante tandans kiltirèl ak evènman istorik, e yo ede eksplike kòman nouvo direksyon te parèt nan ar yo.

- Konpare travay ar yo chwazi nan diferan kilti pou jwenn diferans ak similarite.
- Eksploré objè atis fè e kreye chak jou.
- Dekri kote yo ekspoze travay ar nan lekòl oubyen nan lòt kote.

Konpreyansyon Dirab 3:

Koneksyon pami ar yo ak lòt disiplin ranfòse aprantisaj ak abilite pou transfere e pran konesans ak ladrès nan lòt domèn.

- Eksprime ide ki gen rapò ak kontni debaz ki pa atistik atravè travay ar pèsonèl.

Gwo Ide: Inovason, Teknoloji, ak Lavni

Konpreyansyon Dirab 1:

Kreye, entèprete, e reyaji atravè ar estimile imajinasyon e ankouraje inovasyon ak pran risk kreyatif.

- Fè eksperyans avèk ar medya pou satisfaksyon pèsonèl ak konesans pèseptyèl.
- Idantifye matyè debaz ki reyèl e imajinè nan travay ar.

Konpreyansyon Dirab 2:

Karyè nan ar e ki gen rapò ak ar gen gwo efè pozitif sou ekonomi lokal e global.

- Dekri ki kote pou jwenn ide sou ar oubyen pwodui nan magazen.

Konpreyansyon Dirab 3:

Ladrès ki nesesè pou 21yèm syèk la pou jwenn siksè kòm sitwayen, travayè, ak lidè nan yon ekonomi global anrasine nan etid ar yo.

- Kreye travay ar ki fè w konnen ou fè pati kominote a.

Jadandanfan

“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Ar: Mizik

Gwo Ide: Panse ak Refleksyon Kritik

Konpreyansyon Dirab 1:

Konpreyansyon ak refleksyon obligatwa pou apresye, entèprete, e kreye avèk entasyon atistik.

- Reyaji a mizik ki soti nan diferan sous son pou montre konesans sou kadans regilye.
- Idantifye diferan son nan yon mòso mizik.
- Idantifye, vizyèlman e oditivman, enstriman salklas ak ton e san ton.
- Idantifye vwa pou chante, pale, ak c.

Konpreyansyon Dirab 2:

Evalye pwòp travay atistik nou ak travay lòt moun, nan sèvi ak ladrès panse kritik, rezoud pwoblèm, ak pran desizyon, fondamantal pou devlòpman atistik.

- Idantifye similarite e/oubyen diferans nan yon pèfòmans.

Konpreyansyon Dirab 3:

Pwosesis kritike travay ar abouti a devlòpman ladrès panse kritik ki transferab nan lòt kontèks.

- Pataje opinyon sou mòso mizik yo chwazi.

Gwo Ide: Ladrès, Teknik ak Pwosesis

Konpreyansyon Dirab 1:

Ar yo fondamantalman eksperimental e yo aktivman angaje moun k ap aprann nan pwosesis kreye, entèprete, e reyaji devan ar.

- Enpowovize yon repons pou yon kesyon mizikal yon lòt moun chante oubyen jwe.

Konpreyansyon Dirab 2:

Devlòpman ladrès, teknik, ak pwosesis nan ar yo ranfòse abilite nou pou n sonje, konsandre, trete, e òganize enfòmasyon.

- Chante oubyen jwe chanson ki nan memwa ou.

Konpreyansyon Dirab 3:

Atravè egzèsis byen detèmine, atis ka aprann jere, metrize, e rafine ladrès ak teknik ki senp, ak sa ki konplèks.

- Chante chanson avèk yon gam limite ki apwopriye ak jèn timoun e itilize vibrasyon entèn yo.
- Pèfòme chanson ak akonpayman ki senp.
- Matche ton nan yon chanson oubyen fraz mizikal nan youn oubyen plis nòt.
- Imité modèl rit senp yon pwofesè oubyen yon kamarad jwe.

Gwo Ide: Estrikti Òganizasyonèl

Konpreyasyon Dirab 1:

Konprann estrikti òganizasyonèl yon fòm ar ofri yon fondasyon pou apresye travay ar e respekte pwoesisis kreyatif la.

- Reyaji a frekans, rit, ak liy melodik atravè imitasyon.
- Idantifye similarite ak diferans nan modèl fraz e/oubyen rit melodik.

Konpreyansyon Dirab 2:

Chak fòm ar sèvi ak pwòp langaj li ki san parèy, vèbal e non-vèbal, pou dokimante e kominike avèk mond reyèl la.

- Reyaji a mizik pou demonstre kijan li fè yon moun santi l.

Gwo Ide: Koneksyon Istorik ak Global

Konpreyansyon Dirab 1:

Atravè etid ar yo, nou aprann konnen e onore lòt moun ak mond kote y ap viv oubyen yo te viv.

- Reyaji a mizik ki soti nan diferan kilti atravè chante ak mouvman.

Konpreyansyon Dirab 2:

Ar yo reflete e dokimante tandans kiltirèl ak evènman istorik, e yo ede eksplike kòman nouvo direksyon nan ar yo te kòmanse.

- Reyaji e/oubyen pèfòme mizik fòlklorik sou-gwooup kiltirèl Ameriken yo.

Konpreyansyon Dirab 3:

Koneksyon nan ar ak lòt disiplin ranfòse aprantisaj ak abilite pou transfere konesans ak ladrès, soti nan yon domèn ale nan yon lòt.

- Pèfòme chanson ki senp, jwe ak dwèt, e rit pou fè eksperyans koneksyon ant mizik, langaj ak chif.

Gwo Ide: Inovasyon, Teknoloji ak Lavni

Konpreyansyon Dirab 1:

Kreye, entèprete, reyaji a ar estimile imajinasyon e ankouraje inovasyon ak pran risk kreyatif.

- Reyaji e eksplore mizik atravè jwèt kreyatif ak yo jwenn nan mizik nan salklas la.

Konpreyasyon Dirab 2:

Ladrès 21yèm syèk la nesesè pou jwenn siksè kòm sitwayen, travayè, ak lidè nan ekonomi global la anrasine nan etid ar.

- Egzibe mizik ki apwopriye ak laj e ladrès nan lavi ki ap ajoute siksè nan salklas mizik la.

Jadendanfan

“Next Generation Sunshine Standards (NGSSS)”
(Estanda Nouvo Jenerasyon Eta “Sunshine”)
Atant pou Nivo Ane Eskolè
Edikasyon Fizik

Konpetans nan Mouvman

Estanda 1:

Demonstre konpetans nan plizyè fòm mouvman ak metriz nan kèk fòm mouvman ki soti nan yon varyete (avèk deplasman, san deplasman, manipilatif, non-manipilatif, dans gimnastik edikasyonèl e akwatik)

- Sèvi ak yon varyete ladrès deplasman pou sikile nan espas pèsonèl e jeneral.
- Frape objè avèk fòs nan sèvi ak pati kò yo.
- Balanse yon objè ki lejè sou yon baton pandan l ap fè mouvman.
- Frape yon objè avèk fòs nan sèvi ak yon zouti modifye, ak manch long, ki gen diferan gwosè, pwa, ak konpozisyon.
- Sèvi ak de (2) men pou mate e atrape yon gwo balon sou yon teren jwèt.
- Patisipe nan yon varyete ladrès entwodiksyon nan dlo.
- Atrape yon varyete objè yo voye.
- Woule e voye yon varyete objè nan sèvi ak mouvman men anba.
- Voye yon varyete objè avèk fòs nan sèvi ak mouvman men anlè.
- Pèfòme yon seri mouvman kreyatif avèk yon fòm inisyal ki klè, omwen yon konsèp mouvman, ak yon fòm final ki klè.
- Balanse sou yon varyete pati nan kò moun.
- Pèfòme yon varyete aksyon woule.
- Deplase yon varyete fason parapò ak lòt moun.

Kapasite Entèlektyèl

Estanda 1:

Idantifye, analize, e evalye konsèp mouvman, prensip mekanik, konsiderasyon sou sekirite, ak estrateji/taktik konsènan pèfòmans mouvman nan yon varyete aktivite fizik.

- Rekonèt ladrès mouvman.
- Rekonèt aktivite fizik gen règleman ak pwosedi sou sekirite.
- Rekonèt teknoloji ka sèvi pandan aktivite fizik.
  - Rekonèt gen kote ki fon e gen kote ki pa fon nan yon pisin e konprann danje ki genyen nan antre nan yon basen dlo san sipèvizon.
  - Rekonèt konsèp lanse/frape regilyèman avèk yon men/pye ki dominan.
  - Resite siyal pou yon varyete modèl mouvman ak ladrès.
  - Idantifye espas pèsonèl e jeneral.
  - Rekonèt konsèp mouvman.
  - Idantifye pati nan kò moun.

Bon Kondisyon Fizik pou Lavi

Estanda 1:

Patisipe nan aktivite fizik regilyèman.

- Patisipe nan “moderate vigorous physical activity (MVPA)” (aktivite fizik ki modere e rijid) chak jou.
- Idantifye opòtinite pou patisipe nan aktivite fizik pandan e apre jounen lekòl la.
- Dekri aktivite fizik ki detèmine objektif.
- Envite lòt moun pou patisipe nan aktivite fizik avèk yo.
- Rekonèt aktivite fizik bon pou ou.
- Di rechèch yo oralman (gade agoch, gade adwat, gade agoch ankò) ki sèvi anvan travèse lari.

Estanda 2:

Devlope e aplike yon pwogram bon kondisyon fizik pèsonèl pou akonpli e kenbe yon nivo kondisyon fizik ki amelyore lasante.

- Rekonèt mis ki solid ede kò a pèfòme aktivite fizik.
- Rekonèt siy fizyolojik nan aktivite fizik yo.
- Rekonèt diferans nan aktivite kè a pandan repo e pandan aktivite fizik.
- Patisipe nan yon varyete jwèt ki ogmante respirasyon ak batman kè.
- Rekonèt fleksiblite enpòtan.
- Fè diferans ant chwa manje ki bon pou lasante e sa ki pa bon pou lasante.

Konpòtman ak Valè ki Responsab

Estanda 1:

Demontre konpòtman pèsonèl e sosyal responsab ki montre yo respekte tèt yo e lòt yo nan kontèks aktivite fizik.

- Trete moun avèk respè lè y ap jwe.
- Egzèse ladrès espesifik jan yo bay yo jiskaske pwofesè a anonse fen egzèsis la.
- Sèvi ak ekipman avèk prekosyon e kòrèkteman.
- Idantifye pataj avèk yon kamarad kòm yon fason pou kolabore.

Estanda 2

Valorize aktivite fizik pou sante, amizman, defi, ekspresyon pèsonèl, e/oubyen entèraksyon sosyal.

- Idantifye aktivite fizik ki amizan.
- Volontèman eseye nouvo mouvman ak ladrès deplasman.
- Kontinye patisipe lè w echwe nan premye esè a.
- Renmen patisipe poukout ou e avèk lòt moun.

A Kisa Salklas Jadendanfan an Ta Dwe Sanble?

Yon salklas jadendanfan ta dwe klere, atiran, avèk anpil koulè, e anpil aktivite. Yon varyete espas dwe disponib pou aktivite endepandan, an ti gwoup, e an gwo gwoup. Akoz pifò elèv bezwen aktif nan anviwònman salklas la, salklas jadendanfan an ap gen diferan kalite sant enstriksyon.

Lis k ap suiv la se sant ak materyèl yo sijere:

Bibliyotèk ak Ekout	Yon varyete liv ak kasèt pou elèv li e koute.
Matematik	Materyèl manipilatif ak ouvraj pou elèv separe, konte, klase, mezire e aprann sans chif.
Redaksyon	Papye, kreyon, makè, kreyon koulè, machin a tape, òdinate, klips pou papye, eks.
Syans ak Eksplorasyon	Materyèl tankou gress, plant, wòch, loup, kreyon, eks.
Òdinate	De (2) a sis estasyon òdinate pou timoun travay endepandamman sou pwogram yo enstale ki fèt pou satisfè bezwen endividiyèl elèv e siveye pwogrè yo.
“Teacher Led Centers (TLC)” (Sant Pwofesè ap Dirije)	Yon ti tab pou kat a sèt elèv kote pwofesè a prezante oubyen revize ladrès baze sou bezwen endividiyèl. Lesson yo fèt daprè enfòmasyon yo kolekte nan diferan evalyasyon pou fasilitè developman elèv.
Konesans sou Son/Rapò Son ak Lèt	Aktivite pou elèv manipile non lèt, son lèt, pati mo, mo chante, pou preparasyon pou ladrès preparasyon pou lekti ak ladrès ki ap devlope lakay timoun nan.
Sant k ap suiv yo ka preznan kèk salklas jadendanfan:	
Konstriksyon	Blòk, jwèt manipilatif pou elèv desine, kreye, e bati.
Jwèt Dramatik	Sipò pou yon kay e/oubyen magazen, maryonèt ak rad abiye pou fasilitè elèv fè jwèt imajinè.
Jwèt	Jwèt pasyans e tab jwèt pou elèv pataje, panse, e rezoud pwoblèm.

Kòd Devlòpman Kanè Elèv Jadandanfan

Pwofesè jadandanfan sèvi ak liv nòt elektwonik pou kominike devlopman ak devlòpman chak elèv san konpare pwogrè li ak pwogrè lòt elèv. Senbòl yo bay nan Kòd Devlòpman an (gade anba a) ak konferans paran yo dwe sèvi kòm premye mwayen pou kominike pwogrè elèv ak akonplisman estanda yo pou pase pou klas siperyè. Pwogrè devlòpman yon elèv dwe reflete evalyasyon pwofesè a ki pi objektif sou akonplisman elèv la nan nivo sosyal, emosyonèl, ak akademik. Gade Apèndis C pou yon modèl Kanè Jadandanfan

Kòd Devlòpman:

E = “Outstanding progress” (Pwogrè ekselan)

Kòd “E” (90-100%) endike elèv jadandanfan an demontre li metrize objektif enstriksyonèl ki apwopriye pou pwogram jadandanfan an. Elèv la toujou pèfòme nan nivo ki depase atant nan pwogram jadandanfan an.

G = “Above average progress” (Pwogrè depase mwayèn)

Kòd “G” (80-89%) endike elèv jadandanfan an demontre li gen yon metriz ki depase mwayèn nan objektif enstriksyonèl ki apwopriye pou pwogram jadandanfan an. Elèv la pèfòme konstamman nan yon nivo wo nan pwogram jadandanfan an.

S = “Average progress” (Pwogrè mwayen)

Kòd “S” (70-79%) endike elèv jadandanfan an fè pwogrè satisfezan nan metrize objektif enstriksyonèl apwopriye pou pwogram jadandanfan an. Pèfomans elèv la ap pwogrese pou rive nan yon nivo ki pèmèt li atenn objektif esansyèl pwogram jadandanfan yo avèk siksè.

M = “Lowest acceptable progress” (Pwogrè minimòm akseptab)

Kòd “M” (60-69%) endike elèv jadandanfan an metrize objektif enstriksyonèl minimòm pou pwogram jadandanfan an. Elèv la toujou pèfòme nan nivo pi ba ki akseptab nan pwogram jadandanfan an.

U = “Failure” (Echèk)

Kòd “U” (59% e pi ba) endike elèv jadandanfan an pa metrize objektif enstriksyonèl minimòm pou pwogram jadandanfan an. Elèv la toujou ap pèfòme anba nivo pi ba ki akseptab nan pwogram jadandanfan an.

Lè yo itilize yon nimewo ki ekivalan ak yon nòt lèt “E,” “G,” “S,” “M,” oubyen “U,” sa k ap suiv la aplike e yo dwe kominike yo bay elèv la ak paran li:

NÒT JADENDANFAN	VALÈ NIMERIK	ENTÈPRETASYON ORAL	NÒT MWAYÈN
E	90-100%	Pwogrè ekselan	4
G	80-89%	Pwogrè depase mwayèn	3
S	70-79%	Pwogrè mwayen	2
M	60-69%	Pwogrè pi ba ki akseptab	1
U	0-59%	Pa satisfezan	0

Konduit

Yo fèt pou sèvi ak nòt konduit pou kominike toude, elèv yo ak paran/gadyen yo evalyasyon pwofesè yo sou devlòpman konpòtman ak sitwayènte elèv la. Nòt sa yo endepandan de nòt akademik ak efò.

Rapò Pwovizwa sou Pwogrè

Yo dwe voye rapò pwovizwa sou pwogrè lakay **nepòt lè** elèv la ap pèfòme yon fason ki pa satisfezan nan domèn akademik, konduit, oubyen efò, e yo bay tout elèv yo li nan mitan peryòd nòt yo.

Devwa/Travay Ratrapaj

Komisyón Konsèy Lekòl Miami-Dade County, Florid rekonèt devwa ki regilye, ki gen yon bi, kòm yon eleman esansyèl nan pwosesis enstriksyonèl nan Lekòl Leta Miami-Dade County. Devwa se yon faktè entegral nan nourì akonplisman akademik elèv e nan pwolonje aktivite lekòl nan kay la ak nan kominote a. Devwa regilye ofri opòtinite pou fè egzèsis devlòpmantal, repetisyon, aplikasyon ladrès yo déjà aprann, devlòpman ladrès etid endepandan, aktivite pou anrichisman ak disiplin pèsonèl. Devwa dwe ofri ranfòsman ak ekstansyon enstriksyon nan klas, e li dwe sèvi kòm yon baz pou plis etid ak preparasyon pou devwa nan klas alavni. Akoz gran objektif sa yo devwa genyen, yo pa dwe bay elèv li kòm pinisyon pou rezon disiplinè.

Responsabilite Paran/Gadyen yo gen landan:

1. Kontinye montre enterè ak sousi pou sikse nan pèfòmans timoun nan lekòl atravè ankourajman ak sipò pou elèv la pou pèfòmans li nan devwa yo ba li.
2. Montre yon enterè pou devwa e bay èd, si posib, lè timoun nan mande sa, men sa pa gen ladan fè devwa timoun nan pou li.
3. Sipòte lekòl la nan sa ki gen pou wè avèk devwa li bay elèv yo.

4. Mande devwa pou elèv lè yo absan pou yon tan ki pa long.
5. Ede lekòl la nan aksantye sou enpòtans lekti ak benefis li genyen.
6. Asire elèv yo li pou omwen yon peryòd 30 minit chak jou anplis devwa yo ka genyen.

Natirèlman se pa responsablite paran/gadyen yo pou yo oblige bay elèv la anpil asistans nan fè devwa li. Paran yo oubyen manm fanmi yo dwe, sepandan, fè tout efò pou yo li pou elèv ki pa ka li poukонт yo pandan peryòd devwa a. Yo atann pou pwofesè jadendanfan yo egzèse jijman lè y ap prepare devwa pou elèv yo, nan konsidere nivo preparasyon timoun nan ak kalite travay li gen pou l fè. Yo rekòmande pou lekòl yo bay devwa pou omwen trant minit chak jou (5 jou pa semèn) pou elèv nan klas jadendanfan.

Règleman sou Prezans – (Règleman ak Règ Komisyon Konsèy Lekòl Miami-Dade County No. 5200)

Paran ak elèv responsab pou prezans, ki dwe obligatwa pou tout elèv pandan jou ak lè lekòl la an sesyon.

Paran ak elèv adilt dwe rapòte absans bay biwo prezans lekòl la osito posib. Sipètentandan an ap mande, paran chak elèv ki gen laj pou ale lekòl oubyen yon elèv adilt ki absan lekòl oubyen nan klas pou kèlkeswa rezon, yon deklarasyon ki bay koz absans sa a. Distri a gen dwa verifye deklarasyon sa yo e pou II envestige kòz chak grenn absans.

Edikatè dwe ankouraje prezans regilye elèv, kenbe dosye egzak sou prezans, e suiv pwosedi Sipètentandan an sou fason pou pibliye nòt yo.

Pakonsekan:

- A. si paran ki gen chaj legal pou yon elèv mande pou pèsonn lòt moun pa gen pèmisyon pou pale avèk elèv la nan lekòl la, direktè a e/oubyen pwofesè a dwe aksepte demann sa a;
- B. yo pa dwe retire elèv nan klas regilye yo pou prepare pou pwogram sòf si se aktivite lekòl la ap fè;
- C. lè yon elèv absan pandan twa (3) jou konsekutif e lekòl la pa ka konnen rezon absans sa yo, direktè lekòl la ap envestige absans yo oubyen nan nenpòt lòt lè si li jije 1 nesesè;
- D. paran oubyen elèv adilt la dwe rapòte absans bay lekòl la osito posib. Pa rapòte e eksplike absans ap konsidere kòm absans ki pa eskize. Direktè a ap gen dènye otorite pou detèmine si rezon absans la (yo) akseptab.

Chak lekòl ta dwe etabli pwosedi pou bon prezans. Yon elèv ki absan pandan plis pase nèf (9) jou nan semès la oubyen plis pase kat (4) jou lekòl nan yon orè an blòk, pap resevwa yon nòt pase pou semès la amwenske:

- A. yo prezante yon evidans medikal alekri bay direktè a ki jistifye yon kantite jou absans espesifik, absans yo se pou aktivite lekòl ki apwouve, oubyen direktè a apwouve absans yo;
- B. elèv la montre li metrize estanda pèfòmans elèv nan kou a (yo) jan yo idantifye sa nan gid kourikoulòm yo e/oubyen liv lekòl yo adopte.

Si absans yo eskize, yo dwe satisfè tout obligasyon edikasyonèl pou kou a anvan yo bay yon nòt pase e/oubyen kredi. Elèv la ap gen yon kantite tan rezonab, jiska twa (3) jou lekòl, pou fè travay ratrapaj pou jou eskize yo. Direktè yo ka bay ekstansyon pou limit tan ratrapaj la pou sikontans ki jistifyab. Konsènan ratrapaj travay lekòl ki pa fèt, akoz absans ki pa eskize, chak direktè ap etabli règ espesifik pou lekòl y ap dirije a, ki ankoraje toude, prezans regilye ak akonplisman akademik wo, e y ap modifye e revize règ sa yo detanzantan jan yo mande li pou kenbe e amelyore efikasite yo.

Definisyon Prezans:

- A. Prezans Lekòl - Yo ap make elèv yo prezan si sèlman yo efektivman prezan pandan omwen dezèdtan nan jounen an oubyen yo patisipe nan yon aktivite edikasyonèl lekòl la apwouve ki reprezante yon pati nan pwogram enstriksyonèl pou elèv la.
- B. Prezans nan Klas - Yo dwe make elèv prezan si yo fizikman prezan nan klas la pou omwen miwatye nan peryòd klas la, pwofesè a te eskize yo pou yon devwa ki gen rapò ak klas la, oubyen yon anplwaye sipò lekòl la te mande yo patisipe nan yon aktivite lekòl la te apwouve.
- C. Reta – Yo konsidere yon elèv anreta si li pa prezan nan klas li ye a nan moman klòch lekòl la sonnen. NOTE: Si yon elèv pa prezan lè yo fè apèl men li prezan pita nan jounen lekòl la, yo dwe konsidere elèv sa a prezan, men li anreta, e yo dwe chanje absans la. Yo pa ta dwe janm kite absan nan dosye yon elèv ki anreta.
- D. Soti nan klas bonè – Yo pap lage okenn elèv nan espas dènye trant (30) minit jounen lekòl la amwenske direktè lekòl la oubyen moun li deziyen an bay otorizasyon li (egz., ijans, maladi).

Yo ap rapòte prezan pou yon demi jounen pou chak elèv ki pwogramme nan yon sant edikasyonèl pou l resevwa enstriksyon pandan yon pati nan jounen an, nan yon sant vokasyonèl-teknik nan zòn li, yon lekòl vokasyonèl oubyen yon kolèj kominotè pou yon pati nan jounen an, si l prezan nan sant lekòl la.

Eskiz ki rezonab pou absans lekòl:

- A. Elèv la pèsonèlman malad (Direktè a ka mande evidans medikal pou absans ki depase senk (5) jou konsekitif). Papye ekri a dwe gen ladan tout jou elèv la te absan lekòl. Si yon elèv toujou malad e li kontinye ap absan akoz yon kondisyon medikal espesifik, li dwe anba sipèvizon yon founisè swen sante pou l ka resevwa absans ki eskize nan lekòl.
- B. Elèv la ap prezante nan tribinal, li resevwa yon lòd ki soti nan yon ajans aplikasyon lalwa, oubyen li gen yon obligasyon pou l konparèt devan tribinal.
- C. Absans akoz yon randevou medikal mande yon papye ekri nan men yon founisè swen sante ki endike dat ak lè randevou a, e yo dwe remèt li bay direktè a.
- D. Yon aktivite lekòl ki apwouve (absans yo make men pa rapòte).
- E. Lòt absans avèk apwobasyon Direktè a alavans.
- F. Prezans nan yon sant anba sipèvizon Depatman Timoun ak Fanmi.
- G. Gwo evènman kominotè avèk apwobasyon Direktè a alavans. Lè plis pase yon (1) lekòl enplike, Sipèèntandan Rejjon an ap detèmine kondisyon absans la.
- H. Obsèvans yon fèt relije oubyen yon sèvis lè yo mande pout tout manm yon kwayans obsève fèt oubyen sèvis sa a.
- I. Lamò yon manm fanmi pwòch.
- J. Evènman lekòl la patwone oubyen aktivite anrichisman edikasyonèl ki pa yon evènman lekòl la pa patwone, jan Direktè a detèmine e apwouve. Elèv la dwe resevwa pèmisyon ekri alavans nan men Direktè a. Egzanp evènman espesyal yo gen ladan: fonksyon piblik, konferans, ak konpetisyón rejyonal, Eta, e nasyonal.
- K. Sispansyon andeyò lekòl.
- L. Lòt absans endividiyèl elèv ki pa sou kontwòl paran an oubyen elèv la, jan Direktè a detèmine e apwouve, egzije dokimantasyon ki gen rapò ak kondisyon an.

Absans ki pa eskize se:

- A. vakans, sèvis pèsonèl, evènman lokal ki pa nan lekòl la, pwogram oubyen aktivite espòtif;
- B. pi gran elèv k ap gade frè oubyen sè li;

- C. maladi lòt moun; oubyen
- D. pa an konfòmite avèk demann vaksen (amwenske gen dispans legal).

Absans yo pa enkli nan lis absans eskize anwo a pap eskize. Yo ap make pa eskize pou nenpòt elèv ki absan lekòl jiskaske li bay dokimantasyon yo mande a. Si yo pa bay dokimatasyon an nan espas twa (3) jou elèv la retounen lekòl, sa ap lakoz yon absans ki pa eskize. Pwofesè a pa oblige bay elèv la travay ratrapaj pou absans ki pa eskize.

Yo ka kenbe nòt trimès, semès ak nòt final yon elèv ki akimile dis (10) oubyen plis absans ki pa eskize nan klas, nan yon kou anyèl oubyen senk (5) oubyen plis absans nan klas ki pa eskize nan yon kou semès yo deziyen jiskaske Komite Revizyon Prezans la fè yon envestigasyon administratif e tèmine entèvansyon yo te ba l fè yo.

Absans ki pa eskize se pa rezon pou sispansyon lekòl men yo ka lakoz detansyon oubyen plasman nan pwogram altènatif ki egziste.

Yo ap refere kèlkeswa elèv ki pa ale nan klas regilyèman e ki pa soumèt eskiz pou absans la bay administratè ki apwopriye a. Aksyon disiplinè a ta dwe gen ladan avi pou paran oubyen gadyen yo. Woul kwonik oubyen absans entansyonèl ki depase kenz (15) jou lekòl nan yon peryòd katrevendis (90) jou kalandriye se ase rezon pou ranvwaye elèv ki gen zèzan (16) oubyen plis, ki gen laj obligasyon pou ale lekòl daprè F.S. 1003.21.

Sipèntandan an ap devlope pwosedi administratif ki:

- A. asire yo etabli pwosedi ki kòrèk pou elèv la ak paran li ka resevwa opòtinite pou konteste dosye prezans la anvan notifikasyon an e yon notifikasyon konsa konfòm ak règ Komisyon Konsèy ki aplikab;
- B. asire yon sesyon lekòl ki an konfòmite avèk demand règ Komisyon Eta a;
- C. trete jesyon dosye prezans yo selon règ Komisyon Eta a;
- D. idantifye elèv ki abitye fè woul la, envestige koz la (yo) konpòtman li, e konsidere modifikasyon pwogram edikasyonèl li pou satisfè bezwen patikilye ak enterè yo;
- E. asire elèv yo te eskize absans yo gen yon opòtinite pou ratrape travay yo manke e resevwa kredi pou travay la, si yo fini l; e
- F. asire yo refere kèlkeswa elèv ki, akoz yon domaj fizik oubyen mantal yo espesifikman idantifye, depase oubyen ka depase limit Distri a sou absans eskize pou evalyasyon pou elijibilite swa anba “Individuals with Disabilities Education

Act (IDEA)" (Akò sou Edikasyon Endividé ki gen Andikap) oubyen Seksyon 504
Akò sou Reyabilitasyon 1973 la oubyen lòt akomodasyon ki apwopriye.

Regilasyon yo ta dwe presize, nòt yon elèv nan kèlkeswa kou a baze sou pèfòmans li nan kontèks enstriksyonèl la e yo pa dwe redui li poutèt konduit. Si elèv yo vyole règ prezans la oubyen lòt règ lekòl la, yo ta dwe discipline yo yon fason apwopriye pou move konduit, men nòt yo ta dwe baze sou sa elèv yo ka demonstre yo te aprann.

Dosye Prezans ak Rapò yo Mande

Tout ofisyèl, pwofesè, e tout lòt anplwaye ap kenbe dosye yo e ap prepare e remèt tout rapò lwa a, règleman Eta a, ak règ Distri a. Dosye sa yo ap gen ladan yon rejis anwolman ak prezans e tout moun yo nonmen yo ap fè rapò. Rejis anwolman an ap montre absans oubyen prezans chak timoun ki anwole pou chak jou lekòl nan ane a nan yon fason Komisyón Eta a preskri. Rejis la ap ouvri pou Sipètentandan an enspekte 1. Vyolasyon seksyon sa a ap yon ofans dezyèm degre, ki merite pinisyon jan lalwa mande 1.

Falsifikasyon Dosye Prezans yo - Penalite

Prezantasyon prèv rezonab e satisfezan nenpòt pwofesè, direktè, oubyen nenpòt lòt pèsònèl lekòl oubyen ofisyèl falsifye oubyen lakoz falsifikasyon dosye prezans ki sou responsabilite yo ap rezon valab pou Depatman Edikasyon revoke sètifikasi pwofesè li, ranvwaye li oubyen retire 1 nan biwo.

Direktè a dwe mande:

- A. moun ki otorize pran e anrejistre prezans/reta nan yon tan yo deziyen, chak jou lekòl ofisyèl;
- B. yon revizyon klas ki gen absans eksesif pou detèmine si se kalite ansèyman an ki se yon faktè ki fè elèv yo pa ale nan klas regilyèman;
- C. yon moun oubyen plis moun pou detèmine kondisyon chak absans/reta;
- D. yo notifye paran sou absans pitit yo chak fwa li posib;
- E. yo egzekite etap yo souliyen nan F.S. 1003.26 yo konsènan prezans regilye lekòl;
- F. yo etabli yon Komite Revizyon sou Prezans nan lekòl la;
- G. elèv e/oubyen paran konsidere fè apèl konsènan rekòmandasyon Komite Revizyon Prezans la.

Pwofesè a dwe:

- A. ankouraje prezans lekòl e nan klas avèk enstriksyon ak kourikoulòm ki estimilan e rijid nan demontre yon enterè pou byennèt elèv yo;
- B. fè apèl pandan “homeroom” (klas enfòmasyon) e nenpòt lè elèv yo chanje enstriktè nan lekòl elemantè e fè apèl nan chak peryòd jounen lekòl la nan lekòl segondè, e rapòte absans jan lekòl la mande; e
- C. sou demann elèv la oubyen paran an, bay devwa ratrapaj pou absans/reta ki eskize.

Elèv la dwe:

- A. ale nan klas 180 jou chak ane lekòl;
- B. mande pwofesè a devwa ratrapaj pou tout absans/reta ki eskize lè yo retounen lekòl oubyen nan klas nan espas twa (3) jou; yo ta dwe note, tout travay klas, akoz kalite enstriksyon pwofesè a ap bay la, pa oblige nesesèman gen travay ratrapaj.
- C. fini devwa ratrapaj pou klas yo manke nan kantite jou absans ki ekivalan an; pa fè tout devwa ratrapaj ap lakoz yon evalyasyon ki pi ba nòt akademik e/oubyen efò elèv la; e
- D. asire 1 yo rapòte 1 prezan pou jounen lekòl la pou 1 ka patisipe nan aktivite atletik ak aktivite andeyò lekòl la.

Paran an dwe:

- A. responsab pou prezans pitit yo lekòl jan lalwa mande 1 e aksantye enpòtans prezans lekòl regilye ak ponktyalite avèk pitit yo;
- B. rapòte e esplike yon absans oubyen reta bay lekòl la;
- C. asire timoun nan mande pwofesè yo travay ratrapaj pou tout absans/reta ki eskize e fini yo lè yo remèt lekòl la oubyen nan klas la; e
- D. parèt devan Komite Revizyon Prezans la nan lè yo fè randevou pou bay enfòmasyon konsènan pitit yo a e sipòte aktivite yo preskri.

Fè Woul

Si yon timoun pa an konfòmite avèk efò pou aplike prezans lekòl, Sipètentandan an ka ranpli yon petisyon pou woul. Yo ap konsidere kòm abtyèlman absan nenpòt elèv ki gen yon total kenz

(15) jou absans ki pa eskize lekòl nan yon peryòd katrevendis (90) jou kalandriye. Sipènstandan an ap enfòme elèv la ak paran yo sou dosye absans eksesif sa a ansanm ak entansyon Distri a pou li notifye Depatman Sekirite Otowout ak Motè Veyikil.

Si yon elèv te genyen omwen senk (5) absans ki pa eskize, oubyen absans moun pa konnen rezon yo, nan espas yon mwa kalandriye oubyen dis (10) absans ki pa eskize, oubyen absans moun pa konnen rezon yo, nan espas yon peryòd katrevendis (90) jou kalandriye, pwofesè prensipal elèv la dwe rapòte bay direktè lekòl la oubyen moun li deziyen an elèv la ka ap demontre yon abitid pa prezan lekòl. Direktè a dwe, amwenske genyen evidans klè absans yo pa yon abitid pa prezan lekòl, refere ka a bay ekip etid lekòl timoun nan pou detèmine si elèv la antre nan yon faz preliminè fè woul lakay timoun. Si ekip etid timoun nan jwenn yon abitid pa prezan ap devlope, keseswa absans eskize ou pa, yo dwe pwogramme yon reyinyon avèk paran an pou ekip etid timoun nan idantifye solisyon ki posib.

Si yon premye reyinyon pa rezoud pwoblèm nan, ekip etid timoun nan ap egzekite sa k ap suiv yo:

- A. plizyè tantativ komunikasyon ant pwofesè a avèk fanmi an;
- B. evalyasyon pou pwogram edikasyon altènatif; e
- C. kontra sou prezans.

Règleman sou Kòd Abiman - (Lwa ak Règleman Komisyón Konsèy Lekòl Miami-Dade County No. 5511)

Yo espere pou elèv vini lekòl avèk yon atansyon espesyal sou pwòpte pèsònèl yo, aparans yo ak pwòpte rad yo. Yo dwe mande elèv ki detounen atansyon lòt elèv oubyen pwofesè sou travay yo akoz abiman oubyen aparans yo, pou yo fè chanjman ki nesesè nan abiman oubyen aparans yo avan yo antre nan salklas la oubyen direktè a ap voye yo lakay yo pou yo ka konfòme yo. Elèv ki pa reyisi satisfè estanda minimòm pwopte ak swen kòporèl, jan direktè a detèmine sa e jan yo espesifye l nan règleman sa a, dwe resevwa mezi disciplinè ki apwopriye.

Nuizans ak Arasman

Komisyón Konsèy Lekòl la pran angajman pou 1 ofri yon anviwònman aprantisaj ki gen sekirite pou tout elèv e 1 ap fè gwo efò pou 1 elimine nuizans ak arasman nan lekòl yo nan fè konsyantizasyon, prevansyon, e nan pwomouvwa yon atmosfè lekòl kote elèv, anplwaye Komisyón Konsèy, vizitè, oubyen volontè pap tolere nuizans, arasman, ak entimidasyon.

Jan Eta Florid mande 1, Komisyón Konsèy la adopte Règ kont Nuizans ak Arasman pou Lekòl Leta Miami-Dade County. Nan règ obligatwa Eta sa a, gen yon kourikoulòm konpreyansif sou prevansyon kont nuizans pou tout elèv nan klas matènèl jiska 12yèm ane eskolè. Dokiman sa a nan dosye nan Biwo Sekretè ki Responsab pou Anrejistre Dosye yo ak Sant Enfòmasyon Sitwayen an, e li disponib pou chak lekòl ak sant rejyonal. Règleman sa a enkòwpore tou kòm

referans nan Kòd pou Konduit Elèv ak Pwosedi pou Pwomote e Kenbe yon Anviwònman Aprantisaj ki Gen Sekirite. Li ranplase kèleswa règleman, demach, oubyen règleman Komisyón Konsèy konsènan nuizans ak arasman ki egziste. Yo aplike règleman sa yo pou tout elèv nan Distri a.

Elèv ki Transfere Sot nan Lòt Zòn – (Lwa ak Règleman Komisyón Konsèy Lekòl Miami-Dade County No. 5131)

Elèv ki nan pwogram lekòl regilye (K-12) la dwe ale lekòl nan katye kote paran yo oubyen gadyen legal yo abite jan Komisyón Konsèy la apwouve li. Yon elèv ka mande yon transfè pou ale nan yon lòt lekòl si elèv la abite avèk paran li oubyen gadyen legal li, e yo chanje kote yo abite. Sipèntandan Rejyon an oubyen (Direktè Rejyon yo deziyen an) ka administrativman bay oubyen apwouve yon transfè pou elèv yo lè limit “Florida Inventory of School Houses (FISH)” (Envantè Florid pou Andwa Lekòl) lekòl k ap resevwa a anba 100 pousan kapasite.

Si yon elèv ki gen yon “Individual Educational Plan (IEP)” (Plan Edikasyonèl Endividyle) mande pou li ale nan yon lekòl ki pa lekòl li enskri ladan an, paran/gadyen an (yo) dwe rankontre ak anplwaye “Special Education (SPED)” (Edikasyon Espesyal) Sant Rejyonal la pwogram ki gen nan lekòl elèv la mande a ka satisfè bezwen li.

Pwomnad ak Aktivite Espesyal

Pou yon elèv patisipe nan pwomnad, yo mande pou li prezante pwofesè li yon fòm pwomnad espesyal paran/gadyen an siyen alavans. Anplis, vandè ki gen règ “pa gen ranbousman” ap mande lekòl yo pou peye tout lajan pwomnad la anvan evènman an. Nan ka sa a, y ap notifye elèv/paran yo alavans sou règ “pa gen ranbousman” vandè a.

Fèt nan Lekòl

Yo pa pèmèt fèt anivèsè nesans nan lekòl yo.

Enfòmasyon Konfidansyèl

Akò sou Vi Prive ak Dwa Edikasyonèl Fanmi ak Lwa Florid pwoteje paran, gadyen ak elèv pou moun pa gen aksè a enfòmasyon nan dosye edikasyonèl elèv yo, e yo bay paran gadyen ak elèv dwa pou yo verifye egzaktitud dosye sa yo. Daprè lwa sa yo, san konsantman davans paran, gadyen oubyen elèv ki elijib la, yo pa gen dwa bay dosye yon elèv, eksepte sa ki ann akò avèk pwovizyon yo mete nan lwa yo nonmen anwo yo. Lwa yo bay kèk eksepsyón pou demann konsantman davans pou yo bay dosye elèv yo, ki gen ladan, men ki pa limite a, ofisyèl lekòl ki gen yon enterè edikasyonèl lejitim e lòd legal pou konparèt devan tribunal.

Chak lekòl dwe bay paran, gadyen oubyen elèv ki elijib yo yon avi anyèl alekri sou dwa yo genyen pou enspekte e revize dosye elèv yo. Yon fwa yon elèv gen 18 an oubyen li ale nan yon enstitisyon edikasyon siperyè, se elèv la sèlman ki bezwen bay konsantman li, amwenske elèv la kalifye kòm yon depandan anba lalwa.

Enfòmasyon sou Kontak Ijans

Yo distribye Kat Enfòmasyon Elèv/Kontak Ijans pandan premye semèn lekòl la. Yo atann pou elèv yo pote kat yo lakay bay paran oubyen gadyen yo. Yo dwe ranpli kat la avèk atansyon e retounen li lekòl la. Enfòmasyon ki sou Kat Enfòmasyon Elèv/Kontak Ijans la ap ede anplwaye lekòl yo pou yo kontakte paran/gadyen yo imedyatman anka gen yon ijans. Se sèlman moun ki sou kat kontak ijans yo ki ka vin chèche elèv yo apre yo fin montre kat idantite ki gen foto sou li. Pèsòn, eksepte anplwaye lekòl la, pap gen aksè a enfòmasyon yo bay la. (Wè Apendis B)

Manje ak Nitrisyon

Dejene, Lekòl Elementè:

Tout Elèv	Gratis
Adilt	\$2.00

Repa Midi, Lekòl Elementè:

Elèv	\$2.25
Pri Redui, Elèv	\$0.40
Adilt	\$3.00

(Pri yo Ka Chanje)

Dejene Gratis:

Yo te pase lwa Pwogram Nasyonal Dejene Lekòl la pou asire yo sèvi tout timoun lekòl dejene nourisan chak jou. **Lekòl Leta Miami-Dade County ofri dejene gratis pou tout elèv M-DCPS.** Dejene gratis la pa depann de kalifikasyon elèv la pou repa-midi gratis/pri redui.

Pwogram Repa-Midi Gratis/Pri Redui:

Pwogram Nasyonal Repa-Midi ak Dejene Lekòl jan Lekòl Leta Miami-Dade County administre yo a ofri tout timoun ki pa ka peye pri regilye manje yo gratis ak nan pri redui. Yo dwe ranpli aplikasyon yo chak ane; yo voye fòm yo nan tout kay ak yon lèt pou paran oubyen gadyen nan premye semèn lekòl la. Ou ka ranpli fòm nan <https://freeandreducedmealapp.dadeschools.net>. Benefis pou manje yo kòmanse jou aplikasyon an apwouve e yo kontinye pandan tout ane lekòl aplikasyon an apwouve a, ann ete e apwoksimativman, pandan ven (20) premye jou pwochen ane lekòl la.

“PAYPAMS”

Depatman Manje ak Nitrisyon Lekòl Leta Miami-Dade County fasilité paran/gadyen pou yo peye sou Entènèt nan <http://paypams.com> oubyen pa telefòn pou manje pitit yo avèk yon kat kredi oubyen yon “debit card” (kat bank). Paran/gadyen yo ap kreye yon kont repa-midi sou Entènèt pou timoun nan e yo ap ka gen aksè a sa k ap suiv yo:

- A. Gade balans kont la;
- B. Pwograme peman otomatik;
- C. Resevwa rapèl pa lèt elektwonik; e
- D. Gade yon rapò chak jou sou depans ak acha ki fèt nan kafeterya.

Kijan Pwogram Jadendanfan an Ede Timoun ki Gen Bezwèn Espesyal?

Pwogram Jadendanfan an baze sou kwayans tout timoun ka aprann. Nan chak klas jadendanfan, timoun ki gen yon varyete bezwen ak nivo ladrès travay e aprann ansanm. Pwofesè a asire tout timoun patisipe nan aktivite ki ede yo devlope pwòp nivo enstriksyon yo.

Kèk timoun gen bezwen espesyal nan domèn entèlektyèl, emosyonèl, sansoryèl, fizik ak komunikasyon ki afekte abilite pou yo aprann lang yo anseye yo a. Yo fè tout efò posib pou pèmèt timoun ogmante potansyèl pou yo aprann e pou yo pwofite plis yo kapab nan opòtinite enstriksyonèl yo.

Ane jadendanfan an touche timoun ki gen yon varyete abilite ak nivo devlòpmantal. Paran ki gen enkyetid sou bezwen enstriksyonèl pitit yo dwe kontakte pwofesè a.

Paran ka sèvi ak nimewo ki soti nan yon varyete ajans ki nan lis anba a pou yo jwenn enfòmasyon sou bezwen espesyal espesifik oubyen sousi fanmi an.

Child Find (Biwo Prensipal).....305-274-3501

Oubyen (Sant Satelit Nò).....305-626-3970

Easter Seal Society.....305-325-0470

United Cerebral Palsy of Miami.....305-325-1080

Klas Matènèl Lekòl Leta Miami-Dade County/Elèv ki Gen Andikap 305-271-5701

Biwo pou Devlopman Jèn ak Fanmi Miami-Dade

Sant Devlòpman Espesyalize – Nò.....305-820-8505

Sant Devlòpmann Espesyalize – Sid.....305-270-2952

Bertha Abess/Sant pou Tretman Lajounen

Lekòl Elementè Palmetto ..... 305 238-4306 Ext. 129

Edikasyon Espesyal

Komisyon Konsèy Lekòl Miami-Dade County asire yo idantifye, evalye e bay tout elèv yo sispek ki gen yon andikap, enstriksyon espesyalize ki apwopriye ak sèvis ki gen rapò ak eta yo, si yo detèmine elèv la satisfè kritè elijibilite eta a e paran an konsanti pou plasman inisyal elèv la.

Anvan yon referal pou evalyasyon, fò elèv la te patisipe nan pwogram “Progress Monitoring Plan (PMP)” (Plan pou Siveye Pwogrè) lekòl la, e fò yo te refere li nan ekip entèvansyon lekòl la, yo konnen kòm “Child Study Team (CST)” (Ekip Etid sou Timoun), “Student Support Team (SST)” (Ekip Sipò Elèv) oubyen “Student Development Team (SDT)” (Ekip Devlòpman Elèv).

Elèv ki gen andikap ki elijib e ki bezwen edikasyon espesyal ap genyen yon “Individual Educational Plan (IEP)” (Plan Edikasyonèl Endivididyèl). IEP a dekri fòs ak feblès elèv la e li dokimante sèvis ak sipò elèv la bezwen pou li ka jwenn aksè a “Free and Appropriate Public Education (FAPE)” (Edikasyon Piblik Gratis e Apwopriye) nan “the least restrictive environment (LRE)” (anviwònman ki gen mwens restriksyon an).

IEP a se yon plan travay ekip IEP dwe devlope omwen yon fwa chak 12 mwa e yo dwe egzamine li, lè li apwopriye, pou yo adrese mankman nan pwogrè y ap atann nan objektif yo gen pou ane a, oubyen pou yo konsidere nenpòt nouvo enfòmasyon yo te jwenn nan re-evalyasyon oubyen nan men paran/gadyen an.

Patisipasyon paran nan pwosesis edikasyon espesyal la trèzenpòtan. Yo ap mande paran yo pou yo patisipe nan pwosesis IEP a chak ane e pou yo konsidere nesesite pou re-evalye ptit yo omwen youn fwa chak twazan.

“Individual with Disabilities Education Act (IDEA)” (Akò sou Edikasyon Moun ki Gen Andikap) mansyone, paran yon timoun ki gen yon andikap gen sèten pwosedi pou pwoteje yo. Rezime Pwosedi Prekosyon pou Paran Elèv ki gen Andikap la dokimante tout enfòmasyon sou dwa paran/gadyen yo. Avi sou pwosedi yo disponib pou paran, lè yo premye resevwa yon reféral oubyen lè paran an mande yon evalyasyon; lè distri lekòl la refize fè yon premye evalyasyon paran an te mande; chak fwa yo fè konnen gen yon reyinyon IEP; lè yo konsanti pou fè yon re-evalyasyon; lè distri lekòl la resevwa yon demann pou yon pwosedi pou yon odyans; e nenpòt lòt lè paran an mande yon kopí.

Lòt dwa ki nan dokiman pwosedi pwoteksyon yo gen ladan, men yo pa limite a: dwa pou jwenn yon avi alekri davans; konsantman sou baz enfòmasyon; patisipasyon nan reyinyon; dosye, evalyasyon edikasyonèl endepandan, medyasyon, plent eta a; plent ajans edikasyon lokal la: dwa pou defans pèsonèl; pwosedi pou yon odyans; reyinyon rezolisyon; frè pou avoka; disiplin; ak plasman nan lekòl prive.

Kòm paran/gadyen yon timoun ki gen andikap, ou se yon manm trèzenpòtan nan ekip k ap planifye edikasyon ptit ou a. Chèche enfòmasyon e pran angajman ou. Si w gen nenpòt kesyon, silvouplè kontakte lekòl ptit ou a. Anplwaye nan depatman edikasyon espesyal la ak founisè sèvis elèv pou ptit ou a ap ede ou jwenn repons pou kesyon ou yo. Ou ka jwenn plis enfòmasyon nan <http://ese.dadeschools.net/>.

Pòtal Paran

Paran/Gadyen tout elèv Lekòl Leta Miami-Dade County yo, ki gen ladan anplwaye yo, gen aksè a Pòtal Paran an. Pou yo ka jwenn aksè a enfòmasyon ki nan pòtal la, paran dwe premyèman etabli yon “parent user account” (kont pou paran itilize). Nan moman sa a paran ka gade e mete enfòmasyon pèsonèl yo ajou, gade enfòmasyon sou pitit yo - tankou nòt, prezans, ak enfòmasyon sou wout bis, e jwenn aksè a “*Parent Resource Link*” (*Lyen pou Resous Paran*), ki mennen ou nan sit tankou “Parent Academy” (Akademi Paran), “Schools of Choice” (Lekòl Chwa), eks.

Ou ka jwenn aksè tou sou: liv elektwonik pou chak sijè; aplikasyon pou repa-midi gratis e nan pri redui avèk kapasite pou redui balans; ak kèk pati nan “No Child Left Behind Act (NCLB)” (Akò Okenn Timoun Pap Ret Dèyè) a.

Pòtal Paran fasil tankou 1, 2, 3

1. -Pran Nimewo Idantifikasyon Elèv pitit ou a (yo)
-Pran Nimewo 6 chif “Parent Identification Number” (PIN)
(Nimewo Idantifikasyon Paran)
Lè ou al vizite lekòl pitit ou a

2. Kreye yon kont paran, konekte sou:
<http://myportal.dadeschools.net/parent>

4. Konekte sou - Pòtal Paran - pou nòt elèv,
wout otobis, prezans,
ak lòt enfòmasyon empòtan.

www.dadeschools.net

1

- Obtain your child(ren) Student Identification Number
- Obtain your 6 digit Parent Identification Number (PIN) by visiting your child's school

2

- Create a parent account, login to:
<http://www.dadeschools.net/parents>

3

- Login to Parent Portal - for student grades, bus routes, attendance, and other important information.

www.dadeschools.net

“Parent Teacher Association/Parent Teacher Student Association (PTA/PTSA)” (Asosyasyon Paran Pwofesè/Asosyasyon Paran Pwofesè Elèv)

“The Parent Teacher Association (PTA)” (Asosyasyon Paran Pwofesè) a travay avèk PTA e PTSA eta e nasyonal yo pou sipòte e pale nan lekòl yo, nan kominate a, devan asanble gouvènmantal yo ak lòt òganizasyon k ap pran desizyon ki afekte ti jèn yo. Asosyasyon yo sipòte pwofesè yo ak administrasyon an nan efò y ap fè pou amelyore aktivite edikasyonèl ak aktivite k ap fèt andeyò lekòl la. Asosyasyon yo ap travay pou ankouraje patisipasyon paran, elèv ak piblik la nan lekòl la.

Akademi Paran An

Akademi Paran An se yon pwogram gratis “Miami-Dade County Public (M-DCPS)” (Lekòl Leta Miami-Dade County) mete pou tout ane a, pou ede paran yo pran angajman e devlope ladrès yo. Bi yo se pou: edike paran yo sou enpòtans wòl yo; ranfòse lyen inite fanmi an; ini fanmi ak lekòl yo; e enfòme paran yo sou dwa yo, responsabilite yo ak opòtinite edikasyonèl ki disponib pou pitit yo e pou yo pèsonèlman.

Akademi Paran An ofri klas ak atelye pou paran/gadyen; li òganize Evènman pou Fanmi Aprann nan andwa ki pi rich kiltirèlman nan kominate nou an; li kowòdone resous ki disponib nan M-DCPS ak resous kominotè pou paran/gadyen e elèv yo; e li ofri devlopman pwofesyonèl pou anplwaye lekòl yo sou fason pou yo kreye lekòl ki akeyan pou paran yo.

Yo devlope klas ak atelye Akademi Paran nan domèn etid sa yo:

- Kenbe yon Kalite Lavi ki Favorize Lasante
- Koneksyon ant Lekòl ak Lakay
- Ladrès pou Elve Timoun nan Nouvo Milenè a
- Chemen pou Ranfòsman Familyal

“Kanpous” Akademi Paran gaye nan tout kwen nan kominate sa a, e yo ofri klas gratis ak atelye nan plis pase 201 andwa tankou lekòl leta, bibliyotèk, plas piblik, kolèj, biznis prive, ak sant kominotè. Silvouplè vizite sit Entènèt www.theparentacademy.net e rele nan (305) 995-2680 pou pale avèk anplwaye Akademi Paran An ki disponib pou bay paran/gadyen, elèv ak lekòl yo gidans ak asistans.

Ale nan Kolèj

Pwogram “College Bound” (Ale nan Kolèj) se yon pwogram gratis pou edikasyon paran ki disponib pou tout paran elèv jadandanfan jiska senkyèm ane eskolè. Paran ka enskri atravè lyen ki nan Pòtal Paran an nan www.dadeschools.net oubyen sou sit Entènèt Akademi Paran An nan <http://theparentacademy.dadeschools.net>.

Pwogram Volontè Lekòl

Pwogram Volontè Lekòl la responsab pou fè enskripsyon elektwonik, tchèk sou vi pase volontè ak fòmasyon yo. Gen de (2) nivo voluntarya.

Nivo 1 – ranpli baz enfòmasyon sou vi pase	Nivo 2 – fe anprent pou yo tcheke vi pase w
<ul style="list-style-type: none"> • Siveyan lajounen pou pwomnad • Asistan nan salklas • Moun k ap bay lesion patikilye nan matematik e/oubyen lekti.	<ul style="list-style-type: none"> • Volontè Sètifye • Konseye • Moun ki la pou Koute/ “Oyentes” • Asistan pou Edikasyon Fizik/Atletik • Siveyan nan aswè.

Nenpòt moun ki enterese nan fè volontè nan Lekòl Leta Miami-Dade County dwe:

- Ranpli Fòm Enskripsyon #1764, date, siyen, e remèt li nan yon lekòl oubyen kote li travay;
- Montre yon pyès idantifikasyon ak foto valid leta bay;
- Montre yon kat sosyal sekirite (tcheke non ak nimewo a);
- Fè yon tchèk sou vi pase; e
- Lè yo bay lesepase, ale nan yon oryantasyon nan lekòl la.

Si w se yon paran/gadyen ki gen yon kont paran, ou ka aplike pou pwogram volontè a atravè Pòtal Paran an. Enfòmasyon detaye sou pwosesis la disponib nan gid pou itilizatè volontè kominotè paran an.

1. Konekte sou Pòtal Kominotè a nan www.dadeschools.net.
2. Nan Pòtal Kominotè a, ou dwe premyèman kreye yon nouvo kont itilizatè kominotè.
3. Nan sèvi ak dokiman kont kominotè w la (non itilizatè ak modpas), konekte sou Pòtal Kominotè a.
4. Klike sou lyen “Be a School Volunteer” (Fè Volontè nan Lekòl).
5. Ranpli enfòmasyon sou enskripsyon volontè a e remèt li.
6. Chwazi lekòl ak aktivite kote ou ta renmen fè volontè.

Pwogram Paran Administrasyon “Title I”

Pwogram Paran Administrasyon “Title I” nan ede paran/gadyen yo vin pi aktif nan edikasyon pitit yo, nan ede yo devlope kapasite pou yo patisipe. Pou amelyore siksè akademik elèv yo, pwogram nan asire yon patenarya solid pami lekòl ki patisipe yo, paran/gadyen yo, ak kominote a. Pou ede satisfè bi ak objektif Distri a ak lekòl la, “Title I” bay lajan pou lekòl “Title I” yo pran yon “Community Involvement Specialist (CIS)” (Espesyalis pou Patisipasyon Kominotè) oubyen yon “Community Liaison Specialist (CLS)” (Espesyalis Lyezon Kominotè) pou asiste lekòl yo, Sant Rejjon yo ak Distri a nan planifikasyon, aplikasyon ak livrezon pwogram sipò edikasyonèl ak pwojè espesyal yo. Pou plis enfòmasyon konsènan Pwogram Title I nan lekòl pitit ou a, silvouplè kontakte CIS Title I oubyen reprezantan paran nan lekòl la oubyen vizite <http://title1.dadeschools.net/>.

Zòn pou Resewwa Paran ak “Parent Resource Center (PRC)” (Sant Resous Paran) nan Lekòl yo:

Zòn pou Resewwa Paran ak Sant Resous Paran nan Lekòl yo lokalize nan chak lekòl “Title I” finanse. Zòn pou Resewwa Paran oubyen Sant pou Resewwa Paran nan Lekòl yo fèt kòm yon zòn/sal pou akeyi paran ak lòt vizitè nan lekòl la. Yon liv prezans/vizitè dwe disponib pou vizitè yo siyen, bay non yo, adrès yo, telefòn yo, ak non timoun nan ak ane eskolè li. Paran ka jwenn enfòmasyon sou lekòl la ak pwogram patisipasyon paran an.

Sant Resous Kominotè “Title I” ak “Parent Resource Center (PRC)” (Sant Resous Paran) M-DCPS:

“Title I Neighborhood Resource Centers (NRC)” (Sant Resous Kominotè ‘Title I’) sipòte bezwen sèvis/reféral fanmi yo; asiste paran yo nan amelyorasyon aprantisaj akademik lakay yo pou ptit yo; ofri enfòmasyon sou resous M-DCPS ki disponib; sèvi kòm yon andwa pou opòtinite devlòpman pwofesyonèl pou anplwaye; e bay fanmi yo dènye nouvèl Federal ak Eta a. Yon bibliyotèk pou aprantisaj lakay e pou prete liv, prete òdinatè pou ale lakay; e yon laboratwa òdinatè yo deziyen, se tout sa w jwenn nan NRC “Title I” yo.

“Title I Neighborhood Resource Center-North”

(Sant Resous Kominotè Title I-Nò)

7900 NW 27th Avenue, Suite F-9

Miami, FL 33147

(Northside Shopping Centre, 130 South Ct.)

Telefòn: 305-694-7120

“Title I Neighborhood Resource Center-South”

(Sant Resous Kominotè Title I-Sid)

FDLRS South

5555 SW 93rd Avenue, Pòtab #3

Miami, FL 33165

Telefòn 305-274-7468

“Title I Neighborhood Resource Center-Gratigny”

(Sant Resous Kominotè Title I- Gratigny)

733 East 57th Street, Pòtab “Title I”

Hialeah, Florida 33013

Sant Rejyonal Santral Nò M-DCPS)

Telefòn: 305-953-6068

Anplis, yo te etabli yon modèl Sant Resous Paran atravè yon patenarya ant Biwo Patisipasyon Paran Lekòl Leta Miami-Dade County ak Administrasyon “Title I”. Bi sant sa a se pou ankouraje patenarya lekòl paran/fanmi e ede ranfòse entèraksyon paran-pitit.

Miami-Dade County

“Office of Parental Envolvement” (Biwo Patisipasyon Paran)

1450 NE 2nd Avenue, Suite 216

Miami, FL 33132

Telefòn: 305-995-1200

Paran kòm Premye Pwofesè

Paran jwe yon wòl santral nan lavi pitit yo e yo responsab pou bezwen fizik, sosyal, ak emosyonèl pitit yo. Paran se premye pwofesè pitit yo, e enfliyans fanmi an dire pou lavi.

Lè timoun kòmanse lekòl fòmèl, paran ak pwofesè antre nan yon patenarya pou sipòte enstriksyon timoun yo. Yo ankouraje paran yo vin patisipe nan eksperyans jadandanfan an. Paran ka pataje ekspètiz ak ladrès yo avèk salklas la, ede òganize aktivite nan lekòl la, asiste nan pwomnad, e/oubyen prepare materyèl lakay.

Kominikasyon enpòtan anpil pandan jadandanfan. Pwofesè a ka sèvi ak bilten, nòt, e apèl telefonik pou pataje enfòmasyon avèk paran. Paran ka pataje sousi pitit yo tou e enfòme pwofesè a sou chanjman nan kay la ki ka afekte konpòtman e pwogrè yon timoun nan lekòl. Diskisyon enfòmèl ant paran an e pwofesè a ap kenbe toude enfòme sou pwogrè ak devlopman timoun nan. Paran ak pwofesè k ap travay ansanm ap ede asire yon eksperyans ki gen siksè pou timoun senkan nan klas jadandanfan yo.

Paran kòm Pwofesè Anvan Antre Lekòl

Lis k ap suiv la bay paran yo ide pandan y ap prepare pitit yo pou eksperyans premye ane lekòl yo:

- Mete yon woutin nan jounen pitit ou a nan etabli lè regilye pou manje e pwograme yon lè pou ale dòmi ki bay pitit ou uit èdtan somèy oubyen plis chak swa.
- Bay pitit ou a anpil opòtinite pou l fè jwèt fizik deyò.
- Asire w pitit ou a te pran tout vaksen e fè tout egzamen fizik yo mande yo.
- Ankouraje pitit ou a pou l aprann abiye, manje e sèvi nan twalèt poukont li.
- Fè echanj souvan ak pitit ou a nan pale, koute e jwe.
- Ofri pitit ou a opòtinite pou l jwe avèk lòt timoun.
- Aprann pitit ou a pataje.
- Aprann pitit ou a kòman pou l montre dezakò li ak lòt moun.
- Ankouraje ladrès sosyal tankou èd, kolaborasyon, ak sousi pou lòt moun.
- Bay egzanp langaj ki gen koutwazi tankou, “mèsi” ak “silvouplè.”
- Etabli e kontinyèlman aplike limit rezonab pou konpòtman.

- Mennen pitit ou a nan yon kantite andwa nan kominate a tankou plas piblik, diferan magazen, bibliyotèk, plaj, eks.
- Ankouraje valè travay yo tankou pèsistans ak inisyativ.
- Li pou pitit ou a chak jou.
- Bay pitit ou a opòtinite pou l wè w ap li, e ekri, chak jou.
- Pale ak pitit ou a sou foto ak istwa.
- Bay pitit ou a materyèl ekri pou l gade tankou liv ak magazin.
- Bay pitit ou a anpil opòtinite pou l desine, grifone, kolore e ekri.
- Limite tan pitit ou a pase devan televizyon, videyo, ak jwèt videyo.

Paran kòm Moun k ap Ede nan Lekòl

Lis k ap suiv la bay egzanp tipik sou wòl paran nan salklas jadendanfan an:

- Pale ak timoun yo
- Asiste nan yon sant aprantisaj
- Ede avèk tigoute yo
- Ekri istwa timoun ap dikte ou
- Li pou timoun
- Sipèvize jwèt senp
- Prepare materyèl
- Pataje ekspètiz pèsonèl avèk timoun yo
- Òganize bibliyotèk salklas la
- Koute pandan timoun yo ap li
- Ede lè gen pwomnad
- Prepare kat, postè, ti liv

- Aji tankou yon manman nan salklas la

Paran kòm Moun k ap Ede Lakay

Ide k ap suiv yo se sèlman kèk fason kote paran yo ka sipòte eksperyans jadendanfan pitit yo atravè aktivite yo fè lakay:

- Li istwa awotvwa chak jou e poze kesyon nan sèvi ak kiyès, ki kote, kilè, poukisa, ak kisa;
- Ede timoun nan enprime non li (Mande pwofesè a yon modèl pou sèvi gid pou ekri.);
- Li e ekri lakay pou sèvi egzanp pou pitit ou a;
- Pale byen devan pitit ou, pou ba yo egzanp ladrès langaj;
- Selebre efò pitit ou a nan lekti e ekri;
- Koute pitit ou a lè l ap pale;
- Ankouraje pitit ou a pou l pale de evènman jounen an;
- Ankouraje timoun pou yo pran desizyon e fè chwa;
- Ankouraje timoun pou yo pran responsablite pou kèk travay;
- Ankouraje timoun pou yo rezoud pwoblèm chak jou;
- Asire timoun yo pran anpil repo e dòmi bonè;
- Asire timoun yo manje manje ki nourisan;
- Ofri timoun yo opòtinite pou yo pratike boutonnen, monte e desann zip, desine, koupe, mare lasèt soulye, e fè jwèt pasyans;
- Ofri timoun yo opòtinite pou yo mache, kouri, detire, vòltije, vole, danse, e sote anndan ak deyò;
- Ankouraje timoun yo koute yon varyete mizik;
- Ekspoze travay timoun yo fè lekòl nan kay la; e
- Fè timoun patisipe nan aktivite ki fèt chak jou lakay tankou:

Kuit manje nan fou - Kite timoun yo mezire e brase engredyan yo;

Mache - Ankouraje timoun nan pou l obsève mond lan e pou l viv yon fason ki aktif;

Fè acha - Lonje dwèt sou non magazen, estasyon gazolin, biznis, restoran, ak lekòl; gade siy trafik;

Fè jaden - Bay timoun nan yon ti mòso tè pou l plante e pou l okipe;

Ekri - Mete yon nòt timoun nan ekri nan lèt pou manm fanmi yo; e fè timoun nan ekri mesaj telefòn ak lis;

Netwaye - Ede timoun nan separe jwèt, rad an kategori; e

Fè lekti - Ofri yon gwo seleksyon liv, ki gen ladan liv referans tankou yon diksyonè sinonim ak yon diksyonè ki nan nivo timoun nan. Limite tan timoun nan ap gade televizyon, vidyeo ak jwèt vidyeo.

Sonje travay ansanm gen menm enpòtans ak fini travay la. Fè pitit ou repete anpil e ba li ankourajman.

Apre Lekòl/Lè Pitit Ou Rive Lakay

Pale ak timoun sou eksperyans yo fè nan jadendanfan parèt pi fasil pase jan li ye. Keson, “Kisa ou te aprann lekòl jodi a?” pi souvan resevwa repons, “Anyen. Nou te jwe sèlman!”

Anba a w ap jwenn kèk kesyon anplis ki ka ede pitit ou a pataje plis enfòmasyon espesifik avèk ou:

- “Kòman ou te fè sa a?”
- “Kisa w ap aprann kounye a?”
- “Kisa w te manje pou repa-midi jodi a?”
- “Nan ki sant aprantisaj ou te ale jodi a?”
- “Kisa w pi renmen fè lekòl?”
- “Èske w ka rakonte m yon istwa ou te tandé jodi a?”
- “Ki kote ou te jwe jodi a?”

- “Avèk ki moun ou te jwe jodi a?”

Pwogram Swen Anvan e Apre Lekòl nan Lekòl Elementè

Pwogram swen anvan lekòl fêt inèdtan anvan lekòl. Pwogram apre lekòl fêt lè lekòl lage rive 6è nan aswè.

Nan pwogram swen apre lekòl yo, yo bay timoun yo tigoute, lè pou yo fè devwa yo ak lè pou yo jwe e fè aktivite. Pwogram anvan lekòl yo ofri aktivite ki sipèvize, e ki trankil. Frè pou swen apre lekòl yo se \$8.00 pa jou e pwogram anvan lekòl yo koute \$4.00 pa jou.

Paran ki enterese dwe kontakte biwo lekòl ptit yo pou yo ka konnen ki pwogram yo ofri. Ou ka jwenn plis enfòmasyon nan rele Biwo Edikasyon Kominotè ak Pwogram Anvan/Apre Lekòl nan 305-817-0014 oubyen nan konekte sou <http://communityed.dadeschools.net>.

Kesyon pou Pwofesè a

Enfòmasyon yo bay paran yo pandan enskripsyon petèt ap reponn kesyon sou longè jounen lekòl la, moun pou kontakte nan lekòl la ak nimewo telefòn yo, dat vakans, pwosedi nan ka ijans, pwomnad ak transpòtasyon, pri ak pwosedi pou repa-midi, ranpli yon Kat Kontak an Ka Ijans, ak dat pou reyinyon Asosyasyon Paran Pwofesè.

Men lòt kesyon ou ka poze:

- “Ki pwosedi pou paran ak timoun suiv lè yo rive lekòl nan maten?”
- “Èske ap gen frè anplis pou aktivite espesyal tankou pwomnad?”
- “Konbyen timoun k ap gen nan salklas la?”
- “Èske m ka vizite ptit mwen an nan salklas li a?”
- “Kijan mwen ka ede ptit mwen an lakay?”
- “Èske timoun yo al jwe deyò chak jou?”
- “Ki règ salklas la, lekòl la, teren pou jwe a, similasyon anka dife?”
- “Kijan ou jere disiplin nan lekòl la?”
- “Kijan ou rezoud konfli ant timoun?”

- “Ptit mwen an – timid, trè aktif, pi jèn/pi gran, fè alèji, asmatik, pa pale anpil, pale tout tan, gen pwoblèm medikal espesyal. Kijan li pral adapte li?”
- “Èske pwogram tankou Lang, English Language Learners (ELL)” (Moun k ap Aprann Anglè), Espayòl-S, ap disponib pou ptit mwen an?”
- “Èske ptit mwen an ap patisipe nan klas pwofesè mizik/ar ofri?”
- “Èske genyen yon Pwogram Swen Anvan/Apre Lekòl disponib nan lekòl la?” Si wi, konbyen sa koute?”
- “Kijan paran ka ede nan lekòl la?”
- “Konbyen elèv antou lekòl la genyen? Konbyen nivo ane eskolè ki genyen?”
- “Èske ptit mwen an bezwen pote founiti klasik pandan ane a?”
- “Èske y ap pran foto nan lekòl la pandan ane a?”
- “Kisa ptit mwen an ap bezwen konnen pou l ka pase pou premye ane eskolè?”

Rechèch montre lè paran ak fanmi yo patisipe, timoun ak lekòl gen plis siksè. Yo ankouraje lekòl pou yo envite fanmi yo e fè yo patisipe, pandan ptit yo ap avanse nan ane klas matènèl pou ale nan jadendananfan. Pataje sa w konnen sou ptit ou a avèk pwofesè jadendananfan an ki pral travay avèk ptit ou a nan nouvo ane lekòl la. Sa ap ba w opòtinite pou kominike enfòmasyon enpòtan sou sa ptit ou a renmen e sa li pa renmen, fòs li ak feblès li e nenpòt sousi ou ka genyen. Pou bay enfòmasyon sa yo sou ptit ou a, ranpli fòm Aprann Konnen Ptit Mwen an: Yon Gid pou Pwofesè Jadendananfan Ptit Mwen an. (Wè Apèndis F). Li pi bon pou revize e diskrite enfòmasyon sa yo avèk pwofesè jadendananfan ptit ou a pandan premye mwa lekòl la. Lè ou rezève tan pou konekte avèk pwofesè ptit ou a, sa ap pèmèt nouvo ane lekòl la kòmanse yon fason ki mayifik.

Elijibilite pou Transpòtasyon

Yo ap bay elèv yo transpòtasyon pou ale e soti lekòl, nan yon otobis M-DCPS, si distans ant lakay yo ak lekòl la depase “two miles” (3.22 km), oubyen si distans ant lakay yo ak lekòl la ak kote pi pre estasyon otobis la depase “1 1/2 miles” (2.4 km). Elèv ki pa satisfè demann sa yo pa elijib pou sèvis transpòtasyon. Yo fè aranjman espesyal pou elèv Edikasyon Espesyal yo.

Pwoteksyon ak Sekirite

Plan Operasyon pou Ijans:

Sekirite elèv ak anplwaye se sousi prensipal nou nan Sistèm M-DCPS la. Yo te kreye “Emergency Operations Plan (EOP)” (Plan Operasyon pou Ijans) pou ofri anplwaye lekòl yo ladrès jesyon ki nesesè ak konesans yo bezwen pou reponn a ensidan kritik oubyen lòt kalite ijans ki ka pase nan lekòl nou yo oubyen kominate nou an. Tout lekòl genyen plan espesifik andwa a, pou yo adrese tout

kalite ensidan kritik. Plan sa yo adrese bezwen endividylèk lekòl la, e ofri gidans pou yo prepare metòd komunikasyon avèk anplwaye, elèv, paran/gadyen, e medya a lè gen yon ensidan oubyen ijans kritik. Kèk nan pwosedi pou aksyon pwotekatif genyen ladan evakye elèv/anplwaye nan bilingnan (yo). Evakye moun ki gen

andikap e si sa nesesè relokalize elèv/anplwaye ki soti sou kanpous lekòl la, aplike pwosedi “lockdown” (fèmti) e kenbe/lage elèv pandan ijans lekòl e kominate yo. Men kèk konsèy enpòtan pou paran/gadyen sonje pandan yon Ensidan Kritik:

- Rete Kalm;
- Suiv medya a pou dènye enfòmasyon ak mesaj ofisyèl ki soti nan (M-DCPS);
- Pa anvayi lekòl la avèk apèl telefòn; e
- Si lekòl la fèmen pòt li, tann jiskaske yo ouvè li anvan ou ale lekòl la.

Tout administratè lekòl, Sipèntandan/Direktè Sant Rejyon e tout ofisyè Polis M-DCPS pran fòmasyon adekwat nan EOP lekòl la e yo prepare pou reponn imedyatman pandan yon ensidan kritik oubyen ijans pou bay tout elèv sekirite.

Rapò sou Aksidan:

Yon elèv ki temwen yon aksidan oubyen ki fè aksidan nan lekòl la dwe rapòte li imedyatman bay premye anplwaye li jwenn.

Kòd Alèt Jòn/Kòd Alèt Wouj:

Anka yon ijans, premye responsablitè tout anplwaye lekòl yo se bay tout elèv sekirite. Anka yon administratè lekòl anonse gen posiblite menas pou sekirite elèv ak anplwaye nan kominate a (Kòd Alèt Jòn), oubyen yon gwo menas pou sekirite elèv ak anplwaye nan lekòl la (Kòd Alèt Wouj), elèv, pwofesè ak anplwaye ap mete yo an règ ak tout pwosedi ki nan “Schools Critical Incident Response Plan” (Plan Repons sou Ensidan Kritik nan Lekòl) Lekòl Leta Miami-Dade County, e lekòl la ap rete fèmen jiskaske yon administratè lekòl la bay yon anons pou di “All Clear” (Tout Bagay nan Lòd).

Fèmti Lekòl:

Se Sipèntandan Lekòl yo sèlman ki gen dwa pran yon desizyon pou fèmen lekòl san pòdi tan pou kèlkeswa rezon, tankou move tan oubyen nenpòt sitiyasyon ki ka menase sekirite moun.

Similasyon Ensandi:

Yo ap fè dis (10) similasyon ensandi daprè Règ ak Pwosedi Ijans Lekòl Leta Miami-Dade County. Lè sirèn nan pati, elèv yo dwe kite tout sa y ap fè pou yo suiv enstriksyon pwofesè a. Yo dwe soti nan bilingnan tousuit atravè wout yo di yo fè a. Nenpòt elèv ki nan koulwa a oubyen nan twalèt la dwe ale nan pòt sòti ki pi pre a lè son an pati e yo dwe ale jwenn pwofesè

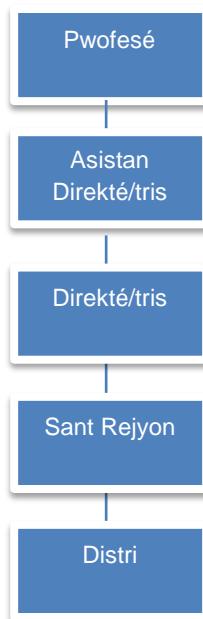
yo. Elèv, pwofesè ak anplwaye dwe rete deyò biling nan jiskaske yo bay pèmisyon pou re-antre nan lekòl la.

Vizitè:

Akoz regilasyon legal, yo pa pèmèt elèv yo gen vizitè ale lekòl ak yo ditou. Nou toujou kontan wè paran/gadyen yo e nou toujou ka fè aranjman pou yo vizite lekòl la. Yo mande yon avi 24 èdtan pou vizite salklas yo. Vizitè yo dwe enskri non yo kote sekirite ki nan antre prensipal la, siyen non yo e bay yon pyès idantifikasyon ak foto, epi ale nan direksyon an. Yo ka konsidere yon moun ki pa suiv direksyon sa yo kòm yon moun ki depase limit li e yo ka arete li.

Pwosedi pou Adrese Sousi

Pou pwoblèm ki regade yon pwofesè oubyen yon klas, paran dwe adrese sousi yo genyen daprè lòd yo bay anba a:

Sant Enfòmasyon Sitwayen

Sant Enfòmasyon Sitwayen Lekòl Leta Miami-Dade County ofri repons pou moun ki gen kesyon jeneral sou sistèm lekòl la.

Sant sa a ki lokalize nan Chanm 158 School Board Administration Building, 1450 N.E. Second Ave., ofri piblik la tou dokiman, enfòmasyon jeneral ak ajanda pou reyinyon Komisyón Konsèy Lekòl yo.

Sitwayen yo ka kontakte sant la nan 305-995-1128 oubyen vizite li lendi rive vandredi soti 8è dimaten rive 4:30 nan aprèmidi. Sit Entènèt Lekòl Leta Miami-Dade County – www.dadeschools.net – ofri tou yon varyete enfòmasyon sou sistèm lekòl la.

Aktivite Tranzisyonèl Paran-Pitit Pandan Ete, Tan Amizman

Aktivite sa yo te fèt pou ede pwomouwva preparasyon pitit ou a, pou kòmanse jadandanfan. Li enpòtan pou konnen aktivite yo ka repete souvan, yo ka chanje, oubyen elaji. Li ekstrèmman enpòtan pou pitit ou jwenn siksè nan eksperyans lekòl li e l resevwa konpliman ann abondans ak ankourajman nan men paran ak manm fanmi an. (Wè Apendis D1-D5 pou Aktivite Tranzisyonèl soti mwa me rive mwa septanm 2015.)

- Fè pitit ou a separe yon ponyen bouton pa koulè.
- Mande pitit ou a pou l nonmen diferan pati nan kò l ki anba tay li.
- Konte rive sou senk, pandan ou sote yon chif. Mande pitit ou a ki chif ou sote.
- Fè pitit ou a nonmen de (2) manm nan fanmi pwòch ou.
- Mande pitit ou a pou li nonmen twa pati nan kò li ki anlè zepòl yo.
- Mande pitit ou a pou l idantifye twa manm nan fanmi an ki pa abite nan kay la.
- Fè pitit ou a nonmen de kalite rad moun mete lè l fè frèt.
- Fè pitit ou a idantifye imaj nan nyaj yo.
- Pandan ou nan seksyon fwi ak legim nan yon makèt, fè pitit ou a idantifye pòm ki pi gwo ak sa ki pi piti yo.
- Fè pitit ou a idantifye koulè chak limyè trafik ou montre li.
- Fè pitit ou a montre e nonmen diferan pati nan yon kay.
- Mande pitit ou a nonmen kèk nan bagay li wè ki pi wo pase kay ou a.
- Fè pitit ou a klase monnen ki plen yon pòch daprè gwosè yo.
- Mande pitit ou a pou l nonmen diferan pyès ki nan kay la.
- Fè pitit ou a mache nan tout kay la, e diskite non chak mèb e ki fason ou ka sèvi ak li.
- Fè pitit ou a jwenn bagay nan kay la ki gen menm fòm ak yon bwat sereyal.
- Pandan ou nan bibliyotèk ak pitit ou a, fè l aplike pou yon kat bibliyotèk.
- Ede pitit ou a koupe foto moun ki kontan e kole yo nan yon liv ou rele, “Moun ki Kontan.”
- Fè pitit ou a dekri santiman li genyen lè ou sèvi ak tèm “wiggly” (souke kò).

- Ede pitit ou a fè anprent nan mete koloran manje yon pye e mete pye a sou yon fèy papye.
- Ede pitit ou a plante gress melon, wouze yo chak jou e gade jan y ap grandi.
- Bay pitit ou a yon bout fil avèk yon ne ki mare nan pwent li. Fè pitit ou a ajoute yon bouton nan fil la pou chak ane konplè li viv.
- Apre ou fin kole etikèt ak non sou diferan bagay nan chanm pitit ou a pou tout yon semèn, retire yo. Fè pitit ou a mete etikèt yo sou atik ki apwopriye yo.
- Mande pitit ou a pou l nonmen twa diferan kalite rad li mete lè fè cho.
- Kite pitit ou a pran mesaj nan telefòn jodi a.
- (Nan sèvi ak istansil plastik), kite pitit ou a ede w fè salad fwi.
- Fè pitit ou a dekri tèt li bay yon fanmi nan telefòn.
- Apre oumenm ak pitit ou a fin fè anprent ak de (2) pye li, nan yon tè ki mou, konpare toude anprent yo.
- Mande pitit ou a pou l pale w de bagay li renmen fè nan kay la.
- Koupe dis premye jou nan kalandriye yon mwa ki pase e gaye yo. Fè pitit ou a ranje jou yo nan lòd ki kòrèk.
- Kite pitit ou a ede w fè yon salad vèt nan lave engredyan yo.
- Mete yon kouvè kòm modèl pou pitit ou a. Epi mande l pou l ede mete kouvè pou rès fanmi an.
- Pandan pitit ou a ap abiye, fè li nonmen rad l ap mete sou li yo.
- Fè pitit ou a di non bwason nan kay la nou konn bwè lè li fè cho.
- Fè pitit ou a simen diri sou yon nimewo li ekri avèk lakòl.
- Pale avèk pitit ou a sou kòman premye jou lekòl la te pase.
- Mande pitit ou a pou l dekri yon zanmi.
- Sijere youn nan fason nou sèvi ak elastik. Mande pitit ou a pou l nonmen de lòt fason.
- Mande: “Ki bèt ki pap fè yon bon bèt domestik? E poukisa?”
- Fè pitit ou a ede w separe lesiv la nan mete bagay ki sanble yo ansanm.

- Make lonbraj pitit ou a 10è dimaten e a 4è nan aprèmidi avèk laskrè. Pale avèk pitit ou a sou pozisyon lonbraj li.
- Fè pitit ou a di non chif nan yon revèy pandan w ap montre l yo.
- Avèk pitit ou a, mache nan tout sal ki nan kay la pou jwenn espas pou pandri.
- Ede pitit ou a sèvi avèk lis pwovizyon pou l jwenn bagay nan makèt la.
- Pandan ou nan seksyon pwodui yo fè ak lèt nan yon makèt, ede pitit ou a jwenn kòd ki bay dat ekspirasyon sou pwodui lèt yo.

Fè Lekti Lakay

Kòm premye pwofesè pitit ou a, li enpòtan pou ou, kòm paran, bay egzanz abitid lekti lè ou lakay, e pou w li awotvwa pou pitit ou a lakay la chak jou. Pandan w ap li pou pitit ou a, rete souvan pou pale sou istwa a. Ou ka mande:

- Sa w panse ki ka pase apre...?
- Kisa ou ta fè si w te....?
- Kijan sa t ap fè w santi w...?
- Kisa ki fè w lapenn? kontan? pè? fistre?

Eksperyans timoun avèk liv jwe yon wòl enpòtan nan devlopman yo. Lekti liv ki gen foto ofri timoun yo anpil ladrès ki nesesè pou preparasyon yo pou lekòl: vokabilè, karakteristik son yo, siyifikasyon lèt enprime, karakteristik istwa ak lang, kenbe atansyon pou lontan, ak plezi pou aprann. Timoun bezwen manje, yon kote pou yo rete, lanmou; yo bezwen tou nouriti ki sot nan liv.

Li enpòtan pou fè lekti souvan pou pitit ou a. Timoun yo li pou yo twa fwa pa semèn oubyen plis travay pi byen lè yo vin pi gran pase timoun yo li pou yo mwens pase twa fwa pa semèn. Li enpòtan pou kòmanse li pou pitit ou a pandan li trè jèn. Kòmanse nan laj nèf mwa, ti bebe ka apresye liv ki enteresan pou manyen yo oubyen ki bay son.

Yon bon sous pou jwenn liv sa yo se bibliyotèk piblik ou a. Kat bibliyotèk la gratis e gwo koleksyon liv la bay oumenm ak pitit ou yon opòtinite pou chwazi liv ki enterese nou.

Lis liv k ap suiv la ofri yon varyete tit ki ka enterese w ansanm ak pitit ou. Tit yo chwazi yo pa bezwen nan nivo lekti timoun nan. Li liv ki gen chapit ede moun k ap koute a devlope bon ladrès pou koute e sa estimile imajinasyon yon timoun.

Liv yo rekòmande pou Timoun Laj Klas Matènèl a Jadandanfan:

- Allard, Harry. **Miss Nelson is Missing!**
- Ames, Lee J. **Draw Draw Draw**
- Anonim. **Fiksyon, Lejann Fòlklorik, ak Istwa pou Timoun**
Ki gen ladan: “Cinderella”, “The Gingerbread Man”, “Little Red Riding Hood”, “The Three Little Pigs”, “The Three Billy

Goats Gruff", "**Goldilocks and the Three Bears**", ak
"Mother Goose Rhymes."

- Bang, Molly. **When Sophie Gets Angry – Really, Really Angry**
- Bemelmans, Ludwig. **Madeline.**
- Berenstain, Stan and Jan. **The Berenstain Bears**
- Bridwell, Norman. **Clifford, The Big Red Dog**
- Brown, Margaret W. **Goodnight Moon**
- Bunting, Eve. **Market Day**
- Carle, Eric. **The Very Hungry Caterpillar**
- Fleming, Denise. **Buster**
- Greenfield, Eloise. **Daddy & I**
- Hawk, Fran. **Count Down to Fall**
- Hicks, Barbara Jean. **Jitterbug Jam**
- Howard Elizabeth Fitzgerald. **Aunt Flossie's Hats**
- Ipsizade, Catherine. **Twas the Day Before Zoo Day**
- Jenkins, Steve. **Actual Size**
- Kramer, Jennifer Evans. **Ocean Hide and Seek**
- Kraus, Robert. **Leo the Late Bloomer**
- Mayer, Mercer. **There's a Nightmare in My Closet.**
- McCloskey, Robert. **Make Way for Ducklings.**
- Mora, Pat. **Gracias*Thanks**
- Penn, Audrey. **The Kissing Hand**
- Piper, Watty. **The Little Engine That Could**
- Potter, Beatrix. **The Tale of Peter Rabbit.**
- Provenses, Alice. **A Day in the Life of Murphy**
- Rey, H.A. **Curious George**
- Rockhill, Dennis. **Polar Slumber**
- Root, Phyllis. **Contrary Bear.**
- Sendak, Maurice. **Where the Wild Things Are**
- Sendak, Maurice. **Chicken soup with Rice, A Book of Months**
- Seuss, Dr. **The Cat in The Hat.**
- Shaw, Nancy. **Sheep in a jeep**
- Solbodkina, Esphyr. **Caps for Sale**
- Stewart, Melissa. **Ants**
- Stoeke, Janet Morgan. **Minerva Louise at School.**
- Wabaer, Bernard. **Ira Sleeps Over**
- Waddell, Martin. **Good Job, Little Bear**
- Waddell, Martin. **Owl Babies**
- Wick, Walter. **A Drop of Water: A Book of Science and Wonder**

Lekti Entèraktif

Fason nou li pou timoun ki nan jadandanfan gen menm enpòtans ak kantite fwa nou li pou yo. “The Stony Brook Reading and Language Project” devlope yon metòd lekti pou elèv jadandanfan yo rele “*dialogic reading*” (lekti entèraktif).

Lè pi fò adilt pataje sa ki nan yon liv avèk yon timoun ki nan klas matènèl, yo fè lekti pou timoun nan e l ap koute. Nan lekti entèraktif, adilt la ede timoun nan rakonte istwa a. Adilt la vin yon moun k ap koute, k ap poze kesyon e yon odyans pou timoun nan. Pèsonn pa ka aprann jwe pyano nan koute yon lòt moun k ap jwe sèlman. Konsa tou, pèsonn pa ka aprann li nan koute yon lòt moun k ap li sèlman. Timoun aprann plis nan liv lè yo patisipe aktivman.

Teknik lekti fondamantal nan lekti entèraktif la se sekans “PEER” la. Se yon enteraksyon tou kout ant yon timoun ak adilt la. Adilt la:

- “Prompts the child to say something about the book;”
(Siyale timoun nan sa pou l di konsènan liv la)
- “Evaluates the child’s response;”
(Evalye repons timoun nan)
- “Expands the child’s response by rephrasing and adding information to it”; and
(Elajie repons timoun nan lè l refòmile l e ajoute sou li); e
- “Repeats the prompt to make sure the child has learned from the expansion”.
(Resiyale repons la ankò pou asire timoun nan konprann sa li te ajoute a).

Imajine paran an ak timoun nan ap gade paj yon liv ki gen imaj yon kamyon ponpye sou li. Paran an di, “Kisa sa a ye” (siyal la) pandan l ap montre kamyon ponpye a. Timoun nan di, *kamyon*, e paran an ajoute “Se byen (evalyasyon an); se yon kamyon ponpye wouj (elajisman an); èske w ka di kamyon ponpye?” (repetisyon an).

Eksepte pou premye fwa yon paran ap li pou yon timoun, sekans “PEER” yo dwe fèt prèske nan chak paj. Pafwa ou ka li mo ki ekri sou paj la e siyale timoun nan kisa pou l di. Pou anpil liv, ou ta dwe li mo ki ekri yo mwens toujou, chak fwa w ap li liv la. Kite plis travay pou timoun nan.

Kijan pou w Siyale Timoun

Gen senk kalite siyal yo itilize nan lekti entèraktif pou kòmanse sekans “PEER” yo. Ou ka sonje siyal sa yo avèk mo “CROWD.”

- “Completion prompts” (Siyal pou konplete):

Ou kite yon espas vid nan fen yon fraz e mande timoun nan konplete li. Yo sèvi ak siyal sa yo jeneralman nan liv ki rime oubyen liv ki gen ekspresyon ki repete. Pa egzanp, ou ka di, “Mwen panse m t ap yon bèl ti chat. Yon ti jan gwo men pa two _____,” kite timoun nan ranpli espas vid la avèk mo *gra*. Siyal pou konplete yo ofri timoun enfòmasyon konsènan estrikti lang ki enpòtan anpil pou lekti nan lavni.

- “Recall prompts” (Siyal pou rapèl):

Sa yo se kesyon konsènan sa k te pase nan yon liv yon timoun te deja li. Siyal rapèl yo sèvi pou prèske tout bagay, eksepte pou liv alfabet yo. Pa egzanp, ou ka di, “Èske ou ka di m kisa k pase ti machin ble a nan istwa a?” Siyal rapèl yo ede timoun konprann dewoulman istwa e dekri sekans evènman. Siyal rapèl yo ka sèvi non sèlman nan fen yon liv, men tou nan kòmansman yon liv lè yon timoun te li liv sa a avan.

- “Open-ended prompts” (Siyal endetèmine)

Siyal sa yo konsantre sou imaj ki gen nan yon liv. Yo travay pi byen pou liv ki gen anpil desen ki byen detaye. Pa egzanp, pandan w ap gade yon liv yon timoun abitye avèk li, ou ka mande, “Di m kisa ki ap pase nan imaj sa a.” Siyal endetèmine yo ede timoun ogmante ekspresyon oral yo e prete atansyon a detay.

- “Wh-prompts” (Siyal ki-)

Siyal sa yo jeneralman kòmanse avèk kesyon kisa, ki kote, kilè, poukisa e kijan. Menm jan ak siyal endetèmine yo, siyal ki- yo konsantre sou imaj ki nan liv la. Pa egzanp, ou ka di, “Kijan sa a rele?” pandan w ap montre yon objè nan liv la. Kesyon ki- yo montre timoun nouvo vokabilè.

- “Distancing prompts” (Siyal distans)

Siyal sa yo mande timoun nan pou l fè relasyon ant imaj oubyen mo nan yon liv y ap li, avèk eksperyans ki andeyò liv la. Pa egzanp, pandan n ap gade yon liv ki gen imaj bét ki nan yon fèm, ou ka mande yon bagay tankou, “Ou sonje lè nou te al nan pak bét yo semèn pase. Kiyès nan bét sa yo nou te wè nan pak la?” Siyal distans yo ede timoun yo etabli yon relasyon ant liv ak mond reyèl la, li ede yo devlope kapasite oral, abilite pou fè konvèrsasyon, ak ladrès pou rakonte istwa.

Siyal distans ak siyal rapèl pi difisil pou timoun pase siyal pou konplete, siyal endètemine, ak siyal ki-. Yo ta dwe limite frekans itilizasyon siyal distans ak siyal rapèl pou timoun kat ak senkan.

Pratikman, tout liv timoun apwopriye pou lekti entèraktif. Meyè liv yo gen anpil imaj ki byen detaye, oubyen yo enteresan pou pitit ou a. Toujou suiv kisa ki enterese pitit ou a lè w ap pataje sa ki nan yon liv avèk li.

Sous: Whitehurst, Grover J. (2009). Dialogic Reading: An Effective Way to Read to Preschoolers. Retrieved from <http://www.readingrockets.org/article/400>

Sit Entènèt pou Paran

Li enpòtan pou paran edike tèt yo sou nouvo tehnologi sa a avèk opòtinite li bay pou amizman ak enstriksyon. Gen anpil resous ki disponib sou Entènèt. Pandan timoun ap grandi e pwogrese pou nivo ane eskolè ki pi wo, itilizasyon Entènèt ap yon zouti edikasyonèl ki gen anpil valè.

Pase tan sou Entènèt avèk pitit ou se meyè fason pou nou toude konnen Entènèt la. Mande pitit ou pou yo di w ki sit Entènèt yo pi renmen e kisa yo renmen nan yo. Ede yo dekouvri sit Entènèt ki ka asiste yo avèk ide, travay lekòl, pastan oubyen bagay ki enterese yo.

Si w pa genyen yon òdinatè oubyen koneksyon Entènèt nan kay la, bibliyotèk nan lekòl yo, ansanm ak Bibliyotèk Miami-Dade County, ofri ekipman pou piblik la sèvi. Kèk lekòl ak sant kominotè ofri pwogram espesyal pou paran aprann Entènèt e kisa li ofri timoun ak paran yo.

Lekòl Leta Miami-Dade County genyen yon sit Entènèt ki genyen enfòmasyon sou sistèm lekòl leta a. Ou ka jwenn aksè sou sit Entènèt sa a nan adrès k ap suiv yo: www.dadeschools.net/parents
<http://ech.dadeschools.net/>

Lòt sit Entènèt Lekòl Leta
Miami-Dade County avèk enfòmasyon
sou sa ki konsène timoun anbazaj:
<http://prekese.dadeschools.net/>

Paran ak timoun ka itilize sit Entènèt k ap suiv yo pou yo jwenn enfòmasyon, epitou ranfòse devlòpman ladrès edikasyonèl yo.

www.pbs.org/parents
www.shopgpn.com
www.crayola.com/parents
<http://familyfun.go.com/arts-and-crafts>
<http://childfun.com>
www.sitesforparents.com
<http://www.readingrockets.org>
<http://prekese.dadeschools.net>
<http://title1.dadeschools.net>
www.funbrain.com
<http://www.wegivebooks.org>
www.seussville.com
www.alphabet-soup.net
www.abc.net
www.storyplace.org
www.starfall.com
<http://pbskids.org>
www.coolmath.com
www.magickeys.com/books/
<http://kinderwebgames.com>
www.coolmath4kids.com
www.kidsites.com

APENDIS

APENDIS A

Kat Sondaj Lang yo Pale Lakay

**MIAMI-DADE COUNTY PUBLIC SCHOOLS
HOME LANGUAGE SURVEY**

To Be Completed By Parent or Guardian   Student I.D. No. _____

Student Name _____ Last _____ First _____ Middle _____

Date of Birth _____ / _____ / _____ Grade _____ Parent Language _____ Student Language _____
Month Day Year

Date Entered U.S.: _____ / _____ / _____ Parent Language _____ Student Language _____
Month Day Year

If the answer is "Yes" to any of these questions, the student must be tested for English proficiency.

1. Is a language other than English used in the home?	Yes _____ No _____
2. Did the student have a first language other than English?	Yes _____ No _____
3. Does the student most frequently speak a language other than English?	Yes _____ No _____

School _____ Date _____ Parent/Guardian Signature _____

**ESCUELAS PUBLICAS DEL CONDADO DE MIAMI-DADE
ENCUESTA SOBRE EL IDIOMA HABLADO EN EL HOGAR**

Debe ser completado por el/la padre/madre o tutor/a   No. De I.D. _____

Nombre del Estudiante _____ Apellido _____ Nombre _____ Inicial _____

Fecha de Nacimiento _____ / _____ / _____ Grado _____ Parent _____ Idioma del Estudiante _____
Mes Día Año

Fecha de Entrada a los Estados Unidos: _____ / _____ / _____ Parent _____ Idioma del Estudiante _____
Mes Día Año

Si responde "Sí" a alguna de estas preguntas, el estudiante debe tomar un examen para saber cual es su conocimiento del Inglés.

1. ¿Usan en su casa algún otro idioma que no sea el Inglés?	Sí _____ No _____
2. ¿Tuvo el estudiante una lengua materna distinta al Inglés?	Sí _____ No _____
3. ¿Habla el estudiante frecuentemente otro idioma que no sea el Inglés?	Sí _____ No _____

Escuela _____ Fecha _____ Firma del Padre/Madre _____

**MIAMI-DADE COUNTY PUBLIC SCHOOLS
SONDAJ SOU KI LANG TIMOUN NAN PALE**

Pou paran oubyen moun ki responsab timoun nan ranpli   No. I.D. Elèv La _____

Non Elèv la _____ Non fanmi _____ Non _____

Dat Fèt li _____ / _____ / _____ Lang Elèv La _____
Mwa Jou Ane

Dat ou Antre U.S.: _____ / _____ / _____ Lang Elèv La _____
Mwa Jou Ane

Si repons lan se "Wi" pou nempòt nan kesyon anba yo, elèv la dwe pran yon tès Anglè.

1. Eske yo sèvi ak yon lang ki pa Anglè lakay li?	Wi _____ Non _____
2. Eske elèv la te genyen yon premye lang anvan Anglè?	Wi _____ Non _____
3. Eske elèv la abitye pale yon lang ki pa Anglè?	Wi _____ Non _____

Lekòl _____ Dat _____ Siyati Paran _____

APENDIS B

Kat Enfòmasyon Elèv

MIAMI-DADE COUNTY PUBLIC SCHOOLS					STUDENT DATA CARD			
SCHOOL NO.	I.D. NUMBER	STUDENT'S LAST NAME	APP	FIRST NAME	MIDDLE NAME	BIRTH DATE	SEX	GRADE
Current Entry Date	Florida I.D. Number	Last Legal Name (if different)	APP	First Name	Middle Name	Section	Student Social Security No.	
ETHNIC HISPANIC _____ (Y/N)	(Check all that apply)	RACE: WHITE ☐ BLACK ☐ ASIAN ☐ AMERICAN INDIAN ☐ NATIVE PACIFIC ISLANDER ☐				Place of Birth: (City)	(State/Country)	
Student's Address					(Zip)	Telephone ( )		
P A R E N T G U A R D I A N	Last Name	First Name	Relation	Place of Employment	Telephone	Alt Telephone ( )		
	Last Name	First Name	Relation	Place of Employment	Telephone	Alt Telephone ( )		
Current School:				Are you in Military services? Y _____ N _____	Card No. _____			

878-0269

COMPLETE REVERSE SIDE

FM-2733E Rev. (02-09)

Parents/guardians have the right to review the professional qualifications of their child's classroom teacher(s) including the licensing status, degree major, graduate degree(s) and the field of certification. This "right to know," available from your child's school, includes whether your child is receiving services provided by paraprofessionals and, if so, their qualifications.

Kindergarten Only: Was the child in pre-school or child care? Yes _____ No _____
Was the full cost paid by you? Yes _____ No _____ What type? Headstart _____ ESE _____ Migrant _____ Other _____ Unknown _____

EMERGENCY CONTACT INFORMATION: Additional data is needed in case of an emergency illness of your child. The legal responsibility of medical and transportation expense incurred on behalf of your child is a parental one. If parents/guardian can't be reached, whom should we try to contact? (List two person in priority order below.)

(Name) _____ (Relation to Student) _____ (Address) _____ (Phone at Work) _____

(Name) _____ (Relation to Student) _____ (Address) _____ (Phone at Work) _____

Parent's/Guardian's E-Mail address: _____

Family Doctor: _____ Phone: _____

Student health data which should be known in case of emergency: _____

AUTHORIZATION FOR RELEASE OF STUDENTS FROM SCHOOL: List below the names of persons either authorized or not authorized to take your child from school during the school day. Your child will not be released to anyone not specifically authorized by you.

AUTHORIZED: _____

NOT AUTHORIZED: _____

IT IS THE PARENTS' RESPONSIBILITY to inform the school in writing of any changes in the information listed on this card.

Date: _____ Parent's Signature: _____ FM-2733E Rev. (02-09)
878-0269

(Please note that Appendix B does not include the Creole translation of the Student Data Card)

APENDIS C

Modèl Kanè Elèv nan Jadandanfan
LEKÒL LETA MIAMI-DADE COUNTY
KANÈ 2013-2014

ELÈV:

IDANTIFIKASYON ELÈV:
 LEKÒL:

ANE ESKOLÈ:

"HR" (KLAS ENFÒMASYON):
 TELEFÒN:

TIT KOU A AK PWOFESÈ A	Nòt 1ye Peryòd				Nòt 2yèm Peryòd				Nòt 3yèm Peryòd				Nòt 4yèm Peryòd				NÒT FINAL
	GRD	ABS	TD	CM	GRD	ABS	TD	CM	GRD	ABS	TD	CM	GRD	ABS	TD	CM	
PREZANS OFISYÈL JOU ABSANS ESKIZE JOU ABSANS KI PA ESKIZE LÈ RETA																	
Lekti/Redaksyon	Non Pwofesè a																
Lekti	Non Pwofesè a																
Matematik	Non Pwofesè a																
Syans	Non Pwofesè a																
Syans Sosyal	Non Pwofesè a																
Ar	Non Pwofesè a																
Mizik	Non Pwofesè a																
Edikasyon Fizik	Non Pwofesè a																
Lekti/Redaksyon Espayòl nan Lekòl Elemantè	Non Pwofesè a																
Konduit nan Jadandanfan	Non Pwofesè a																
Klas Enfòmasyon Lekòl Elemantè	Non Pwofesè a																

APENDIS D-1

Me 2015

Dimanch	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi	Samdi
					1 Montre pitit ou a yon foto nan yon revi oubyen yon jounal. Mande pou l pale ou de foto a. “MAY DAY”	2 Ale deyò avèk pitit ou a aswè a. Koute son lannwit yo ansanm. Konbyen nou toude ka identife?
3 Mennen pitit ou a nan bibliyotèk. Kite li chwazi pwòp liv li pou l prete.	4 Mande pitit ou a pou l ede yon ti frè, ti sè, oubyen yon zanmi fè yon travay nan kay la. “CINCO DE MAYO”	5 Fè pitit ou a ede ou chanje dra kabann nan. Kite l pran kantite tèt zòrye l ap bezwen pou chak kabann.	6 Mennen pitit ou a nan yon pwomnad. Fè l konte tout pyebwa li wè yo. (Graphic)	7 Nonmen diferan pwofesyon pou pitit ou a. Mande li pou l imite sa moun fè nan youn nan travay sa yo.	8 Mande pitit ou a pou li di w premye bagay li te fè jodi a.	9 Jwe jwèt “Si” avèk pitit ou a. Mande: “Kisa ou t ap fè si w pa t ka jwenn wout lakay ou?”
10 Fè yon “tea party” (sèvis te) avèk pitit ou a. Pale avèk li komi w ap vizite yon zanmi. “FÈT MANMAN”	11 Pratike avèk pitit ou a sa l ta dwe di operatè a si vin gen yon ijans e li gen pou l rele 911.	12 Fè yon twou nan yon bwat ki fèmen. Mete diferan ti objè ladann. Fè pitit ou a idantife objè yo nan manyen yo.	13 Bay pitit ou a yon maryonèt pou l sèvi pandan l ap rakonte yon eksperyans espesyal nan lekòl la.	14 Mennen pitit ou a vizite yon estasyon ponpye lokal. Pale de fason ponpye yo ede nou lè gen ijans.	15 Li yon powèm pou pitit ou a. Konbyen mo rime li ka di ou?	16 Mennen pitit ou a nan sinema oubyen yon konsè gratis. Demontre bon màyè pou koute.
17 Ansanm, pliye yon papye an de (2). Mande: “Konbyen mwatyé nou genyen kounye a?”	18 Sèvi ak jounen sa a pou pale avèk pitit ou a de moun ki ede lòt moun.	19 Mare yon bando sou zye pitit ou a. Mande pou l eseye mache nan yon sal li abitye.	20 Mande pitit ou a pou l ede w mete fatra deyò. Pale sou kijan moun ki ramase fatra a enpòtan pou sante ak sekrite nou.	21 Fè pitit ou a di w sa l fè lekòl jodi a.	22 Ede pitit ou a jwenn objè nan kay la ki gen fòm yon triyang, sèk, kare oubyen yon rektang.	23 Fè yon sandwich pou pitit ou a. Koupe l an de mwatyé triyang. Pale sou fòm yo.
24 Pandan n ap dine jodi a, fè chak moun egzèse bon màyè lè y ap mande asistans yon lòt moun. 31 Prepare yon resèt pitit ou a preferé.	25 Mete mizik. Pran men pitit ou a e danse sou ton mizik la. FÈT POU ONORE SÒLDA KI MOURI NAN SÈVIS	26 Mande pitit ou a pou l montre w yon chante li te aprann lekòl.	27 Fè pitit ou a boutonnen, tache, zipe rad li lè l ap abiye lematen.	28 Bay pitit ou a youn nan tenis ou pa bezwen yo e fè l egzèse mare lasèt li.	29 Ale kay doktè oubyen nan klinik avèk pitit ou a. Pale de diferan moun ki ap travay la yo, egzanz, doktè, enfimyè.	30 Ranvèse wòl yo e kite pitit ou a rakonte w yon istwa avan w al dòmi.

APENDIS D-2

Jen 2015

Dimanch	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi	Samdi
	1 Fè pitit ou a koupe foto bagay ki kòmanse avèk lèt "C" (ann Anglè). (Graphic)	2 Lè nou ale nan yon "fast food" (restoran manje rapid), kite pitit ou a plase kòmand lan.	3 Pandan w ap montre pitit ou foto bêt nan "zoo" (jaden zowolojik), mande li pou I fè son tankou bêt nan foto yo.	4 Mande yon polis pou I pale avèk pitit ou a sou règleman sekirite. DÈNYE JOU LEKÒL	5 Ansanm, pliye yon papye an de, mande: "konbyen moso nou genyen kounye a?"	6 Mennen pitit ou a nan episri. Mande I pou I chwazi yon fwi pou n achte pou yon tigoute.
7 Apre w fin li yon istwa pou pitit ou a, mande I pou I desine yon foto sou istwa a.	8 Pran tan pou n amize n ansanm kòm yon fanmi. Mande chak moun pou I pataje yon santiman espesyal li viv jodi a.	9 Kite pitit ou a ede planifye aktivite jounen an avèk ou.	10 Ede pitit ou a fè yon nouvo jwèt pou li jwe. 	11 Fè kòmsi ou fè yon magazen pou pitit ou a. Kite I fè travayè kesye nan magazen an.	12 Fè pitit ou a nonmen kèk bagay manman fè nan kay.	13 Nan lè soupe a, mete yon plat nan plas chak moun. Mande pitit ou a pou li mete yon sèvyèt papye, kiyè, ak fouchèt akote chak plat.
14 Mennen pitit ou a vizite yon fanmi oubyen zanmi pèsomaj jodi a. Ede I planifye yon aktivite pou I pataje avèk moun sa a, egzanp, chante.	15 Mande pitit ou a pou I koupe foto bêt ki nan jaden e kole yo sou yon papye daprè gwosè yo.	16 Mennen pitit ou a lapòs. Kite I poste yon lèt.	17 Pale avèk pitit ou a sou responsabilite kay la. Mande: "Kisa ou fè nan kay la?"	18 Ale nan bibliyotèk avèk pitit ou a. Ede I chèche yon liv ki gen foto bêt domestik pou I prete.	19 Gade glòb la ansanm e planifye yon vwayaj imajinè.	20 Kite Pitit ou a gade yon "cartoon" (desen anime) jodi a. Apre sa, mande pou li rerakonte w istwa a.
21 Koupe tèt yon kawòt e mete I sou yon eponj ki mouye. Yon fwa li fè rasin, mete I nan tè e kiltive pwòp kawòt ou.	22 Pran yon jounen pou "Di Mèsi." Mande chak moun nan fanmi an pou I konte kantite fwa li sèvi ak mo "Mèsi" pandan jounen an.	23 Voye yon gwo lenn oubyen yon dra sou tèt de (2) chèz. Mande pitit ou a pou li fè kòmsi se yon tant e fè kan anba l.	24 Fè yon jès figi. Mande pitit ou a si se yon figi ki kontan oubyen ki tris.	25 Kite pitit ou a sijere yon legim pou sèvi ak manje aswè a.	26 Kite pitit ou a achte yon bagay nan famasi a.	27 Ale sou yon plas piblik ki gen ekipman pou grenpe. Sèvi ak mo sou, anlè, anba, e otou avèk pitit ou a pandan I ap jwe.
28 Nan sèvi avèk yon resèt, kite pitit ou a ede w fe yon gato.	29 Pandan ou nan salon an avèk pitit ou a, ba I direksyon nan sèvi ak mo dèyè, ant e akote, egzanp, kanpe akote kabann nan.	30 Fè jwèt "telefòn" avèk pitit ou a. Fè kòmsi w ap rele. Ede pitit ou a gen bon màyè nan tel 				Vakans Ete

APENDIS D-3

Jiyè 2015

Dimanch	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi	Samdi
		BÒN FÈT ETAZINI	1 Bay pitit ou a yon kamera jetab e ede l pran foto plant ki enteresan.	2 Bay pitit ou a "marshmallows" (sirèt eponji) ak chalimo. Mande l pou l bati yon bagay avèk yo.	3 Mate yon boul avèk pitit ou a. Konte konbyen fwa li atrape li.	4 Li yon liv ansanm. Pale de foto yo avèk pitit ou a. JOU ENDEPANDANS
5 Ekri yon chif soti youn rive douz nan chak seksyon yon bwat ze. Fè pitit ou a mete yon nimewo ki koresponn ak kantite pwa nan chak seksyon.	6 Mande pitit ou a pou l bay non de (2) zanmi. 	7 Bay pitit ou a kèk aktivite travay kay pou l responsab semèn sa a, egzanp, ranje kabann li. 	8 Fè pitit ou a pale w de pwofesè l ak salklas li a.	9 Bay pitit ou a enpe ajil e kite l fè pwòp kreyasyon li.	10 Fè pitit ou a konte boutèy yo nan frijidè a.	11 Bay pitit ou a diferan bouton. Mande pou l gwoupe yo pa koulè.
12 Fè yon "Fèt Ou Espesyal" pou pitit ou a jodi a pou fè pitit ou a santi l enpòtan.	13 Mennen pitit ou a nan plaj. Kite li kouri nan sab la. 	14 Jwe yon jwèt "kò" avèk pitit ou a. Mande l pou l manyen pati nan kò ou nonmen an.	15 Mande pitit ou a pou l di nimewo telefòn li.	16 Prepare dejene pou pitit ou a. Li ka bere pen an oubyen vide ji a.	17 Mennen pitit ou a manje deyò. Egzije pou l pratike bon màyè lè l atab.	18 Mande pitit ou a pou l montre w twa bagay nan kay la ki ble.
19 Mete alam sou yon revè epi kache li. Kite pitit ou a eseye jwenn li lè li sonnen.	20 Mande pitit ou a pou l ba w yon istwa sou bèt nounous li pi renmn an. 	21 Di yon chif ant 1 a 30 e fè pitit ou a montre li nan yon kalandriye. Refè li avèk yon lòt chif.	22 Mande pitit ou a pou l li otan chif li kapab nan yon revèy.	23 Ede pitit ou a aprann dat li fèt. 	24 Fè pitit ou a desinen yon cheval avèk kat janm.	25 Pandan w ap abiye pitit ou a, di koulè ak non chak pati rad.
26 Pratike sote kòd avèk pitit ou a jodi a.	27 Fè pitit ou a bay kèk rezon ki fè li kontan.	28 Fè pitit ou a fè yon desen avèk lakòl sou papye e simen sab sou lakòl mouye a.	29 Fè pitit ou a fè eskilti wòch nan sèvi ak wòch, ak lakòl.	30 Ansanm, kolekte foto fanmi an pou mete yo nan yon albòm. Kite pitit ou a dikte tit yo.	31 Bay pitit ou a kreyon koulè, papye blan, ak yon objè di. Mande pou l fwote bòkote kreyon an sou objè a. Pale sou kisa ki rive a.	

Out 2015

Dimanch	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi	Samdi
						1 Jwe mizik pou pitit ou a. Fè 1 danse sou ton mizik la.
PLEZI ETE						
2 Bay pitit ou a kèk gwo boulon ak kle. Fè I vise kle yo e desann boulon yo.	3 Al mache avèk pitit ou a aswè a. Rakonte evènman nan jounen an.	4 Fredone yon chan familiye e fè pitit ou a devine ki chan w ap fredone a.	5 Fè pitit ou a woule yon pat an jwèt jis li vin mens epi fòme chif 1, 2 ak 3.	6 Limen yon bouji. Mande pitit ou a kisa li wè, tandem, santi ak pran sant pandan l ap obsèv flann nan.	7 Mande pitit ou a pou I di dis chif ki nan telefòn li a.	8 Kite pitit ou a ede w fè ti bonbon. Koupe yo an sèk, kare e triyang.
9 Mande pitit ou a pou I di "I spy" (mwen wè w) nenpòt lè li wè lèt "T" nan yon siy lari.	10 Fè yon desè an jelatin avèk pitit ou a pou I manyen, santi ak goute anvan e apre li jele.	11 Fè pitit ou a koupe foto bagay ki kòmanse avèk lèt "C" (ann Anglè).	12 Koupe yon pòrm an kat mòso. Pataje 2 mòso avèk pitit ou a kòm yon tigoute. Pale sou gou ak koulè.	13 Mande pitit ou a pou I di w laj li nan yon fraz konplè.	14 Mande pitit ou a pou I mete twa pòmdetè kri nan yon ran pa gwosè soti pi gwo rive pi pitit.	15 Nonmen diferan pwofesyon pou pitit ou a. Mande pou I imite sa moun fè nan youn nan pwofesyon sa yo.
16 Mennen pitit ou a nan yon restoran etnik. Ankouraje I pou I goute nouvo manje yo.	17 Mande pitit ou a pou I dekri chanm li prefere an epi poukisa.	18 Bay pitit ou a yon men kat. Ede I divize yo nan yon pil nwa, yon pil wouj, ak yon pil foto.	19 Mande pitit ou a pou I ede mete fatra deyò pou ranmasaj. Pale sou kijan moun ki ranmase fatra a enpòtan pou sante ak sekirite nou.	20 Fè pitit ou a konte twa peni nan monnen ou an. Mande: Ki tèt ki sou peni an?	21 Bat men ou Dousman, epi vit. Mande pitit ou a pou li fè tankou w.	22 Fè yon tèmomèt an katon. Sèvi ak yon riban wouj pou mèki a. Chak jou, fè pitit ou a avanse riban an anwo oubyen anba pou montre tanperati a.
23 Ekri mo "I Love You" (Mwen Renmen Ou) sou yon asyèt katon e kite pitit ou a dekore li. Mete li sou refrieratè a.	24 Mare yon bando sou zye pitit ou a. Mande pou I eseye mache otou yon sal li abitye.	25 Fè jwèt "telefòn" avèk pitit ou a. Fè "tankou" w ap pale. Ede pitit ou a pou I gen bon màyè nan telefòn.	26 Ede pitit ou a mete revèy la sou alam pou demen maten.	27 Bay pitit ou a yon riban. Ede I fè yon ne.	28 Mande pitit ou a pou I nonmen moun nan fanmi an ki rete nan kay la e kisa yo ye pou ou, egzanp, Lisa – pitit fi ou.	29 Mande: "Si yon zanmi w ta jwenn kreyon ou e li kenbe li, kisa ou t ap fè pou pran li nan menm li?"
30 Bay pitit ou a yon gwo akolad e di I "Mwen renmen ou."	31 Li yon istwa efreyan pou pitit ou a. Pale sou diferans ant bagay ki reyèl ak sa ki pa reyèl.		RETOU LEKÒL			

APENDIS D-5

Septanm 2014

Dimanch	Lendi	Madi	Mèkredi	Jedi	Vandredi	Samdi
						
6 Koupe lèt majiskil (gwo lèt) nan yon jounal oubyen yon katalòg e eple non pitit ou a avèk yo.	7 Koute bwi van an avèk pitit ou a e mande: "Ki kote ankò ou ka tande son konsa?" FÈT TRAVAY	1 Mate yon boul avèk pitit ou a. Konte konbyen fwa li atrape li.	2 Ede pitit ou a jwenn foto travayè. Pale de kisa yo fè nan travay.	3 Fè pitit ou a di w konbyen ti gason ak konbyen ti fi ki nan salklas li.	4 Fè pitit ou a desinen yon rad ki menm koulè ak syèl la.	5 Fè pitit ou a desinen yon rad ki menm koulè ak syèl la.
13 Mennen pitit ou a wè granparan li yo jodi a. Ede l planifie yon aktivite pou l pataje avèk granparan yo, egzanp, chante yon chan, li yon istwa.	14 Mande pitit ou a pou l di tout non li ak adrès li.	15 Apre li fin li "Little Red Riding Hood," mande pitit ou a kisa ki te nan panye li te pote bay granmè a.	16 Lè ou li yon istwa pou pitit ou a, mande li pou l imite pèsonaj prensipal la.	17 Al mache kote ki gen zwazo avèk pitit ou a. Chèche diferan zwazo e koute son yo fè.	11 Ekri non yon koulè sou yon moso papye. Fè pitit ou a jwenn, coupe e kole foto koulè a sou papye a.	12 Fè pitit ou a di ou bagay ki ka fèt avèk yon blad, egzanp, gonfle l.
	20 Mande pitit ou a yon devinèt sou chanm tankou "Sou ki mèb ou dòmi?".	21 Apre pitit ou a fin abiye, mande l kisa li te fè an premye, dezyèm, twazyèm, eks.	22 Fè pitit ou a di w non vwazen ki pi pre ou la.	23 Kite pitit ou a chwazi yon aktivite pou n fè ansanm.	18 Pale avèk pitit ou a de jounen li lekòl. Mande pou l pale ak ou sou meyè pati nan jounen an.	19 Ede pitit ou a jwenn meyè fason pou l pote lesiv la nan machin a lave a.
27 Ajoute koloran manje nan dlo e jele li nan plato glas. Kite pitit ou a desine sou papye avèk kib sa yo.	28 Lè w ale nan yon episri, mande pitit ou a pou l di w kèk nan diferan kalite travay li wè anplwaye ap fè.	29 Mande pitit ou a sou rezon nou selebre Fèt Travay.	30 Pale ak pitit ou a sou rezon nou selebre Fèt Travay.	BON AKÈY NAN JADENDANFAN		

**LEKÒL LETA MIAMI-DADE COUNTY
KALANDRIYE LEKÒL 2015-2016
LEKÒL ELEMANTÈ AK SEGONDÈ**

MIAMI-DADE COUNTY PUBLIC SCHOOLS 2015-2016 SCHOOL CALENDAR ELEMENTARY AND SECONDARY																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">August 2015</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td></td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td></td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td></td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td></td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">September 2015</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>(14)</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td></td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>(23)</td><td>24</td><td>25</td><td></td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">October 2015</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td></td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td></td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td></td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>(29)</td><td>(30)</td><td></td></tr> </tbody> </table>	August 2015						M	T	W	T	F	S	3	4	5	6	7		10	11	12	13	14		17	18	19	20	21		24	25	26	27	28		31						September 2015						M	T	W	T	F	S			1	2	3	4			8	9	10	11	(14)	15	16	17	18		21	22	(23)	24	25		28	29	30				October 2015						M	T	W	T	F	S					1	2	5	6	7	8	9		12	13	14	15	16		19	20	21	22	23		26	27	28	(29)	(30)		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">November 2015</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>(2)</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>(11)</td><td>12</td><td>13</td><td></td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td></td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>(25)</td><td>(26)</td><td>(27)</td><td></td></tr> <tr><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">December 2015</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td></td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td></td></tr> <tr><td>(21)</td><td>(22)</td><td>(23)</td><td>(24)</td><td>(25)</td><td></td></tr> <tr><td>(28)</td><td>(29)</td><td>(30)</td><td>(31)</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">January 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>(X)</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td></td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td></td></tr> <tr><td>(16)</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>(22)</td><td></td></tr> <tr><td>(25)</td><td>(26)</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td></td></tr> </tbody> </table>	November 2015						M	T	W	T	F	S	(2)	3	4	5	6		9	10	(11)	12	13		16	17	18	19	20		23	24	(25)	(26)	(27)		30						December 2015						M	T	W	T	F	S			1	2	3	4	7	8	9	10	11		14	15	16	17	18		(21)	(22)	(23)	(24)	(25)		(28)	(29)	(30)	(31)			January 2016						M	T	W	T	F	S						(X)	4	5	6	7	8		11	12	13	14	15		(16)	19	20	21	(22)		(25)	(26)	27	28	29		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">February 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td></td></tr> <tr><td>(15)</td><td>(16)</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td></td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td></td></tr> <tr><td>29</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">March 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td></td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td></td></tr> <tr><td>(21)</td><td>(22)</td><td>(23)</td><td>(24)</td><td>(25)</td><td></td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">April 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>(7)</td><td>(8)</td><td></td></tr> <tr><td>(11)</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td></td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td></td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">May 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td></td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td></td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td></td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td></td></tr> <tr><td>(30)</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center; background-color: #d9e1f2; padding: 2px;">June 2016</th> </tr> <tr> <th>M</th><th>T</th><th>W</th><th>T</th><th>F</th><th>S</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>(9)</td><td>(10)</td><td></td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td></td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td></td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	February 2016						M	T	W	T	F	S	1	2	3	4	5		8	9	10	11	12		(15)	(16)	17	18	19		22	23	24	25	26		29						March 2016						M	T	W	T	F	S			1	2	3	4	7	8	9	10	11		14	15	16	17	18		(21)	(22)	(23)	(24)	(25)		28	29	30	31			April 2016						M	T	W	T	F	S						1	4	5	6	(7)	(8)		(11)	12	13	14	15		18	19	20	21	22		25	26	27	28	29		May 2016						M	T	W	T	F	S	2	3	4	5	6		9	10	11	12	13		16	17	18	19	20		23	24	25	26	27		(30)	31					June 2016						M	T	W	T	F	S			1	2	3		6	7	8	(9)	(10)		13	14	15	16	17		20	21	22	23	24		27	28	29	30		
August 2015																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
3	4	5	6	7																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
10	11	12	13	14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
17	18	19	20	21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
24	25	26	27	28																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
September 2015																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		1	2	3	4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		8	9	10	11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
(14)	15	16	17	18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
21	22	(23)	24	25																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
October 2015																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
				1	2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
5	6	7	8	9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
12	13	14	15	16																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
19	20	21	22	23																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
26	27	28	(29)	(30)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
November 2015																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
(2)	3	4	5	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
9	10	(11)	12	13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
16	17	18	19	20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
23	24	(25)	(26)	(27)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
December 2015																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		1	2	3	4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
7	8	9	10	11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
14	15	16	17	18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(21)	(22)	(23)	(24)	(25)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(28)	(29)	(30)	(31)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
January 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
					(X)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
4	5	6	7	8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
11	12	13	14	15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(16)	19	20	21	(22)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(25)	(26)	27	28	29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
February 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
1	2	3	4	5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
8	9	10	11	12																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(15)	(16)	17	18	19																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
22	23	24	25	26																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
March 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		1	2	3	4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
7	8	9	10	11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
14	15	16	17	18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(21)	(22)	(23)	(24)	(25)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
28	29	30	31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
April 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
					1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
4	5	6	(7)	(8)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(11)	12	13	14	15																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
18	19	20	21	22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
25	26	27	28	29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
May 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
2	3	4	5	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
9	10	11	12	13																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
16	17	18	19	20																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
23	24	25	26	27																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
(30)	31																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
June 2016																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
M	T	W	T	F	S																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		1	2	3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
6	7	8	(9)	(10)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
13	14	15	16	17																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
20	21	22	23	24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
  <p>For information on employee opt days, please refer to back of calendar.</p>	<p style="text-align: center;">Days in Grading Period</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>1-46</td></tr> <tr><td>2-45</td></tr> <tr><td>3-46</td></tr> <tr><td>4-43</td></tr> </table>	1-46	2-45	3-46	4-43																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
1-46																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
2-45																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
3-46																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
4-43																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

APENDIS F

Aprann Konnen Ptit Mwen an: Yon Gid pou Pwofesè Jadandanfan Ptit Mwen an

Non Timoun nan: Non   Prenon _____ Non Batèm _____

Enfòmasyon Debaz

Non Moun k ap Ranpli Fòm Sa a:		
Dat:		
Dat Nesans Timoun nan:		
Non Manman:		
Non Papa:		
Non Gadyen:		
Lòt Adilt ki Abite nan Kay la:		
Adrès:		
Vil:	Eta:	Kòd Postal:
Telefòn Lakay:	Telefòn Travay:	Telefòn Selilè:
Adrès Elektwonik:		
Pi bon lè pou kontakte paran an (yo):		

Konsènan Ptit Mwen an

Koulè Li Pi Renmen:	Manje Li Pi Renmen:
Liv Li Pi Renmen:	Jwèt Li Pi Renmen:
Ekspresyon Li Pi Renmen:	Lòt Bagay Li Pi Renmen:
Ptit mwen an bon nan:	
Ptit mwen an renmen: (tcheke tout sa ki aplike)	☐ Koute Istwa ☐ Desine ak Kolore ☐ Jwe Poukont Li ☐ Jwe ak Lòt Timoun ☐ Jwe Deyò ☐ Sèvi ak Òdinatè ☐ Fè Mizik ak Mouvman ☐ Bati ak Blòk/"Legos" ☐ Eksplor Matematik/Syans
Ptit mwen an pa renmen:	
Ptit mwen an fè alèji ak:	
Mwen ta renmen ou genyen enfòmasyon sa a sou pitit mwen an:	
Ptit mwen an aprann pi byen nan:	

Konsènan Eksperyans Kòmansman Enstriksyon Ptit Mwen an nan laj katran

Ptit mwen an pa enskri nan okenn pwogram klas matènèl. Tcheke la a.

Non Pwogram pou Timoun Katran an:
Sa se yon: ☐ Lekòl Leta ☐ Sant Swen Timoun ☐ Swen Timoun Lakay Fanmi ☐ Lòt

Konsènan Fanmi Nou

Nou pale lang sa yo lakay nou:	
Lepli souvan, mwen pale lang sa a ak ptit mwen an:	
Lepli souvan, ptit mwen an pale lang sa a ak mwen:	
Kèk bagay mwen ta renmen ou konnen sou fanmi mwen: (kilti, aktivite fanmi an renmen fè ansanm, eks.)	
Kantite timoun ki nan kay la:	Laj yo se:
Pi bon lè pou m vin lekòl se:	
Fanmi mwen ta renmen pataje ladrès oubyen aktivite k ap suiv yo avèk klas oubyen lekòl ptit nou an:	

Depistaj ak Sèvis Espesyal

Ptit mwen an pap resevwa okenn sèvis espesyal. Tcheke la a:

Kalite Sèvis: ☐ Terapi Okipasyonèl ☐ Terapi Fizik ☐ Terapi Lapawòl ak Lang
☐ Travayè Sosyal ☐ Lòt

Mwen ta renmen pou w obsève ptit mwen an paske mwen gen sousi sou bagay sa yo:

Mèsi paske ou aprann konnen ptit mwen an. Nou vle travay avèk ou pou asire yon bon ane jadendanfan.

Siyati Paran/Gadyen

Dat

Sous: "Transitioning to Kindergarten: A Toolkit for Early Childhood Educators"

Règleman Kont-Diskriminasyon Lwa Federal ak Eta

Komisyon Konsèy Lekòl Leta Miami-Dade County, Florid, suiv règleman san diskriminasyon nan anplwa ak pwogram/aktivite edikasyonèl ak pwogram/aktivite ki resevwa asistans Federal nan Depatman Edikasyon, e li fè efò pozitivman pou ofri opòtinite egal-ego pou tout moun jan lwa anba yo mande a:

“Title VI of the Civil Right Act of 1964” (“Title VI’ ki nan Akò 1964 sou Dwa Sivil) – entèdi diskriminasyon sou baz ras, koulè, reliyon, oubyen orijin nasyonal.

“Title VII of the Civil Rights Act of 1964” (“Title VII’ ki nan Akò 1964 sou Dwa Sivil), jan yo amande li – entèdi diskriminasyon nan travay sou baz ras, koulè, reliyon, sèks, oubyen orijin nasyonal.

“Title IX of the Education Amendments of 1972” (“Title IX’ ki nan Amandman sou Edikasyon 1972) - entèdi diskriminasyon sou baz sèks.

“Age Discrimination in Employment Act of 1967 (ADEA)” (Akò 1967 sou Diskriminasyon Laj nan Travay), jan yo amande li – entèdi diskriminasyon sou baz laj konsènan moun ki gen omwen 40 tan.

“The Equal Pay Act of 1963” (Akò 1963 sou Egalite nan Salè), jan yo amande li – entèdi diskriminasyon sèks nan peman salè pou fi ak gason k ap fè sibstansyèlman menm kalite travay nan menm etablisman an.

“Section 504 of the Rehabilitation Act of 1973” (Seksyon 504 Akò 1973 sou Revabilitasyon) – entèdi diskriminasyon kont moun ki gen yon andikap.

“Americans with Disabilities Act of 1990 (ADA)” (Akò 1990 sou Ameriken ki Gen Andikap) – entèdi diskriminasyon kont moun ki gen andikap nan travay, sèvis publik, akomodasyon publik e telekomunikasyon.

“The Family and Medical Leave Act of 1993 (FMLA)” (Akò 1993 Fanmi e Absans pou Rezon Medikal) – mande anplwayè ki kouvri pou bay anplwaye ki “elijib” jiska 12 semèn absans san peye, pwoteksyon travay pou sèten rezon familyal e medikal.

“The Pregnancy Discrimination Act of 1978” (Akò 1978 sou Diskriminasyon nan Gwosès) – entèdi diskriminasyon nan travay sou baz gwosès, matènite, oubyen kondisyon medikal ki gen rapò ak gwosès.

“Florida Educational Equity Act (FEEA)” (Akò sou Egalite Edikasyonèl Florid) – entèdi diskriminasyon sou baz ras, sèks, orijin nasyonal, sitiayson marital, oubyen andikap kont yon élèv oubyen yon anplwaye.

“Florida Civil Right Act of 1992” (Akò 1992 sou Dwa Sivil Florid) – asire libète kont diskriminasyon pou tout moun akoz ras, koulè, reliyon, sèks, orijin nasyonal, laj, andikap, oubyen sitiayson marital.

“Title II of the Genetic Information Nondiscrimination ACT of 2008 (GINA)” (“Title II’ ki nan Akò 2008 sou Non-Diskriminasyon Enfomasyon Jenetik) – entèdi diskriminasyon kont anplwaye oubyen aplikan akoz enfomasyon jenetik.

Veteran gen dwa pou retounen nan travay daprè lwa P.L. 93-508 (Lwa Federal) ak Seksyon 295.07 (Lwa Florid), ki detèmine kategori sou preferans travay.

Revize (01-11)